

Rechterlijk Archief Stadgericht Oldenzaal

Bron: HCO Zwolle

toegang 65.1

Inventarisnummer 48

Transcriptie: Clemens Fransen

November 2022

Sommige woorden of woorddelen bleken moeilijk of niet te lezen. Een niet leesbaar woord is in de transcriptie weggelaten en vervangen door {?}. Bij twijfel of een bepaald woord juist is getranscribeerd is een ? direct achter het woord geplaatst.

Als in het origineel tekstfragmenten zijn doorgehaald, is dit in de transcriptie weergegeven door deze tussen haken [ ] te plaatsen.

Waar de inkt van de pagina deels is verbleekt, maar uit de context wel een of enkele woorden kunnen worden herleid, zijn deze woorden in de tekst opgenomen tussen de tekens < en >.

Waar meerdere regels of delen van regels niet meer leesbaar zijn is dit weergeven door: ...

Verbeteringen e/o aanvullingen zijn welkom op c.fransen@kpnmail.nl

Jaers 1609

Op Petri Ao

ahngaende; op Cathed: Petri 1609. nijes stijls

Notandum, datt ten versoecke Arnoldts van Hemert, opgeslagen

Anno 1610 ahm .7. Febr:

[Bij opslach verkofft] ein webbe doeckes so Wolther Boevinck opt Rhaedtshuiß
gebracht, Johannen van Nuiß thobehorende, dorch Cornelius Berndtus als meest daer
voer biedende, gekofft voer – xvij car: gulden

Item noch heefft vorg Wolther Bovinck van ein ander stucke doeckes so hie op
dijttselve pas oick opt huiß gebracht voer sijn salaris vant weven dußer beijder stuulen,
affgemeten unnd entfangen – x/v elle, blijfft noch -xvijij elle, dewelche oick
opgeslagen, unnd voer achte stuvers (:dewile niemandt meer daervoer geboden:) ahn
vorg Berndtus verkofft facit – vii g – viii st

Hierenbaven heefft noch Wolther Bovinck van Herman Heikinck [dewelche] voer hett
weven der vorß twijer stucken doeckes entfangen ein schepell roggen, voer 28 st van
dußen gelde heefft Arendt van Hemert voer twijer jaeren pacht, des gotten stuckes,
so baveng Johan Nuiß ijn gebrück gehat jaerlix voer – vi sc. roggen facit tosamen
dree mudde ider sc. voer .25. st facit – xv. Car: ontfangen, als nemptlich vanden jaeren
acht unnd neghen

[die] sijnnen averich – 7. g – 8. st hirvan Herman Heikinck op sijn schult entfangen .7.
g. die acht st voer dußen opslach Nic. Linden, prentibus cons:
Her: Helmichs [et] Her: Cock et Mentinck

2

Protocol des Stadts Oldenzael van deme jaere 1609 op Cath: Petri angaende, ende op
denn selven Petri Anno 1610 uthgaende durch Borgermeisteren
ver

Herman Helmichs

Cornelis Berndtß   mense 1mo

Plechelm Nijterts

Matthijs Mentinck   2°

Herman Cock

Arendt van Hemerts   3°

3

Pandonge

Nona Martij 1609 nijes stijls

Thijes Meijer pendet Geerdt ter Westrick
Henrick Gerritß pendet Johan Wolderinck

30a Martij

Gerrit Tonniß pendet Arent van Hemert und Lubbert Wijfferinck

Arendt van Hemert pendet Plechelm Nijtert

Plechelm Nijtert pendet Lubbert Wijfferinck

Trijne Bruinß pendet Grijpenduvel

Freerick van Almeloë pendet Berndt Podt unnd Hanß Henrickß

Berndt Podt pendet Thijeß Mentinck

.4.a Maij

Aelthen Thijmanß pendet Geerdt van Almeloë als man unnd mombar sijner huißfr Stijnen
Kuijpers

11 Maij

Berndt Podt pendet Aeltghen die weduwe van zaligen Johan van Tongeren

Johan Tijke pendet Geerdt van Weerden

Duerhoff pendet Gijßbert Kojtenbrouwer

18a Maij

Joannes van Depenhem als substituerter vulmechtiger van Henrich van Bellinckhave
diener van Johan Engelkens tho Coesfeldt pendet Anna die weduwe van zaligen
Johan Loelvinck genompt Luickenß

.22. Junij

.M. Henrick Duvelken, Egbert Tenckinck und Derick Oelen als erffg van zaligen Geert
Oelen penden Leenhardt van Stendel

Junge Egbert Tenckinck pendet Willem van Randen

Joannes Holtman pendet Johan ten Holthuis genompt Grijp

Joannes van Deventer pendet Henrich ter Westerick unnd Albert Clumper

Chirstoffer van Almeloe pendet Johan van Nuijß

Olde Johan ter Caverick pendet Mette van Randen

.6. Julij

.Mr. Johannes Hampbinck pendet Geerdt Tijthoff, unnd Geerdt van Almeloe

Joannes Hampbinck junior pendet Willem van Randen

20 Julij

Geerdt Eijlers pendet Johan Loeßinck

Leenhardt van Stendel pendet die erffg van zaligen Geerdt Oelen

4

.12. Octob:

Claes Conninck pendet Lubbert Wijfferinck als borge voer Henrick Muller

Rußchen Berndt als vulmechtiger sijner kijnderen pendet Niclaeß Robertß

Berndt ter Hoffsteede pendet Geerdt ter Westrick

Noetgerichte

.7.ma 9bris

Derick ten Broickhuiſe pendet ahn hett korn gewaß, so ten huiſe Johans van Nuiß gesatt, ende voertz andere guideren denselvigen Johannen van Nuiß thobehorende

.9.na 9bris

Geeßken die huiſfr van Bertholt Baterbas pendet Geese die huiſfr van Johan Kojtenbrouwer

.Mr. Gerrit Tappe pendet Henrich Wreede

Johan Conninck als vulmechtiger sijnes broders Claeßes Conninck pendet Lubbert Wijfferinck

Thomas Laurentz pendet ahn sodane kijste unnd inninge derselven, mett noch an einen kettell podt bij hem berustende unnd Johannen van Nuiß unnd sijner huiſfr thobehorende

Nicolaus Linden pendet Willem van Randen

.23. 9bris

Christophorus Hampbinck van wegen sijnes vaders pendet Tonniß die weduwe van zaligen Roloff Helmichs

Die erffg van zaligen Johan van Borne penden Merie die weduwe van zaligen Berndt Woelderinck

Eßken ten Holthuiſe buerrichter tho Dorninge pendet Geerdt ter Westrick

.7.a Decemb:

Herman Heikinck pendet duße nhabeschr:

Mechteldt Oelen, Herman Bijllerbecke, Bertholt ter Westrick, Jan Meijer, Thomam Laurentz, Ale Costers, Jorrien Berner, Hanß Henrickß, Henrick die Wreede, Willem Kojtenbrouwer, Merten ten Hanenbergh, Engelbert Pijnninck, Willem van Randen, Aeltghen Brouwers, Trijne Bruinß, Joannen vander Hutte, Berendt Duvelßhoff, Adrian Avestkampes, Corneliß Berndtß, Egbert Sijmerinck, Jan Helmichs, Henrick Muller

5

6

Rechtdage

Wij Herman Helmichs unnd Plechelm Nijters ijn stadt Cornelius Berndtß Borgermeisteren Stadts Oldenzael ijn der tijdt freijen hiermitt allen, unnd mennichlichen den jegenwordigh schijn oder vidimus tho leeßen edder hoeren leeßen voergebracht werdt apentlich tho weetten, datt huiden dato den seeß unnd twintichsten dagh maendts Februarij lopendes jaers seeßhundert und neghen nijes stijs, onß der Edel unnd Erentfesten, Johan vann Hettersche verhoent heeft, seckere quitantie dorch den oick Edelen und Erentfesten Johan Mulert zu Voerst drosten, verpitziert, unnd mett sijn eigen handt (:die onß wall bekant ijs:) ondergeschreven, unnd daer bij begert, nhaedenmaele sijn Edelh. besorgende dieselve ehme ijn dußen periculosen krijgeßleuffen affhendigh gemaect, offt sunst ijn diesen weßeringenn wijnterlichen zeitten ombkhommenn oder verwaerloset mochte weerdenn, wijk guidtl.

wijr guidtlich geruhen mochten, dieselve quitantie zu vidimeren unnd ijn onders
Stadts protocol doen stellen, omb daervan tott allen tijden op sijn E. versoeck copie
auctenticq oder geloeffwerdige vidimus voer geboerlich wijngelt daervan tho mogen
bekommen, welcke quitantie van wordt tott wordt as luidende ijnn maethen als
volgett

Ick ondergeschreven bekenne mitz diesen ontfangen te hebben unnd bethalt t'zijn
vanden erffgenhamen zaligen Court van Dedum alsoedanige vijffhundert goltgulden
sampt vijff ende twijntich goltg interesse dußen Sanct Peter verschenen als mij uuith
cracht zeckere magescheit, datiert den acht ende twintichsten Martij int jaer vier ende
vijftich van gemelten erffgenhaemen competitert, quiterende ende bedankende
dieselve mitz diesen voir mij, mijn huißfrouwe unnd erffgenhaeme wegen vorg
vijffhundert goltg unnd allen daerop verlopene pension gueder bethalinge,
verklarende die vorg

7

vorg magescheit mitz diesen soe volle die vijffhundert goltg und daerop verlopene
pension angaet crafftloes ende van geender weerden, oirkonde der waerheit hebbe
ick gegenwordige quitantie met eigener hant onderschreven ende met mijn
angeboiren pitschafft bevesticht, actum Oldenzael denn 24 Februarij Anno 1609.
Was dußes principael verpitziert dorch ein opgedrucket papijr ijn rhoeden waße, ende
onderteickent, J. Mulert zo Voerst

Want wij dan sodaene sijns Hetterschen versoeck ijn reeden gefundeert erachtet,
unnd sodaene quitantie ijngestalt [ijngestalt] als vorg, onarghwaenich befunden, als
hebben wij sijn E. sulcx nicht mogen weigeren, dann dijtt gegenwordige vidimus (:den
welchen nijcht mijnder geloevens als deme principali tho gheeven staet:) onder onders
Stadts secreet ziegell daervann mett gedeelt, ahm .26. Februarij jaers 1609.

Wijders attesteren unnd bekennen wij

wij obg Borgermeisteren voer die gerechte waerheit (:also wij onß op dagh vorß ten versoecke baveng Hetterschen bij obg heeren drosten Mulertt erfogett, unnd van sijn Ed: uth den nhaeme unnd van weghen gedachtes Hetterschenn begert hebben, deselve, geruhenn wolle ijn vorg quitantie medde tho doen insereren offte stellen, dußen offte dergelicken in effectu worde, als tho weetten, daer tott ennigen tijden ennige andere offte meerdere verseckeringe offte verschrijvinge van baveng penningen meer als die magescheit, befunden mochte worden, dat dieselve oick vermitz vorg bethalinge unnd quitantie krafftloes nul unnd van giener weerden solle sijn unnd blijven:) datt obg droste onß daerup ter anthwordt gegeven, hie wolde die quitantie nichtt veranderen, hie en hadde offftte wuste van giene andere verseckeringe aff, edder verschrijvinge, dan alleine die magescheit, hadde nochtans deme schrijver, Alberto Helmichs befollen

8

befollen hie solde sie bundich genoech maecken, dan dewile Hettersche vermeinende hem mett dwanck daer tho te holden omb sodaene clausule als vorß daer bij tho doen, gedachte hie es nicht tho doen

Want dan sulcx wie voergaende also voer onß Borgermeisteren obg geschien unnd wij der waerheit getuichniße tho geeeven (:insunderheit des versocht sijnde:) schuldich, als hebben wij duße ijn oirkonde der godtlichen waerheit mett onzers Stadts secreet ziegel doen bevestigen, unnd mett eigener handt ondergeschreven, actum ut supra

Was dußes principael versegelt mett Stadts Oldenzael secreet ziegel unnd onderteickent, alsus, Herman Helmichs, Plechelm Nijtertt

Proculat: copia

Nicolaus Linden [secret] scr. et subscr.

Ahm .28. Februarij 1609

Sacharias ter Haer verwalther des landtgerichtes Oldenzael

Herman Helmichs

Arendt van Hemert ijn stadt

Corneliß Berndtß Borgermeisteren unnd Cornoeten

Also Johan van Hetterschen wegen ihre dorchl. hoecheiden alhier angeholden (:omb
seckere moethwille ahn deß drosten van Twenthe Johan Mulerts porte den .25. Febr:
Ao 1609? gedaen;) versocht, ijn ahnsehinge sijner dronckenschap, hem sulcx voer
dijtmael tho verthijen unnd tho guide tho holden, unnd sijnes ahnholdens ontslagen
tho mogen sijn, als wort hie derselven mitz deesen ontslagen, mitz datt hie bij
adelichen ehren unnd trouwen geloeven gerichtlich ahngelavet heefft, unnd ahnlavet
mitz dußen, sodaene sijn ahnholden ahn niemande (:van watt qualiteit die oick sijn
mochte:) noch dorch hemselvest, noch dorch einen anderen, nicht tho willen
wreecken, offte doen wreecken, dan tott allen tijden op gesijnnent sijch wedderomme
tho willen

9

willen ijnstellen, verklarende voertz die vorß Hetterßche ock gerichtlich, datt alsolcke
iniuriouse worden als hem nhagegeven worden, op vorß tijdt op denselven drosten
van Twenthe gesprocken tho hebben, datt hem avermitz die vorß drunckenschap
sulcx ijnt mijnneste nicht ijndachtich, ende kan oick sulcx nicht geloeven, want hie

den vorß drosten van Twenthe nicht anders en holt offte kendt dan eerlich und
redelich

In meliori forma

Is tho weetten datt also die Ed: unnd Erentfeste Johan Hettersche wegen dußes
onbehoirlichen vorg kloppens, ahn des vorß drosten porte gedaen bij ein Er: Rhaedt
ahngeholden geweest, sijn Ed: wegen des brockes woermedde hie der Stadt
derenthalven verfallen, unnd etlicher gedaener onkosten halven, veraccordert, op
neghen slechte dalers, dewelche sijn E: belavet eerstes daghes tho willen
averschijcken, die brocke gestalt op – 4 gg

Duße vorß neghen dalers sijnt ahn handen Plechelms Nijterts, dorch Henrich Vijsscher
bethalt vermoghe quitantie, hem uth bevel der magistraet dorch Nic: Linden
secretarium gegeven des dato .2.den Aprilis 1609

Die .9. Martij 1609

Cornelis Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Fritz van Braeckelt als man und momber Merriens der dochter van zaligen Victor van
Eßen sprekt ahn als erffg gedachtes Victors, Thijeß Mentinck Borgermeister, als
koper des huißes van zaligen Herman Podt unnd Griete sijn huißfr voer seeßthien
daler gelient geldt, vermoge seckere schriftliche obligatie dorch gedachte zalige
Griete Podts geschr. unnd gerichtlich verhoent
Reus bekendt die schuldt unnd begert achte dage

Hans Henrickß, unnd Johan Podt ijn stadt sijnes vaders Bernhardt Podts, als verkopere
des huißes van zaligen Herman Podt unnd Griete sijner huißfr sprecken ahn Thijeß
Mentinck als koper des vorß huißes, omb bethalinge der koeppenningen deßelven,

tho guider reckenschap, vermoge der schrifftlichen koepscedulen daervan
opgerichtet, unnd van beijder zijden onderteickent

10

Thijes Meijers verkofft Geerdt ter Westricks haell voer dree mudde roggen, koper
Johan Kojitenbrouwer et resignavit ut juris

Geerdt ter Westrick begert achte daghe tegens Anneke die huißfr van Herman
Techeler

Berndt Podt begert datt eerste gebodt op Johan Nalens dat leste op die weduwe van
zaligen Berndt van Arnhem, Jacob Haexbergen unnd Lemmeken ter Westrick

Is erschennen Mechtelt die nhaegelaetene weduwe van zaligen Henrick Oelen, und
heefft thott verificatie haerer gedaner ahnspraecke nochmaels alhier gerichtlich
verthoent haeres zaligen vorß mans schultboeck, seggende daermede die
doechdelickheit der schult, genochsam tho bewijzen, versoekende, dattselve boeck
tho kennen offte tho ontkennen

Hierentegens seggen die executoren van zaligen Roloff Helmichs, datt sie persisteren
bij haere rechtmetighe gedaene anthwordt, neffens den alhier wall expreßum
protesterende, datt ijn hett verthoente schultboeck, Roloff Helmichs nicht meer dan
mett twee dalers unnd neghen stuvers plichtich tho sijne

befunden wordt, hebbende die resterende penninge so clegersche ijsforderende
selvest op ein cartebelleken geschreven, ende dewile den beklaechden duße
geforderete schuldt van doeder handt ahnkumpt, moeth deselve genochsam nha
notoiren rechte beweesen werden

Johan Woelderinck geit voer sijn pandt nha Stadtrechte tegens Henrick Gerritß opt
huiß, seggende hem nicht schuldich tho sijne,
Ende behoere sijn moder, sodaene schuldt (:heerkommende van sijn gemaekte
kleeder dewile hie noch bij haer geweesen, unnd sulcx ijn haeren huiße geschien,
unnd hie sui juris? noch nicht geweesen:) tho bethalen

11

26. Martij

Herman Helmichs in stadt

Plechelm Nijterts

Matthijs Mentinck Borgermeisteren

Bekendt Engele die nhaegelaetene weduwe van zaligen Tonniß Vesterinck bij haren
wahren worden ijn Ehedes stadt, ten versoecke Johans ten Velthuiße tho Vaelthe, datt
haer itzgedachte zalghe man, zalghe heeren Berndten van Nottelen, die tijdtlanck hie
tho Munster gewondt, etliche jaerlixe renthen ijngemaenet unnd ijngefordert, ende
also oick onder ander van gedachten producent Velthuiß etliche jaeren van wegen
gedachtes heeren Berndes, einen halven daler jaerlixer renthen entfangen, unnd sijn
.w. wall avergelevert, oirsacke van wetenschap datt haer zalghe man obg, alle die
jaeren jaerlix # vann Munster hier gekhommen, mett dieselve sijn .w. [ger] in haer
presentie gereckent, unnd voer die leste reijse ijnt slott van reeckeninge thott haeren
zaligen manne gesacht

Nhu bedancke ick juw van alles guider bethalinge, watt sall ick juw wedder geven

Waerup haer zalghe man unnd sie gesacht

Nehen, heer Berndt wij wonnen ijn juw huiß daer geeven wij juw oick nicht van, wij en
mogen so ongeschicket nicht weesen

Sluitende

#ein maell

Omme

Omme hett gerichte mett geene wijdere nodige terminen te defatigeren, will Arendt Kijp hier bij und mede, ijn gades naeme concluderen

Mitz dannoch expreßelich ontkennende, die onbeweesen meerendeels diffamatoire feiten, insonderheit, daer wedderdeell calumniose mett naeckte unnd onbewiſliche seggeßworde beklaechden Kijp pro {?} oder bewoner des sterffhuises (:twelck ijn der daet onwaerachtich ijs:) indenignert und ahnklaget, vermitz niett hie Kijp, dan deß zaligen pastoirs maget, vigore legati, de meuble guideren tott unnd mett sijch van hijr, nae Delden genaemen und mehrendeels beholden heefft, edoch, dewile daer doer bij wedderdeel selffs gestendicht wordt, datter geen goet, buithen hett geestelicke huiß ten tijde van inleijdinge voer handen gewesen, dat averslucx oick geen praesupposition ader subiectum sij waer die vermeite immiſie oir voeth unde fundatie? solde kunnen genieten, sonderlinge tusschen twe uitheimsche Deldensche borgers, die datt sub poena evocationis, den anderen mitt frembde rechte unnd gerichte, niett en mogen besprengen, thoe mijn, soe des saligen heeren pastoirs erffhuiß unde guederen bijnnen oir Stadt Delden resortieren, alwaer men sijch, sonder divisie van saken offte actien, goedes rechtens erbaeden heefft und alnoch erbiedet, voer all setlich sijnde, dat excipiendo Laerhuiß nu meer int [product] leste product duplcae, sijch voer een borger der Stadt Deventer uuith unnd angeeve, daer hij doch all voer die reductie vander Twenthe, bijnnen Delden (:all waer hij notorie een borger geboeren:) geresideert, jae koster daerselvest geweesen, unnd noch tegenwordich sij, ahm .30sten Martij is erschennen die vulmechtiger Hermans Laerhuiß unnd heefft van voergaenden begert copie, unnd tijdt beß den eersten rechtdagh nha paeschen

.30. Martij

Plechelm Nijterts

Matthijs Mentinck Borgermeisteren

Erschijnt ahnwaldt vanden Ehrw: heeren Melchior Ellerborn canonicus dußer kercken van .S. Plechelm alhier bijnnen Oldenzael unnd sprekt gerichtlich ahn Judith die weduwe van zaligen Jacob Berndtß gewesene amptman der pravestien hierselvest, voer drie verschennen unnd onbetaelde jaeren pacht (so die heeren vanden capitul op sijn Ehrw: Ellerborn wesende absens:) geduideert? unnd tho geweesen hebbenn, als nemtlich Ao seeßhundert eijn, dree, unnd vier incluiß ider jaer thijen mudde roggen unnd twelff mudde gersten, so sijn Ehrw: ratione beneficij uth der pravestien wehren competerende, unnd bij den vorß amptman suo nomine entfangen, sustineert derwegen vorß Ellerborn satisfactie van die vorß weduwe voer .30. mudde roggen, unnd .36. mudde gersten, mett restitutie, kosten, schaden, unnd interesse, bereitz geleeden unnd gedaen, unnd henferner tho lijden unnd tho doene, de quo protestatur

Beklachtinne begert copie unnd 14 dage infall der noett seeß weecken

Eßken ten Holthuiße buerrichter tho Dorninge sprekt ahnn Jacob vann Rijsen omb bethalinge van seeß schepel boeckweijten

Noch [spreckt] versocht Eßken ten Holthuiß vorß, verwin op Geerdt ter Westrick voer vijff mudde roggen

Geerdten van Almeloe begert datt eerste gebodt op Grijp den Sagensnijder

Thijes Meijers verkofft Geerdt ter Westricks haell voer dree mudde roggen, koper
Johan Kojtenbrouwer et resignavit ut juris

Heer Johan Oelen, sprekt ahn Herman Hoijckinck als borge voer den schult β tho
Dalff β en, .N.N. voer die summe van 40 daler [deme]

Herman Hoickinck dorch Geerdt ter Westrick begert acht dagen

Gerrit Tonni β verkofft Arendts van Hemert unnd Lubbert Wijfferincks haelen tho
guider reckenschap, koper Geerdt ter Westerick et resignavit ut juris

Arendt van Hemert verkofft Plechelm Niterts haell tho guider reckeninge, koper ut
supra et resignavit

Plechelm Nijtert verkofft Lubbert Wijfferincks haell tho guider reckenschap, koper qui
supra et resignavit

Trijne Bruin β verkofft Grijpenduvels haell tho guider reckenschap koper qui supra et
resignavit

Freerick van Almelo verkofft Berndt Podt unnd Han β Henrick β halen tho guider
reckenschap koper qui supra et resignavit

13

Berndt Podt verkofft Thije β Mentinges haell tho guider reckenschap koper qui supra
et resignavit

Noettgerichte

31 Martij

Plechelm Nijterts

Matthijs Mentinck Borgermeisteren

Geese Henrickß spreckt ahn Henrich Muller voer -vj Rijder gulden den g tott .23. st
gerekent, heerkommende vann achterstendige jaerlike pension tho guider
reckenschap

Henrick Muller nha gjicht Gerrits ter Westricks geswoerenen dieners iegens huiden,
geciteert sijnde, nicht comparerende nha drijer aneeschinge, wort verklaert contumax

.6.a Aprilis

Plechelm Nijterts

Herman Helmichs ijn stat

Thijeß Mentincks Borgermeisteren

Is erschennen Geerdt Eijlers unnd sprack ahn Johan Loeßinck als erffg sijnes zaligen
broders Lamberts, omb bethalinge seckerer hundert dalers tstucke tho .30. st current
gerekent, sijner dochter Merricken dorch gedachten zaligen Lambert Loeßinck bij
maniere van testamente gelegateert unnd gegeven, mett sampt op verlopen intereße,
de damnis et expensis protestando

Johan Loeßinck begert copie unnd 14 daghe tegens Geerdt Eijlers vorß

Merricke Willemß nhaegelaetene weeßkijndt van zaligen Wijllem Braemß, spreckt ahn
Jorrien Blancke als man und mombar van Ursula sijner huißfr nhaegelaetene dochter

unnd erffg van zaligen Pheije Braemß broder van clegerschen zaligen vader dorch
arrest enniger sijner guider alhier tho rechte getogen, voer ennige geliende
penningen tho guider reckenschap bij zaligen Wilhelm itzg, ahn vorg Pheijen zaliger
gedaen, medde oick voer ennige kleijdinge doer Wilhelm vorß hem behandiget,
allent nha tenoir und inholdt seckerer testaments dispositie alhier in iudicio
geexhibeert, waer tho clegersche sijch refererende, de damnis et interesse
protesterende

Beklachte begert copie unnd mensis spatium ad respondendum

Heer Johan Oelen begert datt eerste gebodt op Herman Heijkinck

Gerritten Tonniß vergundt datt eerste gebodt, op Arendt van Hemert unnd Lubbert
Wijfferinck

Arendt van Hemert datt eerste gebodt op Plechelm Nijtert

14

Plechelm Nijtert begert datt eerste gebodt op Lubbert Wijfferinck

Henrich Gerritß versocht datt leste gebodt op Johan Wolderinck

Is erschennen Joannes Alerdinck seggende wie datt hie dorch ein gerichtliche weette
jegens huiden dußen dagh hadde doen citeren Elßken Mengers, ende also die drager
der weetten vor alß noch nicht wedder gekhommen, unnd hie derhalven nicht en
wuste weer gedachter Elßken deselve geintimert, edder nicht, begerde hie datt duße
saecke uthgestalt mochte weerden beß eerstkumpstigen rechtdagh nha paeschen

Thijes [Mentinck] Meijers begert dat eerste gebodt op Geerdt ter Westrick

Is erschennen Mechteldt Oelen seggende wie datt sie mett haer ijngebrachte schrifftueren wolde geconcludeert hebben, begerende rechtmetige sententie

Erschijndt Berndt Podt Borgermeister reproducerende die gerichtliche citatie hierbeforens op Peter Haijboem unnd Henrick Scheeren borgeren tho Xancten gepasseert, unnd hem dorch den onder gerichtz bidden Johan Coijl van Weerdt nha uthwisinge

nha uthwijsinge sijnes handes schrifft op dieselbe citatie gestalt, geinsinuert omb op huiden dußen dagh voer der {?} offte tho rechter gerichtes tijdt alhier to compareren, unnd ahn thohoren weß hie cleger op sie, offte haere sacken mett hoppen bij den clegeren berustende unnd gearresteert, mochte hebben thoe proponeren wegen seckerer twijntich dubbelde golden Philippen unnd twee sijlveren Philippen, so cleger den beklachten nha uthwisinge seckerer obligatiën des dato 14 Feb: 1608 gelient, gelient, unnd alhier gerichtlich vertoent

Begerende datt obg citati ahngeeschet und in cas van non comparitie contumaces verklaert moghen werden

Unnd also obg Peter Haijboem unnd Henrick Scheeren noch dorch sijch selvest noch dorch ennigen vulmechtigen nicht gecompareert sijnnen sie contumaces verklaert

Unnd heeft Berndt Podt die citatie unnd obligatie wedderumb bij sijch genommen

Herman Helmichs ijn stadt

Hermans Cock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Thijeß Meijers begert hett leste gebodt op Geerdt ter Westrick

Also Henricus Haene [op dagh] als vulmechtiger Gijßberts Kojtenbrouwers als man
unnd mombar Grietijen Reijgers, und Cecilien Kojtenbrouwers der weduwen van
zaligen Tonniß Reijgers op huiden als termino ad hoc continuato gereproduceert
seckere gerichtes wette, op die weduze van zaligen .M. Derick Voß, unnd Herman
van die Krenß uthgegaen, und behoerlick geexcequeert, unnd die citatie op
ahnbestempte tijdt nicht gecompareert versocht gemelte ahnwalt, geassisteert mett J.
Derick vander Lijth als [man] itziger tijdt man unnd mombar obg Ceciliae, unnd
Gijßbert Kojtenbrouwer baveng contumacie

Omb reeden van der absentie Hermans vande Crentze, wordt duße saecke
geprolongeert mensis spatium

Also Jorrien Blancke wonnende tho Linge dorch seckere sijne gearrestierde guider
alhier voer recht ijngetogen, unnd ahn jungstaffgelopenen sesten Aprilis ein maendt
tijdtz begert omb tho anthworden op die ahnspraecke

ahnspraecke van Merricke Wijllemß als clegerschen, nicht gecompareert dorch sijn
person selvest, offte genochsamen vulmechtigen, ende sijn anthwordt ijngebracht, als
versocht vorß clegersche contumacie, unnd bij definitif sententie dorch ein Er: Rhaedt
verklaert tho worden ijn die ahnspraecke vellich tho sijn, unnd deselve tho vuldoen
De damnis et interesse protestando pro ut juris

Die Schepenen vergunnen der beklachten [ter aversloeth] noch 14 daghe, unnd der clegerschen citationem peremptorie

Tonnis Loeßinck vergundt vrijghwillichlich, der weduwen van zaligen Albert Albertß alnoch dree weecken tijds, omb haer quadruplictegens hem ijnthobrengens mitz dero protestation, datt sie dattselve alßdan sunder lenger vertoch ijnbrengens soll hie compareren edder nicht, offte datt sie daervan offte van sulcx tho doene versteekens soll sijn, ende daer sie sodaene quadruplicte se absente inbrengens worden; will hie daermede geconcludeert hebben, bij gebreck van dien, begert hie, datt sie als beklachtinne ijn den eijsch des clagers gecondemneert moge worden

16

Is erschennen [Lambert] L. Johan Loeßinck unnd gijfft ter anthwordt op die ahnspraecke van Geerdt Eijlers, huiden [14 daghe op] 4 weecken geleden, op hem gedaen, datt hie alßnoch ijs persisterende bij sijn vorige presentatie ahn clegeren gedaen, als nemptlich datt hie hem ijn bethalinge der hundert dalers so sijn zalige broder Lambert, des clegers dochter: bij maniere van testamente gelegateert heeft, gepresenteert, unnd avergewisett heeft, presenteert unnd averwiset hem alßnoch mitz dußen alsodaene hundert dalers, so gedachte zalige Lambert, sijn broder, staende heeft opt huiß van zaligen Frederick Eijlers, seggende daermede t'willen vulldaen hebben, unnd tho konnen bestaan, de damnis et expens: protestando

Cleger begert 14 daghe ad replicandum per Ger: ter Westrick

Also die mombaren des nhagelaetenen kijndes van zaligen Bertholt Platen ten versoecke Wilhelms van Randen geciteert, omb alhier op jungstaffgelopenen donerdagh voer onsen Schepen tho erschijnen, unnd ahn tho hoeren watt hie op seckeren besegelden brieff op die Loßer bueren spreeckende, Joanni Hampßinge

thobehorende, waerup Plate tijdt sijnes levendes acte pretenderende, mochte hebben
tho proponeren, voer alßnoch nicht [gecompareert]

compareren, versocht arrestant darup contumacie

Daermitt partijen als buthen landes wesende nicht versnellet mogen werden, hebben
die Schepenen den citatis alnoch ter aversloeth vergundt amptshalven den tijdt beß
maendagh post Cantate, decernerende arrestanti avermaels op sie citat: perempt.

11a Maij

Herman Cock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Heer Johan Oelen, spreckt ahn Berndt Smijdt als man unnd mombar sijner
huißfrouwen, als erffg van zaligen Johans ter Westrick, voer thijen dalers mijn dree st,
als wesende die reste van xxxij daler heerkommende van seckere hem vorß
Westricken zaliger verkoffte holter, vermoge seckere handtschrifft des dato xix
Septembris, jaers 99, mett sijn eigen handt onderteickent, unnd gerichtlich verhoent

Berndt Podt verkofft Aeltghens der wedtfrouwens van zaligen Tongeren hael tho
guider reckenschap koper Johan Kojtenbrouwer et resignavit ut juris

17

Joannes van Deventer renthmr, spreckt ahn die wedtfrouwe van zaligen Jacob
Berndtß, Willem Kojtenbrouwer und die erffg van zaligen Roloff Helmichs, alle tho
guider reckenschap

Noch spreckt vorg Renthemeister Joannes van Deventer ahn, Geerdt ten Tijthave voer
seeß daler einen oirth jaerlike verschennene achterstendige pension ende datt
vanden jaere 1595 aff tott itzlopendes jaer .1609 bedragende thosamen die summe
van .81. daler tho guider reckeninge

Beklachte Tijthoff begert copie unnd 14 daghe omb hirup tho anthworden

Geerdt van Almeloe begert datt leste gebodt op Grijpenduvell

Heer Sweeder van Twijckello vergundt Hermannen van Benthem datt hie datt
hoeckeßken landes annex deme erve Wevelkotte, liggende ahn sijnen kampe waerup
zalige Sweer Cordes, Hermans huißfr vader zaligen Wevelkotte twelff daler gedaen,
dijtt jaer noch soll mogen gebruicken, mitz den bescheide datt hie Herman datt vorß
hoeckeßken landes alßdan soll liggen laethen tho behoeff des vorß erves Wevelkotte,
offte den besitter deßelvenn

forderende ende entfangende sijnen vorß twelff daler vanden kumpstigen besitter
des vorß erves, so veerne hett erve besatt mochte weerden mett ennigen van
gedachtens zaligen Wevelkottens kijnderen, ende daer sulcx nicht geschege, will obg
Herman van Benthem sijch sijn actie voerbeholden hebben op zaligen Wevelkottens
erffg twelch alsus van beijden partijen ijngewilliget unnd veraccordeert ijs

Also unnd nhaedem Hermannus Laerhuis primordial actor, einen actie geinstitueert
heeft tegens Arendt Kijp excipienten belangende die nhaegelaetene haerediteit
wijlen des Ehrw: heeren Joannis Laerhuiß, tijdt sijnes levendes geweesenen pastor tho
Delden ten respecte dat hie Joannes alhier bijnnen Oldenzael verstorven,
waerentegens vorß Kijp exceptionem feri declinatoriam geproponert unnd daer doer
actor geworden, unnd principael cleger Reus, dewile dan ijn deme proceßum, so wijet

voertgefahren ijs weß totte terminen van replicque und duplicque, woermedde die proceßen nicht ten principael dienende vermoge der Nije Reformation

18

gesloten behoren tho worden, dewile dan den ongeachtet procurator partis adversae ein nije product, post exhibitam duplicam ijngedient heefft, protesteert Kijp de nullitate eusdem product, contenderende datt datt selve productum geroijcier? behoert tho worden, wie ijn gelicken oick sijn geexhibeerde product nha den duplicque hett welcke hie alleine tott den ejnde doenmaels geexhibeert heefft, omb die apenbare geallegerde onwaerheit sijner wedder parthijen tho straffen, dewelcke onwaerheit einen Er: Rhaedt dußer Stadt meer dan apenkundich ijs, op datt dan giene nulliteiten ijnden procedure gecommittert mochten weerden, sustineert Kijp datt sijn leste product, unnd jegendiels product ijm gelicken gereiecteert behoren tho werden, unnd datt sulcx rechtens, stellet vorß Kijp, thott kenteniße eines Er: Rhaedes, wie ijm gelicken versoeckende rechtmetigh finniße? des proceßus van de exceptie de incompetentia huius fori

De baveng Schepenen nemmen duße saecke in advis beß eerstkumpstigen donderdagh aver achte dagen

Deme vulmechtiger van Everdt vann Baeck, vergundt datt leste gebodt opt erff edder sterffhuiß, ende daerijnne offte thobehorende guider van zaligen Johan Bruinß

.M. Henricus Haene als substituerte vulmechtiger van Kunnen Henrick, unnd Christopher Wever, versocht datt Berndt Sijvordinck unnd Johan Bolten als medde erffg totten nhagelaetenen guideren van zaligen Johan op die Ahe geholden sall sijn tho treeden ijn gelicke erfdeelinge totten guideren vorß

Die wedfrouwe van zaligen Jacob Berndtß secht op die contumacie so die vulmechtiger heeren Melchiors Ellerborn op haer versoekende, datt gedachte Ellerborn hebbe doen beslaen offte arresteren laeten alsodane penninge, tho behorende der suster vanden drosten Gerrit van Wermeloe berustende onder Johan van Deventer, seggende daer doer vande forderinge van gemelte heeren Ellerborns entslagen tho sijn, {?} nicht konnende den principaelen unnd borghen tho gelicke molesteren

Vulmechtiger Ellerborns doeth nicht annemmen duße exceptional anthwordt als van sijnen principal van sodaene arrest nicht geinformeert sijnde, sustinerende

19

-nerende mett sulck anthwordt nicht tho konnen vulstaen, begerende contumacie als vorn

Is erschennen Johan Kojtenbrouwer geswoerene Stadtzdiener, verklaerde ende sachte, wie datt hie opt versoek van Aelthghen Thijmanß ende uth bevel der Schepenen, Gerhardtien van Almeloe ahngesacht, daer hie etwas op sie Aelken Thijmanß als wechverdich wesende, omb nha haer huiß wedder tho keren, hadde tho sprecken, solde sulcx op dagh van huiden voer ein Er: Rhaedt voerwenden bij die pene van ehme ein ewigh stijl swijgent imponeert tho werden

.18a. Maij

Herman Helmichs

Thijes Mentinck ijn stadt

Cor: Berndtß Borgermeisteren

Heer Johan Coetwijck sprekt ahn Jacob van Weerden als besijtter des sterffhuißes
van zaligen Berndt Muller voer seckere achterstendige landthuer tho guider
reckeninge vermoge secker pachtscedulen daervan opgerichtet unnd gemaecket

Jacob van Weerden secht op voergaende ahnspraecke heeren Johans Koetwijck, datt
hie datt huiß van zaligen Berndt Muller nicht als ein erffg dan als koper deßselven
besijtte, unnd giene penninge van den koeppenningen, wanner die {?} so hirbeforens
arrest daerup gedaen bethalt sijnen, averschieten sollen, [hem] sijn .w. derhalven
nicht schuldich kennende

Johan van Deventer sprekt ahn Henrick ter Westrick voer .xv. mudde gersten sijnde
die pacht van dreen jaeren seckerer landerie vander pravestien amptman bij
apenbaer opslach gepachtet, bekendt dannoch daerop ontfangen tho hebben vijff
schepel gersten

Erschijndt Willem van Randen als echte unnd rechte sonne sijner moder Metten van
Randen op sprekt ahn die erffg van zaligen heer Bastian Mertini unnd sijn .w. twee
susteren dorch besaete haerer guider alhier voer recht bedaget, omb vuldoninge der
summen van 47 daler ad 30 st

20

berekende schuldt, so sijn .w. unnd sijn zalige broder heer Weßel? einßdeels verteert,
unnd anderdeels ahn bijere hem eher op haer versoek guidtlich tho huiß gesant
schuldich geworden nha uthwijsinge seckers registers iudicialiter verthoent cum
protest. expens:

Kunnen Henrick, unnd Christopher Wever, als erffg totten nhagelaeten guideren
van zaligen Johan op die Ahe, dorch M. Henricum Haene, versoeken alnoch

avermaels, datt Berndt Sijvordinck und Johan Bolthen sijch sollen (:verklaerende als erffg:) gefast maecken, omb die sententie tho vuldoen ende ter dielinge mett sie tho treeden bijnnen die tijdt van 14 daghen, offte datt sie bij faute van dien van haeren ahnparte sollen weesen unnd blijven gepriveert?, unnd alßdan bij definitive sententie bij ein Er: Rhaede erkant worden van wijdere exceptien ijn tho dienen nicht ontfanckelick, de expensis protestandum

Die erffg van zaligen heer Weßell Martenß unnd heer Bastians sijnes broders cum suis sororibus begeren tijdt beß eerstkumpstigen gudenßdagh tegens Wilhelm van Randen unnd sijn moder

Jorrien Blancken op sijn versoeck alnoch ter aversloeth vergundt den tijdt van vier weecken, edoch beß den eersten rechtdagh nha pijnxteren eerstkumpstich omb tho anthworden op die ahnspraecke van Merricke Willemß ahm jungst affgelopenen 6den Aprijl ijngedient, ende tho protocollo gestalt

De substitueerte vulmechtiger van Henrich Bellinckhoff diener van Johan Engelkens, verkofft Anne Luickenß haell voer .92. daler tho guider reckenschap

Henrick Pijnninck contumax tegens Vrijlinck tho Roßum

Noetgerichte

Ahm 25 daghe des maendts Maij

Herman Helmichs

Herman Cock loco

Cor: Berndtß Borgermeisteren

Sijnen persoenlich erschennen die Ehrenachtbare, Erbaren, discrete, unnd fromme
Everdt van Delden Borgermeister, Hilbrandt Wijnen rijchter tho Telchte, Brummer van
Waede, ende Anne Wijnens eheliche huißfr van .M. Henrich Louff onß verthonende,
unnd voerbrengende secker schriftlich accordt offte maechscheidinge, verklarende,
seggende, ende bekennende

21

bekennende, sampt ende bijsunder, datt sie nha inholt deßelvigen, alsoe, liefflich,
frundtlich, unnd onwedderoeplich metten anderen veraccoerdeert, unnd vergelicket
wehren, begerende datt hett selvige tott steeder, vaster holdinge unnd
achterfolginge ijn onsers stads protocol gestalt mochte werden, twelch wij ehmen,
omb die waerheit tho bekrefftigen, unnd der gerechticheit tho stuer nicht mogen
weijgeren, ende was dattselve accort offte maechscheidinge van worde tott worde
luidende als folget

Op huiden den 25. Maij 1609 is in presentie goeder dages frunden hijer onder
benoempt een vrundtlick accordt, verdrach ende maechscheidinge geholden,
tusschen den Erentachtb. unnd vroemen Everdt van Delden ter einre, unnd van
gelicke, die Erenthachtb: vrome Hillebrandt Wijnen, unnd Brummer van Waden ende
Anna Wijnen eeliche huißfr van Mrr. Henrick Loeff, als erffg ende nhaegelaetene
kijnderen, wijlen haer zal: vader ende moeder, heer Hillebrandt

heer Hillebrandt Wijnen, ende Margareta Lanßinck, lest gewesene huißfr van Everdt
van Delden vorß inder gestalt, datt voorß partijen mitz deeßen ewelick, und erffelick
ende onwedderoeplick hebben veraccoerdeert, als volget, nemtlick, dat vorß Everdt
van Delden, cedert ende affstaet, alle soedaene actien inde hillickßforwarden tot
sijnen profijte, gespecificeert, ende voort van alle andere insagen, ende actien, soe hie
inde naegelaetene goederen van voorß Margareta Lanßinck ijn haer levent ehefrouwe

gewest van vorß Everdt van Delden, ennighsijns solde mogen gehadt hebben te pretenderen, waerentegens hij Everdt van Delden, sal hebben te genieten, euwelick ende erfflick, uth die goederen, soe voorß [Everdt van Delden, eenichsijns solde mogen gehadt hebben] Margareta, haere voorß naegelatene kijnderen, naegelaeten ende geervet heeft, nemtlick alle soedane actien, ahnspraecke, recht, unnd gerechticheit, sij erffgenamen hebben, aen hett huiß

22

huiß, staende bijnnen Oldenzeell soe haer zal: vader heer Wijnen ijn gebruick gehadt heeft, met noch een versegelden brieff ijn hovet summa tachtentich goltguldens van .28. st hett stucke, spreckende op Vrijlinck tot Roßum, noch vijftich slechte daler van .30. st ieder, soe vande vorß erffgenaemen, goederen tott proffijte Evert van Delden, in hett erve Boijnck, thott Manderen, belecht sijn worden, unde hij Evert van Delden andersints geholden ware geweest, wederom te restitueren, alsnoch van gelicken, vertich, und vijff ende twijntich goltg van acht ende twijntich st, soe gemelten Everdt van Delden, thot profijte sijnn dochter Gertruide uth die goedere voergemelten erffg entfangen ende genoeten, well verstaende datt voerß Everdt van Delden, sal geholden sijn voer alsulcke genoetene goederen wederomme tho betalen, ende op sich te nemen, alle schulden, soe ijn staender ehe tot dato deses, tusschen hem ende sijnder voorß zal: huißfr Margareten Lansinck gemaectk ende verloopen sijn hett sij weinich, offte veele, ende die schulden

schulden een nhaemen hebbenn moeghen, sonder dat sij naegelatene kijndere vorg van alsodaene creditoren, nu ende tot genen tijden wijders gemolesteert sullen worden woervoer gemelte Evert van Delden alle sijn have ende goet generaliter et specialiter voer ijs verhijpoticerende, in oirconde der waerheit, hebben parthijen hinc inde haer nhaemen, ende handen neffens diese alle angewesene daghes vrunden dit

voerß samptlick ende elck besunder ondergeschreven, datum ut supra, onderstont geschreven

Evert van Delden Henrich Loelvinck

Hilbrandt Wijnen Engelbert Pijnninck

Brummer van Wade Zacharias ter Haer

Anneken Loeff Henricus de Haen

Is mett sijnen verhoenten principal accorderende befunden, twelck ick Nicolaus Linden secret: bethuige mett dußer mijnes handes schrifft und onderschrifft

Nic. Linden qui supra scr. et subscr.

Die et consulibus quibus supra

Hebben Everdt van Delden, unnd Brummer van Wade verhoent seckere quitantie begerende datt dieselve alhir tho protocolle gestalt mochte weerdenn

Dewelcke quitantie was luidende alsus

Ick Brummer van Wade quiteren mitz desen Evert

23

Everdt van Delden, sodaenige obligatie, als he in hett Stadts gerichtes protocoll sich verplichtet, belangende eijn koe, so hie van mijn zal: huisßfr Gesken entfangen heeft, offte voer die [koe] gemelte koe seventhien daler ad .30. stuvers gereckent, welcke ick voorß Everdt van Delden mits deesen voor mij ende mijn erven quitere ende naerlaete, oirconde mijn handt hijer onder gestelt in presentie Engelbert Pijnninck ende Henrici de Haen die dijt neffens mij hebben ondergeschr huiden den 23sten

Maij 1609. Gedaen bijnnen Oldenzael subscr. Brummer van Wade, Engelbert Pijnninck
Henricus de Haen
Pro collat: et concor: copia
Linden secret: scr. Et subscr.

4a Junij

Herman Cock ijn stadt Berndtß
Herman Helmichs Borgermeisteren

Else die huißfr van junge Egbert Tenckinck ter instantien Johan Gerritß van Almeloe
omb kuntschap der waerheit tho geeven nha gjicht des geswoerenen dieners Johan
Koijtenbrouwers jegens huiden geciteert sijnde, nha drijer ahneschinge nicht
comparerende ijs contumax verklaert

Ahm 4den Junij

Herman Cock ijn stadt
Corneliß Berndtß
Herman Helmichs Borgermeisteren

Geerdt die hoffmeijer anders Hulst omb trent 60. unnd Henrick ter Clijverick
ongeverlich 40 jaeren oldt geciteert unnd flijtich geexamineert sijnde, verklaeren
tugen unnd seggen, einhellichlich sampt, unnd ein ider bijsunder, op die mundtliche
ahnspraecke Luicken Ventrinck datt sie tott mehrmaelen, offte verscheidenen tijden,
uth munde zaligen Lambert Daminck als hie noch gesundt geweesen mett sie gegaen
und gestaen, unnd nhu lestlich omtrent achte offte 14 daghe voer [jungst]
affgelopenen paeschen, als hie ijn sijnen doedt bedde kranck gelegen, voer die
entfanginge des hilligen Sacraments offte aventmaels gehoert, unnd voer duße reise

op die frage Henrick Venterincks geanthwordet, datt hett huiß vanden Schoelhoeven
ijn Berchhuisen, dorch die gemeene bueren, sunder die steede thott bethalinge
seckerer achterstendiger buerschuld, so Schoelhove noch schuldich geweest,
opgebuitet, unnd verkofft voer achte daler, woervoer dußes producents vader
Henrick Venterinck tselve gemijnet, unnd vander steede affgetogen, ende hadden
itzgedachten Henrick Venterinck, zaligen Daminck vorß

24

vorß, unnd .z. Luicken ijn die Westrick als borge, voer gemelten Schoelhoven ider
noch soeven daler, daer bij moethen doen, ehr die buerschuld bethalt konde
worden, sluidende, juraverunt

Die et consulibus quibus supra

Aeltghen unnd Anne Eescherinck, anders Schoelhoeven, bekennen voer ein
voerehringe, uth handen Luickens Venterincks, wegen des gekofften huißes der
Schoelhoeven, entfangen tho hebben twelff daler, ideren daler tho dertich stuvers
current gerekent, dewelche sie sachten datt Henrick unnd Luicken Venterinck als
vader unnd sonne, medde present wsende, hem nicht uth schuld, dan uth
frundtschap geschonckenn, doende derwegen hierentegens, dorch Henricum Haene,
haeren ijn dußer saecke gekoernen, unnd gerichtlichen thogelaeten mombar,
uthganck, unnd vertichniße vanden vorß huiße, also datt sie sijch giene ahnspraecke,
actie, offte gerechticheit meer, daeranne voerbeholdende, offte thott ennigen tijden
daeranne verwachtende sollen weesen, in meliori forma

In questioser saecke tusschen Michaelen Glaesenmaecker, clegeren ter einre, unnd
Arendten van Cleeve, beklachten, ter andere zijden, belangende ein strepelken
grundes, liggende tusschen des vorß clegers huiß, offte druppenfal sijnes huises, mett

der einre, unnd Johan Bovinges nhu Jacobs van Reijssen, haveken offte grundt, mett
der andere zijden, twelcke beklagede heefft doen beglijnden, erkennen wij
Borgermeisteren Schepenen unnd Rhaedt Stadts Oldenzaell, nhae genommener
oculair inspectie, voer recht, dat cleger (:nhae itziger tijdt aldaer staende
geamoveerden stacketten:) behoert unnd geholden solle sijn, sodaene strepelken
grundes vanden olden post (:staende ander straeten:) aff langes sijn huiß hen, tho
beglijnden offte tho bethuinen, daernhae alst sijn guide rhaedt dragen werdt, van
denn eijnen ejnde des huißes, beß totten anderen
In aller gestalt als datt glijndt offte thuijn hierbeforens aldaer gestaen heefft, ten
wehre beklachte bewijsen konde (:sulckes nicht tho behoeren, waer tho wij hem
amptshalven vergunnen den tijdt van 14 dagen:) nha pronunciatie van dußen, die
onkosten uth seckeren oirsaeken compenserende,
Pronunciat. 15a Junij 1609. Cons: Nijtert et Helmich loco Mentincks
Partijen hinc inde bedancken der sententie

25a

.27a. Majj

Herman Helmichs

Herman Cock ijn stadt Borgermeisteren

Cor: Berndtß

Dewile die vulmechtiger Kunnen Henrichs unnd Cunnen Stoffers, tott verscheidenen
tijden versocht unnd ahngeholden datt Berndt Sijvordinck unnd Johan Bolten sijch
hier heer erfogen, unnd mett sie als meddeerffg tott die? guider van zaligen Johan op
die Ahe ter deelinge treeden solden, unnd gedachte Johan Bolten, gedachten
Christofferen jungstvergangen sondage (:als hie infall der noedt [ahn] sall kunnen
bewijzen:) solle? Ahngesacht omb op dagh van huiden alhier tho erschijnen ende

sulcx ijnt werck tho stellen, hie {?} unnd [gedachte] sijn broder, obg selvest wall
contumaciter uthgebleeven, hebben demnha Borgermeisteren unnd Rhaedt
gedachten Sijvorde unnd Bolthen vergundt op die contumaces, citationem
perempterialen, omb op eerstkumpstigen saterdage alnoch alhier den voermijddagh
omb trent neghen uhren op den Rhaedthuiſe tho erschijnen unnd totter deelinge
vanden nhagelaten guider vorß tho treeden, offte daervan verstecken tho sijn

25b

Gesien bij onß Borgermeisteren Schepenen unnd Rhaedt [die] der Stadt Oldenzaell
den? thuin offte wruchten tusschen hie hoff? haer, unnd Olthuiſes kamp waeraver
questie tusschen [Arendt {?}] Herman Daminck als cleger ter einre unnd Albert
Klumper beklachten ter andere zijden [gefallen unnd] unnd Daminck itzgedachen {?}
derwegen klachtich ahn onß
Wij befijndende die {?} {?} {?} [die wruchten] dar tho behorende, deselven op tho
maecken, offte tho thuinen?

4a Junij

Herman Kock ijn stadt
Cor: Berndtß
Herman Helmichs Borgermeisteren

Johan Gerritß van Almeloe constitueret unnd maecket vulmechtiger den Ernthafften
Erb: unnd wolerfaernen Henricum Haene, omb sijn rechtzaecke tegens junge Egbert
Tenckinck unnd Else sijn huißfr tho verwalten, alle termins daghen tho respiceren,
unnd ijn der saecke tho doen unnd laeten gelick hie selvest present sijnde, doen und
laeten solde kunnen offte mogen

In meliori forma

15 Junij

Nijtert, Helmichs, loco Mentincks

Borgermeisteren

Jorrien Blancken op hett voerschrivent, des heeren Rijcters tho Lijnge voer hem
gedaen, alnoch ter aversloeth, amptes halven vergundt den tijdt van achte dagen,
omb sijn anthwordt ijnthobrengen tegens Merricke Wijllemß, offte behoirlick bewijß
tho verthoenen, datt die borgheren vann Lijnge, offte derselven guider, alhier bijnnen
Oldenzael nicht arrestabel, bij gebreck van dien, sollen wij ijn dußer saecke (:sunder
wijder dilaij tho vergunnen:) doen, unnd op versoeck van sijn wedderparthije,
geschien laeten weß rechtens

.22a. Junij

Plechelm Nijters

Thijes Mentinck Borgermeisteren

Die erffg van zaligen Geerdt Oelen verkopen Leenhardts van Stendel haell voer 24
daler huißhuir, unnd einen golden rijngħ, unnd wijders tho guider reckeninge, koper
Johan Kojtenbrouwer et resignavit ut juris

Niclaes Robertß spreckt ahn Johan Kojtenbrouwer als mombar der nhaegelaetenen
kijnderen van zaligen Werner Baeck offte op sijn vorß Werners zaligen
nhaegelaetenen guideren alhier bijnnen Oldenzael offte

derselvigen wigboldt liggende, wie deselve einen nhaemen hebben mogen, thot vuldoeninge van seckere obligatie, holdende int captael .192.? offte hundert mijn [vijff] twee car: g woerup volgende die annotatie in dorso verscheidene bethalinge geschien ijn mijnderinge der vorß hoefftsumme vorß, blijckende bij dieselve obligatie unnd annotatie iudicialiter geexhibeert, bedragende die bethalinge tho samen 71 g also dat deme clegeren noch resten [27] 24? g wie {?} in iudicio bereckent, edoch daernhae begert arreste op die guider

Henrick ter Westerick geit voer sijn pandt nha Stadtrechte opt huiß tegens Joannis van Deventer, seggende ehme nicht meer schuldich tho sijne, dan vijff mudde gersten eines jaers pacht, dewelche hie sijch presenteert tho bethalen, die anderen jaeren die gaerdens nicht gebrucket tho hebben, vermitz sie dorch hett kriiggßvolck geschleuffet, die thuine unnd wallen affgebrocken unnd dale gelacht, edoch secht Geerdt van Almeloe wegen Westrick op die baveng vijff mudde gersten, vijff schepel bethalt tho hebben

Willem van Randen begert achte dagen tegens Alberten Herinck

26

Erschijnt Wilhelm van Randen, geassisteert mett Henrich die Haene, als geconstituerte vulmechtiger, Caspari Rexincks als mombar des nhaegelaetenen kijndes van zaligen Bertholts Plaeten, ende versoecken satisfactie vandie executie hierbeforens gedaen op seckeren besegelden brieff sprekkende [vandie] op die gemeene Losser Bueren, van die summe twee hundert vijff unnd soeventich daler, welcken besegelden brieff, Joannes Hampßinck hierbeforens, thott vuldoeninge seckerer sententien, (:thott fordel voerg Plaetens affgegeven:) ijn handen der Schepenen geconsigneert heeft

Kuper Anna, edoch die weduze van zaligen Johan Derickinck contumax tegens
Plechelm Nijterts

Leenhardt van Stendel geit voer sijn pandt nha Stadtrechte, tegens die erffg van
zaligen Geerdt Oelen, opt huiß, seggende datt hie begere mett sie in liquidatie offte
reeckeninge tho treeden, unnd weß bij slott der reckeninge befunden mochte
werden, hie einen schuldich, oerbodich tho bethalen

Joannes van Deventer rentmr. verkofft Albert Clumpers haell voer twee mudde
roggen unnd ein mudde gersten bijnnen jaersche pacht jungstvergangen Martini
1608? verschennen koper ut supra

Johannen Tijken vergundt datt eerste gebodt op Gerrit van Weerden

Christoffer van Almeloe verkofft Johanß van Nuiß haell tho guider reckenschap koper
ut supra et resignavit

Johan Bussenmaecker van Hengloe vergundt datt leste gebodt op Johan Hampßinck
Radenmaecker

Erschennen Joannes van Depnhem vulmechtiger van .M. Johan Wijldenrhoedt,
reproduceert in originali eine citation dorch den geswoernen diener Johan
Koijtenbrouwer debite exequiert, als ad valuas Ecclesiae, # ahngeslagen sijnde,
seggende huidiges daghes de in die wette geprefigeerde termin tho sijn datt krafft
der wette [ahngeer] geciteerde creditoren van zaligen Eeffsen Mengers solden
erschijnen, unnd tho sehen unnd ahnthohoeren wes arresterende partijje op alsolcke
kleijder, kleijnnodij, unnd anders, dorch zaligen Eeffsen Mengers nhaegelaeten,
solden hebben tho pretenderen, unnd dewile niemandts nha drijer ahneschinge
gecompareert, versocht vulmechtiger

St. Plechelmi alhier bijnnen Oldenzael

27

ein verwijn op die gearresteerde guider van zaligen Eeffßen Mengers vorß als ijnt sterffhuiß gedachter erffg ghehorende, dewelcke contumacie den vulmechtiger ter cause als vorß, vergundt ijs

Joannes Hollinck van Almeloe verkofft Johan ten Holthuißes genompt Grijpenduvels haell tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Olde Johan ter Caverick verkofft Metten van Randen haeil tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Noetgerichte

30 Junij

Mat: Mentinck

Her: Cock loco

P. Niterts conß.

Insche Ages heeft ijnt gerichte gedeponeert twijntich Carols gulden tot vuldoninge der gerichtes costen ijn saecken contra Johan Nalens (:daer sie ijn dieselve gecondemneert mochte worden:) mitz handttastinge ahnlavende (:dorch .M. Henricum Haene haeren ijn dußer saecke mombar:) ijn ehdedes stadt, dewile sie alhier als ein uthheimsche onbekande persone gien borge bekhommen konnen, de iudicio sisti et iudicatum solvi de alijs in meliori forma

Duße baveng .20. car. gulden sijnnen obg Inschen in presentie Henrichs Haenen,
dorch den Borgermeister Herman Kock wedder thogetalt und restituert, ahm achtsten
Aug: 1609

Noetgerichte

.3a. Julij

Ar: ab Hemert loco

Mat: Mentincks

Plech: Nitert consulibus

Johan Nalens geassisteert mett sijnen procuratore .M. Joanne van Depnhem, hem in iudicio gefraget sijnde van .M. Henrico de Haene procuratore Inschen Auges offte hie nicht voermaels tegens hem Haene bekandt hadde, datt hie die hoppe neghen jaeren bij sijch liggen gehat, heefft daerup geanthwordt jae, verkopet watt, datt ghij nichtt verkopen kondt

Vorß Nalens nochmaels gefraget sijnde van Insche Augeß, [ißt datt] alhier in iudicio, ißet [recht] datt recht datt ghij mij beloeffden mijn hoppe tho hogesten, tho gelde tho maecken, heefft geanthwordet, ick hebbe juw daerum nicht gebeeden, ghij hebben mij daerum gebeeden

28

.6a. Julij

Thijes Mentinck

Plechelm Nijters Borgermeesteren

Herman ijn die Westrick nijmpt ahn Jan Janß tho bethalen omb trent eine maendt voer Michaelis eerstkumpstich, tho bethalen ein halff mudde haveren voer sodaenen schaden als hem thogefoget ijn sijnen zaede, infall hie bewijsen kan datt sijne beeste sodaenen schaden gedaen hebben

Gerrit Smijdt voer sijch selvest, Geerdt Tijthoff van wegen sijner kijnderen bij zaligen Annen Smijdts erwecket, unnd Merten ten Haenenbergh voer sijch, unnd medde van wegen sijnes broders unnd sisters, als naeste bloedtzverwanten van zaligen Derick Smijdt, sprecken ahn Heile die nhaegelaetene weduwe van itzg Derick Smijdt, omb vuldoeninge des testaments bij gedachten zaligen Smijdt den 26. Junij Anno 1607 opgerichtet, ende also sie gedachte Heile etliche maelen derenthalven ijn der guide versocht, unnd sie gelicke wall (:neseitur quo spiritu ducta:) ijn der vuldoninge nhachleßigh, unnd daer tho nicht verstaen willen, begeren clegere datt beklachtinne thot sodaener bethalinge dorch rechtzdwank constringert moge worden de damnis

de damnis et interesse protesterende

Beklachtinne begert copie unnd 14 daghe ad respondendum

Op die versochte executie Wilhelms van Randen als vermente vulmechtiger Caspari Rexincks, tegens Joannen Hampbinck senior secht Joens Hampbinck junior, ijn deme nhaeme unnd van wegen sijnes vaders datt Wilhelm vorß die handtschrifft van sijnen vader ahn zaligen Bertholden Plaeten gegeven, in oirginali voerbrengen solle, neffens genochsame vulmacht, so? geschien sijnde, sij sijn vader oerbodich unnd willich mett hem ijn reeckeninge tho treeden, unnd weß bij slott der reckeninge befunden mochte werden, hem tho tho kommen tselve tho bethalen unnd vuldoen

Wilhelm van Randen persisteert bij sijne hierbeforens versochte executie, begerende als voer hen begert ijs, vuldoeninge nha luidt der sententien ahm 24 Julij Ao 1606

tusschen hem Hampbinck und Plaeten zaligen affgegeven, neffens verthoninge der vulmacht van Rexinck vorg

Also die dagh huiden dienende datt Johan Loeßinck cum suis sijn duplick tegens Geerdt Eijlers ijnbrengen solde, unnd gesachte Loeßinck nicht gecompareert offte daermede gafast, heeft vorß Eijlers, derwegen tegens hem versocht contumacie

29

Wilhelm van Randen geit voer sijn pandt tegens junge Johan Hampbinck opt huiß, seggende hem nicht schuldich tho sijne ten wehre sulcx den rechten genochsaem beweesen worde

Geerdt Tijhoff geit nha Stadtrechte tegens .M. Johan Hampbinck opt huiß seggende hem niches schuldich tho sijne, gelickfals seggende Geerdt van Almeloe, geit voer sijn pandt tegens vorß Hampbinck opt huiß

Johan Tijke begert datt leste gebodt op Gerrit van Weerden

Kerst Everdinck spreckt ahn Geese Bussemaeckers, Schoen Lubbert, unnd Henrick Muller tho guider reckenschap

Schoen Lubbert begert achte dagen tegens vorß Everdinck

Kerst Everdinck vorß, constituerd unnd maecket vulmechtiger Lamberten Vastert omb ijn deme nhaeme unnd van weghen sijner sijn saecke tegens vorg dree personen tho verwalten, unnd mett rechte edder ther frundtschap uththofohren offte endigen
In meliori forma

Noetgerichte

14a Julij

Her: Helmichs ijn stadt

Ar: van Hemert

Her: Cock Borgermeisteren

Erschennen Herman Woltermans, unnd spreckt ahn Johan Hampbinck radenmaecker voer vijftich daler hoefftsumme neffens neghen jaer dareup verlopene achterstendige pension luidt ziegell unnd brieve ijn Schependom verhoent unnd geleesen, seggende vorß cleger, datt beklachte als gebrucker des onderpandes, ijn den vorß brieve benompt schuldich unnd geholden sij hem clegeren die vorß vifftich daler unnd achterstendige pension van dien opholeggen unnd tho bethalen, mitt kosten bereitz gedaen unnd noch tho doene, deß tho meer datt dewile beklachter hirbeforens edoch jungstaffgelopenen heeft ahngenommen clegeren sijne penningen tho bethalen sunder ennige moijte offt kosten, waerup cleger uth begerte des beklachten twee taecken wijnß ijm gelage sijttende, ten besten gegeven

Beklachte begert copie unnd tijdt beß huiden achte dage, lestlich vergundt tijdt beß eerstkumpstigen vrijghdag den 16 itzg maendt

30

20 Julij

Plechelm Nijters ijn stadt

Ar: ab Hemert

Herman Kock Borgermeisteren

Vacat.

Die weduwe van zaligen Herman ter Westrick sprekt ahn Herman ten Molthave voer die summe seeßthien daler heerkommende

Herman ten Molthave sprekt ahn die weduwe van zaligen Herman ter Westrick voer seeßthien daler, heerkommende van eine koe, so beklachtinnen zalghe man vorß, voer etlichen jaeren van deme clegeren gekofft, inholt seckerer obligation des dato .12. Julij 1602 alhier ijn Schependom verhoent

Jacob Haexbergen begert dat eerste op Christoffer van Almeloe, Johan unnd Henrich van Loßer gebrodere

Die erffg van zaligen Geerdt Oelen verkopen Leenhardts van Stendel haell tho guider reckeninge, koper Johan Kojtenbrouwer et resignavit ut juris

Leenhardt van Stendel verkofft daerijegens der erffg van zaligen Geerdt Oelens haell oick tho guider reckeninge, koper ut supra et resignavit

Erschijnt ahnwaldt uth den nhaeme und van wegen Heile Smijdts nhu genant Helmichs, unnd levert aver alsodane legata als haer zalghe man Derick Smijdt sijnen broder Gerritten Smijdt, susteren, unnd sisters kijnderen bij testamente in dato den 26 Junij 1607 nha uthwijsinge des testaments vorß gemaeket, unnd gelegateert heefft, seggende datt sie daermedde datt testament unnd ahnspraecke der clegeren vorß vuldaen soll hebben, unnd datt sie legatarij daermedde van haeres zaligen mans nhaegelaeten guideren geexhaeredeert unnd tott allen tijden affgesoent sollen sijn unnd blijven, vermoge der clausulen des testaments vorß, {?} ijn duße worde, kennende vorß eheluide mett dußen vorß legaten einen ideren die sijne voer erffg

woermedde sie van haeren nhaegelaetenen guideren affgesoent sollen sijn unnd
blijven (:sunt ila? ipsa verba praedicti testament:)
Sulcx datt sie erffg unnd legatarij tott ewigen

31

tott ewigen dagen van wijderen eijsch und ahnspraecke mett bethalinge der legaten
vorß verstecken sollen sijn unnd blijven
Daervan expreßim protesterende

Duße saecke wordt gesuspendeert beß eerstkumpstigen donderdagh

Junge Joannes Hampbinck verkofft Wilhelm van Randen haell tho guider reckenschap
koper ut supra et resignavit

Is erschennen ahnwaldt, uth den nhaeme unnd van wegen Christoffel unnd Henrick
op die Ahe, seggende huiden ein bestempt dagh tho wesen, datt Berndt Sijvordinck
unnd Johan Bolten, haer gegenbericht ijnbrengen solden, tegens ahnwalts principalen
vorß

Ende also sie nicht comparerende versocht ahnwalt vorß, contumacie, unnd versteck
van wijder inbrengent, mitz procederinge tot erffdelinge

Schoen Lubbert, unnd die weduze van zaligen .M. Henrick Bussenmaecker
contumaces tegens Kerst Everdinck

Geerdt Eijlers verkofft Johan Loeßincks haell tho guider reckenschap koper ut supra et
resignavit

Die .27a Julij

Herman Cock unnd Arendt van Hemert Borgermeisteren

Erschijndt Henricus Haene als vulmechtiger Gerhardts Smijdt, cum suis, seggende wall tho freeden tho sijn mett die presentatie der legaten bij Heilen [Helmi] Smijdts itz Helmichs, folgende ennige articulen des opgerichteden testaments, bij zaligen Derick Smijdt, vorß Heilen affgestorvenen ehemans gestatueert, oirbodich die vorß legaten uth handen vorß Heilens tho entfangen, unnd behoirliche quitantie daervan te paßeren, bij conditie nochtans datt sie clagende erffg die clausulen ijn deme testamente ahngetogen begijnnende in haec verba, beholtlich daer es geboerde, datt die lestlevende sijch wedder ijn die anderde ehe begaven, edder hilicken worde, unnd daernhae queeme tho sterven sunder lijves nhalatende erven, endigende die vorß clausule mett duße worde, ende henferner tho doen verhapen, willen suo tempore tott sijner tijdt reservert unnd voerbeholden hebben, woervan hie wall expreßelick doet protesteren

32

Heile die weduwe van zaligen Derick Smijdt itzige huißfr van Johan Helmichs begert copiam unnd achte daghe [offt] beß thom eersten rechtdagh

Is erschennen Merricke Wijllemß unnd heefft op haer hierbeforens den .20.sten jungstaffgelopenen maendts julij, versochte verwijn, tegens Jorrien Blancken, alnoch avermaels begert contumacie, unnd van wijder inbrengent versteecken tho sijn

.16a. 7bris

Plechelm Nijterts

Herman Helmichs ijn stadt

Matthijß Mentinck Borgermeisteren

Erschijndt Henricus de Haene ahnwaldt clegerinnen Insche Augeß unnd versocht datt alßnhu Johan Nalens (:thot verscheidenen maelen geciteert sijnde:) omb tho vuldoen der sententien interlocutoir den .v. Augusti jungstaffgelopen gepronunciert, unnd op folgens genhommene advis der magistraet hem wie baven geciteert, unnd nicht geachtet sijnde:) contumacie, und per diffinitivam sententiam ijn den eisch der clegerinnen soll staen tho condemneren, cum refusione expensarum

Ahm .22.sten Septembris

Thijes Mentinck

Herman Helmichs ijn stadt

Plechelm Nijters Borgermeisteren

Erschijnt Insche Augeß here dochter? clegerinne geassisteert mett Henrici Haene, haeren procuratore, versoeckende van einen Er: Rhaedt dußer Stadt Oldenz: datt in conformiteit seckere [interlocutoir unnd folgens ite] ahm .5. Augusti gepronunciert, tusschen clegerinnen unnd Johan Nalens, und folgentz hett advis vanden Magistraet post pronunciationem predictae sententie ahn Johan Nalens beclageden gerichtlichen doen insinueren, omb op den 14.den dagh daernhae die selve, interlocutoir tho vuldoen, unnd angesehen beklachde nhaemaels iterativel: vanden Magistraet tott versoeck der clegerinnen, omb tselve tho vuldoen, die dienaeren dußer Stadt verscheidentlichen ahngesandt sijnt worden, omb tho vuldoen als baven, unnd beklachte thott noch tho

thoe ijn gebrecke gebleven, sustinert derwegen clegerinne, datt nhu lestlich ein Er: Rhaedt ex officio, ende op clegerinnen differente ahnholden van verwijn, sall gelieven, den beklachten verum contumacem [ij] ende [die clege beklachte] ijn der clegerinnen ahnspraecck, eisch unnd petition verfallen tho sijn, verklaren cum expensis, unnd doet clegerinne well expreßelicken protesteren, uth redenen voer verhaelt, datt sie nhae rechte nicht schuldich sij, ennige wijder inbrengent vanden beklachten tho accepteren

Protesterende als baven

Vulmechtiger Johans Nalens ijngedient hebbende bestendige redenen, ende rechten, van ahngedaenen gravaminibus secht daerijnne uthfoerlich ijnt breede verhaelt tho sijne, datt der onschuldige beklachde, Johan Nalens tegens forme van rechte, gegraveert, unnd beswaert sij bewijß tho foeren, beforens die clegersche, die nha allen rechte haer ahnspraecke

ahnspraecke, unnd eisch beweesen hebbe, nicht schuldich sij, ennigh bewijß bijthobrengen, ende sulcx uth reden unnd rechten, bij die {?} gravaminam? ahngetogen, ten anderen oick datt uth reedenen datt ein Er: Rhaedt haer affgegevene bescheidt tempore pronunciationis in suspens ende deliberatie geholden, tott haer Er: eerste samen kumpst, nhu blijckt nergens, datt ein Er: Rhaedt tott noch thoe thosamen bij den anderen geweest unnd ijn der saecken anders watt decreeert t'hebben, unnd so baven thoversicht sulcx in rerum natura wehre (:twelck nochtans vulmechtiger niemaels gesehen heeft:) wehr avermaels datt selve erronie unnd tegens recht erkandt, versocht derwegen vulmechtiger baveng, nochmaels decisie van onpartijsche gepromoveerde rechtzgeleerden, omb hijr ijne tho erkennen weß sijch deßfals nha Godt und recht geboeren sall, unnd so veerne dußen ter contrarij avermaels

-maels geschege, will vulmechtiger ijn nhaemen sijnes principalen {?} iterando apentlich protesteert hebben, de nullitate processus et illatus? gravaminibus cum petitione expensarum

Clegerinne persisteert bij haer voergaende dictaten versoeckende datt mijn heeren Borgermeisteren gelieven wijlle dijtt geschijl opt spodichste te determineren, ijn betrachtinge clegerinne ein schamele weduwe, unnd uthheimsche persone sij, unnd ongeverlich aver dree maenden, op haer merckliche exceſſive groethe onkostenn duſer, unnd giener anderer oirsacke hijr gelegen, woervan sie oick alnoch wie tho beforens geschien, expreßim doet protesteren

.28.ua 7bris

Thijes Mentinck

Herman Helmichs ijn stadt

Plechelm Nijterts Borgermeisteren

Molthave ijn die Lutte vergundt datt eerste gebodt op Lemmen ter Westrick

Op dagh van huiden heefft die weduwe van zaligen Derick Smijdt, secker schrijvent ijngebracht tegens Gerrit Smijdt, twelck sie begert hiernhaemael tho protocollo gestalt moge worden

Vide fol: .3. prox: seq:

Is erschennen Henricus de Haene und sprekt ahn Reineren Huißkens omb vuldoninge van verscheidene pretensiën naerder blykende bij den inholt der schriftlicher ahnspraeken unnd bijgefogde reckeninge inventariß, unnd ceſſie?

onder des Stadts Oldenz: secreet zegel alhier in iudicio verthoent, unnd copie, neffens
dußen daer bij bedingende

Reijner Huißkens spreckt ahn Johan ten Cruitzell voer alsodaenen schaeden als sijne
koe beeste hem ijn sijne [boeck]wijttweite thogefoget, welcken schaeden hie nicht
geleeden wolde hebbenn, omb dree mudde derglicken wijtte, begerende datt
beklachte tott sodaener verguidinge unnd bethalinge dorch rechtdwanck
constringeert moge weerden

Beklachte dorch sijne huißfr begert copie der ahnspraecke unnd achte daghe ad
respondendum

Erschijndt Wilhelm van Randen geaßisteert mett Henrico de Haene als vulmechtiger
des weese kijndes van .z. Bertholdt Plaeten, versoeckende alnochmaels wie
hierbeforens differentlick geschien ijs, datt mijn heeren Borgermeisteren amptzhalven
in conformiteit der twijer

35

respective sententien thott fordell gedachtes Plaeten unnd clegeren unnd thott
nhaedeell Joannis Hampßinges des olden gepronunciert, sodaene besegelde brieff bij
gedachten Hampßinck alhier in iudicio gerichtlick geconsigniert thot vuldoninge der
execution so mijn heeren Borgermeisteren, den triumphanti Platen, ombtrent dreen
jaeren geleeden, tho wercke gestalt hadden, gelick oick nhae rechten alnoch
behoirlick, unnd gerequireert wordt, opgebuitet unnd verkofft mochte weerden, nam
postquam sententia in rem iudicatam transivit, recte ad executionem preditur, text ni
c? cum aliquibus de senter: et ni judicio et in L. 2?. {?} de execut rei judi: cum simul
quia res iudicata pro veritate habetur, text: ni L. ingenuum ff. de statu hem. et in L. res
iudicata ff. de reg: juris, unnd so [mett] duße saecke noch langer in suspens, offte

mora geholden mochte worden, sall cleger (wo wall ongerne) genoetsaket worden,
[wo] sijch op andere oirtteren unnd plaatzen daer sulx sall geboren

daervor hebben tho doleren, van welcken allen hie vermitz dußen expreßelick doet
protesteren

Noettgerichte

Die .2a. Octobris

Matthia Mentinck et
Cornelis Berndtß loco
Plech: Nitert consulibus

Erschennen Hans van Covelenz rijchter tho Haexbergen, huiden 14 daghe
gearresteert hebbende, hett peerdt van Willem Luickenß tho Almeloe, dewelche op
geleistede borchtall ahngelavet, op huiden den .14.den dagh wedder ijnthokommen,
und arrestantis actie unndforderinge ahnthohoeren, secht derwegen, ijn der daet
waerhaftich tho weesen, watt gestalt arrestantis huißfr verkofft hebbe, ahn zaligen
Georgien Sijse wenß huiß arrestantis broders dochter geweest, eine stercke voer
thijen daler, dewelche ijn den heeren verstorven sijnde, sunder richtige bethalinge te
doen, is gearresteerde

36

arresteerde, derselven, universael erffg geworden, unnd derwegen recht unnd bijllick,
datt hie hett defuncti debitum prestere unnd bethalt
Sprekende gelickfals noch den vorß Reum ahn, voer twee goltg bij arrestanten voer
etlicher tijden verteert, seggende datt gearresteerde nha rechte schuldich sij die

geeschede thijn daler, mett sampt die twee goltg op tho leggen unnd tho bethalen,
wie oick alhier borge tho stellen, de iudicio sisti et iudicatum solvi

Beklachte gifft op voergaende ahnspraecke ter anthwordt, datt hie orbodich unnd
willich, all hett genne so actor, den rechtenn genochsam bewisen kan, hie, deme
actori schuldich tho sijne, op tho leggen und tho bethalen, ahngaende die twee goltg
secht so zaligen Jorrien Sijse dieseven nicht bethalt heefft, ende actor mett sijnen
ehede sulcx erholden werdt

will hie dan einen goltg daervan bethalen, als wesende daervan sijn ahnpart, van
schade, onkosten unnd interesse protesterende

Reiner Huißkens borge, voer baveng Wilhelm Luickens, de iudicio sisti et iudicatum
solvi, des belavet vorg Wilhelm, mett gedaener handtastinge itzgedachten sijn
borgen dußer borchloffte halven schadeloes tho holden

Hans van Covelentz richter obg, nijmpt ahn sijn bewijß tegens vorg Willem Luickenß,
op eerstkumpstigen maendage aver seeß weecken, alhier gerichtlich ijnthobrengen

Copie des schrijvens so Heile die weduwe van zaligen Derick Smijds op
jungstaffgelopenen .28.sten Septembris ijngebracht, unnd begert tho protocollo
gestalt mochte werden

Exhibit. cop. .28. 7bris 1609

Cons: ut in protocollo

Mijn heeren, gesien unnd mett flijte erwogen bij Heijlen nhaegelaetene wedwe van .z.
Derick Smijdt

Smijdt, datt testament bij hem haeren lieven Godtselligen man op den seeß unnd twijntichstenn Junij anno 1607 bestendichlichenn nha Stadtrechte opgerichtet unnd verordent, unnd mett sijnen doede befestiget: in welcker testament befijndt sie, datt die testator zijnen aldernegesten verwanten metts? seckere legaten, ijn derselven testamente begrepen, exhaeredeert, unnd daermedde van alle die nhuelaeten goederen bewechlick odder onbewechlick affgesoent sollen sijn und blijven allent wijderen inholt des testaments, tott die anderen, averensige offte averblijvende goederen, als huiß, hoff, landt, sandt, gelick die artikel des testaments beginnende, die andere averensige, unnd averblijvende goederen, wijders ijs nhaebrengende, is sie Heijle, wedwe vorß, als die lestlevendige universalis haeres totius haereditatis, walverstaende tott alle die bewechliche, unnd onbewechliche goederen in dicto legitimo testamento, geconstitueert, unnd pure et absolute verordent, waervan

woervan die legataij haer legat. ex legitimo testamento hebbenn tho beforderen, unnd sijch daermedde tott allen tijden genoghen laeten, tott welckeren fine oick die wedwe voerß, hem legatarijs tott meermaels? gerichtlicker gepresenteert, averthotellen, die sie gerecuseert hebben tho ontfangen unnde datt onder een decksel van eenen conditional clausule, denselvigen testamente ijnt leste geinsereert, beginnende, beholtlick, daervan sie ijn hoere protestation mentionerende bijnnen, die doch dien exhaeredatis adder opposanten nou unnd thot ewigen tijden nicht dienstlick, unnd dien haeredi nicht preiudiceren noch oick haer wedwen voorß, potestatem et facultatem testandi de suis bonis nicht benemmen kan, attento, dat sie pure, legitimate, et absolute, wie gesacht universalis haeres geinstitueert ijs, unnd moeth also die clausula, die welcke contrariert die vorige haeredis institution, unnd exhaeredation, daer voer geholdenn worden,

worden, als offt dieselvige, ijn dien testamente nicht begreppen, noch adiectert weer, alsoe datt die conditie nicht kan opereren, noch oick doen haeredi voorß obsteren, namtalis conditio de iure reijci et pro non adiecta, haberi debet, ita, ut institutio pure, prius facta valeat, proindeque testamentum, habeatur, id enim omni no convenit, cum .l. quoniam prioribus et cum .l. scimus . § cum autent: de inofficio test. nec discrepat a sententia part: et gloss. In .l. 4 .c. de instit. et substit. et ibidem, aliorum, dd? iudelicet, jul: clar: in .l. 4. § testm. 9?. 39. n. 4 vasq. de succeß. creat. § 30. N. 112 et seqq. concurritque cum regula iuris: quod eadem res bis promitti, dari, aut solvi non potest: quia bis donatum ipso iure non amplius quam semel debetur . §. sic itaeque discretis instit: de actionis: .l. qui bis idem de stipulat: baereditas autem praedicti testamenti bis est donata, pure scilicet et conditionaliter, semel igitur .1. pure

.1. pure tantum debetur, nam si et pure, et conditionaliter deberetur, tum hoc absurdii, consequeretur, quod duo contraria in eodem testamento simul consistere possent quod manifesti pugnat cum .l. mutuis? pro socio, et cum .l. 1. c. de furtis

Wijl derhalven die consulent der weduwen voorß dijtselvige voer als noch non impleta conditione, nicht in disputatie trecken, dan alleenigen berichtes wijse gesatt hebben, sustinerende datt die weduze tot vuldoninge des testaments mett die praesentatie der legaten vulstaen soll kunnen, daer mett die oposanten unnd exhaeredaten tott geener tijdt hebben thoe beklagen, datt sie ijn die bethalinge in mora geweesen ijs, unnd datt sie mett groete onfoegen ijn gebrecke gebleeven, unnd noch sijn, dieselvige tho ontfangen, daerdorch datt sie opposanten nha rechte geholden bijnnen, die onkosten van diesen incident tho refunderen, all ehr unnd

unnd beforens sie wedwe vorß geholden soll sijn die legatie tho verrichten, allent tott taxatie unnd moderatie dießes gerichtes vann dien kumpstigen onkosten protesterende, mitt begerte datt dieße protestatie, gelick die anderen op partijen koste ad perpetuam rei memoriam, tho protocolle diesses gerichtes moge gesatt unnd geschreven worden

Anno, et die quibus supra

Thijes Mentinck

Herman Helmichs ijn stadt

Plechelm Nijterts Borgermeisteren

Gerrit Smijdt cum suis persisteert bij sijn vorige dictaten ahm 27. Jungstaffgelopenen
maendts Julij, tho protocolle gestalt, begerende mijn heeren duße saecke mett den
eersten willen determineren, cum protest: refus: expens: unnd datt op hett schrijvent
so ab adversa parte protestat: wijse ijngedient, nicht soll staen tho letten

Hampbinck wegen sijner principalinnen persisteert bij sijne rechtmetige ijngebrachte

Ijngebrachte schrifften, concluderende ende protesterende gelick daerijnne
t'befijnden, sulcx rechtens tho sijn stellet hie tott erkenteniße van mijn heeren
Borgermeisteren

Noetgerichte

Ahm .10. 8bris

Arendt van Hemert

Herman Kock Borgermeisteren

Erschijnt Russchen Berndt, als last unnd vulmacht hebbende, als legitimus tutor sijner
kijnderen, unnd sprekt gerichtlich ahn Niclaeß Robertß, als besitter unnd koper
secker huißes, staende bijnnen Oldenzael mett der einre zijdt ahn Doeve Willemß,
unnd mett der andere ahn Wijchboldts Alijths huißeren, voer tachtentich goltgulden
capitael, mett enniger jaeren daerup verlopene pension, tho guider reckeninge,
vermoge secker acte Ao   thot proffijte sijner kijnderen opt vorß huiß
gepaßeert, ijn den uthganck nhaerder verhaelt, wijders sijch tot vorß act refererende,
versoeckende derwegen datt mijn heeren Borgermeisteren hem als ein uthheimschen
korte expedite van justicie willen wedderfahren laethen nha Stadt unnd Landrechte,

insonderheit die wile hie, daerup verwittiget, omb ahnthokommen unnd sijn geldt tho
haelen, maeckende eijsch van kosten schaden unnd interesse
Dewile vorß Reus nha drijer ahneeschinge nicht gecompareert, is hie contumax
verklaert, demnhae

40

demnhae ijs bij sijtenden gerichte erschennen ahnwaldt Merrickens Wolderinges
seggende datt vorß cleger, Merricken Woolderinges verkofft hebbe, hett vorß huiß
sunder alle lasten unnd swaricheiden van uthganck, nhu averst bevijndt sijch ijn der
waerheit datt uth hett selve huiß jaerlix secker thijns gaet dewelche als sijnde
mercklike last opt huiß liggende, bij clegeren verkoperen vorß affgedaen, behoeret
ende sollen worden, voer, ende all eer hie befoget solle weesen ennige restanten van
koeppenninghen tho forderen, gantzlich nicht gelovende, datt cleger verkoper, van
Merricken Woolderinck offte jemandts anders verwittiget sij, omb ennigh geldt tho
haelen, alhier tho kommen, doende derwegen mitz deesen aff alsolcken vermeinten
verwijn, als cleger vorß op die persoen van vorß Niclaeß Robertß onformlick erholden,
mit versoeck datt clagende partije schuldich sall sijn mett behoirliche wette tho
verwittigen sijne des beklachten verkopersche des huißes vorß

.12a. 8bris

Arendt van Hemert,
Herman Kock Borgermeisteren

Geerden Eijlers vergundt datt eerste gebodt op Johan Loeßinck

Eiße ter Haelt begert achte daghe tegens Johan Volckerinck

Claes Konninck verkofft Lubbert Wijfferinges (:als borge voer Henrich Muller:) haell
tho guider reckenschap, koper Geerdt ter Westrick et resignavit ut juris

Molthoff vergundt datt leste gebodt op Lemmeke die weduwe van .z. Hermen ter

Westrick

Rußchen Berndt affdoende datt exceptionael anthwordt uth nhaemen van Merrie Woelderinges ijngedient, welcke ijn dießer instantie van clegere unnd vulmechtiger sijner kijnderen nicht geciteert ijs worden, dan alleene Claeß Robertß als gebrucker unnd besijtter des huißes unnd onderpandt waeruth sijne kijnderen, de geeschede tachtentich goltgulden sijnen verschreven als hoefftsumme, verkofft vorß Claeß Robertß hael vermoge sijner gedaener ahnspraecke koper ut supra et resignavit

Berndt ter Hoffsteede verkofft Geerdt ter Westricks haell tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Johan Woelderinck van wegen sijner moder, die omb noetsaecken itziger tijdt uthheimsch, geit voer sijn moder, voer haer pandt opt huiß, ende persisteert alnoch datt sijn moder, dewile haer zalige man unnd sie mett Ruschen Berndt, unnd nicht Claeß Robertß gecontraheert, datt derhalven nha Stadt

41

Stadt unnd Landtrechte gehoere der beklachtinnen eine weette omb op einen seeckeren dagh tho erschijnen, tho t'senden, daermitt haer haere rechtmetige defensien durch ein achterbaksche proceduer nicht moge werden affgesneeden, in betrachtinge haer sonne Johan Woelderinck deeser saecken gien vulmacht van sijn moder gelaeten, oick hie haerer papijren so tot deeser saecken dienlick nicht mechtich kan sijn, moethende oick cleger ijn allen gefalle sijnen koper eerst discutieren ehr unnd beforens hie tertiam personam die nhu averlangeß in rouwelijke posseßie des vorß huises geweesen konne edder moge inquiteren, die resten van die ahnspraecke als nicht beweesen sijnde ontkennende, stellende sulcx alles tott kenteniße eines Er: Rhaedes mett advis eines promoveerden rechtes geleerden so es haer Er: believet

Lubbert Wijfferinck stellet sijch borge als principael, voer Henrich Muller, mett handttastinge ahnlavende, de iudicio sisti ijn saecken contra Nicaleß Konninck ende

datt gedachte Muller bijnnen die tijdt van dree weecken nha dato dußes mett gedachten Conninck ijn liquidatie haere questioser schuldt treeden, unnd sijch vergelicken

vergelicken, unnd hie demnha bijnnen die tijdt van achte daghen nha der liquidatie datt gewijß vuldoen sall unnd wijll als principael mitz wylkoer van daetlicke executie nha Stadtrechte infall der mißholdinge

Ex adverso secht Claes Coninck datt hie sulcx ahnnijmpt, mijt condition datt Wijfferinck uth den nhaeme sijnes principalen wijll ijnbrengen secker gegenbericht [end] dewelche den rechten sollen genoch doen datt hie Muller vermeint ietz ijn bethalinge den vorß Niclaeß verschotten tho hebben, ende bij gebrecke van dijen, datt sulcx den rechten nicht genoechsam beweeßen mochte worden, datt Wijfferinck geholden sall sijn vermoge der reckeninge datt gewijßde tho vuldoen

Rußchen Berndt secht tegens die dictaten van Johan Woelderinck datt hie persisteert bij sijn ahnspraecke, unnd daerup bekommene verwijn, pandinge, unnd pandtverkopinge op den besijtter des onderpandes unnd huises geschien, versoeckende datt mijn heeren hem wedderfahren willen laethen als ein uthheimsche nha Stadtrechte wijder proceduer

.19.ma 8bris

Ar: van Hemert

Herman Helmichs ijn stadt Her:
Cocks Borgermeisteren

Geerdt Eijlers begert hett eerste gebodt op Johan Loeßinck

Haelt Elße contumax tegens Johan Volckerinck

Opt versoek van Cunnen Henrick cum fratre, wordt Berndten Sijmerinck unnd Johan Bolten voer einen seeckeren dagh angestemmet, die saterßdagh nha aller hilligen omb alßdan des nhamiddages omb trent einer uhr ten huiße van .M. Johan Hampß tho erschijnen omb ten beijsen zijden tott ein rechtverdige erffdelinge tho treeden mett die nhaegelaetenen guideren van zaligen Johan van Borne, begherende comparenten hem sulcx voer geboerlich solaris dorch einen Stadtdiener gerichtlich insinueert moghe werden

Noetgerichte

.31. 8bris

Herman Kock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Die saecke tusschen Hanß vann Covelentz rijchter tho Haexbergen ter einre, unnd Willem Lucaß van Almeloë, wordt ten versoek vorg richters, ende bij consent vorß Lucaß geverstet beß op eerstkumpstigen maendagh aver dreen weecken weesende die .23.sten lopendes maendts 9bris omb die absentie Plechelms Nijterts Borgermeisters

den welchen hie rijchter voernhem? {?} (:als sijn E. sachte:) omb kundtschap der waerheit ijn sijner saecke tho produceren

Noetgerichte

4a Novembris

Herman Helmichs

Herman Kock Borgermeisteren

Erschennen Thomas Laurentz nha Stadtrechte behoirlick gearresteert hebbende, secker kijste neffens daerijnne geslotene papijren unnd andere wahren mett noch

einen kettell unnd pott onder hem arrestanten berustende, unnd Johan van Nuiß thobehorende, naest welck voergaende arrest, heeft arrestant, gemelten Johan van Nuiß per edicte ad valuas doen citeren, welcke citation bij desen gereproduceert, unnd folgens den geladenen Johan van Nuiß ahngeeschet, will hebben
Naest gedaener drijer aneeschinge, niemandts erschijnende, instificeert arrestant sijn gedaene arrest mett ein obligation van twee hundert car. g

43

gulden mijn vijff unnd twijntich waerup thott tween verscheidenen reissen eijn hundert bethalt sijnen

Blijven voer hem also noch .75. der vorß gulden, folgende seckere obligatie des dato den .28. julij jungstaffgelopen onder die handt van gedachten Johan van Nuiß gepaßeert, unnd alhier ijn Schependom gerichtlich verhoent

Unnd dewile Johan van Nuiß noch in persona, noch [sij] dorch sijnen vulmechtigen nicht erschennen, versocht arrestant contumacie, unnd in vim contumaciae op die vorg gearresteerde parcelen ein verwijn

Also Johan van Nuiß, noch oick niemandt van sijnent weghen vulmechtigh, nha drijer ahneschijng nicht erschennen, unnd sodaene sijne gearresteerde guider vertreeden, is hie contumax verklaert, unnd deme clegeren offte arrestanten, in vim contumaciae op die gearresteerde parcelen vergunt ein verwijn

Lubbert Wijfferinck contumax tegens Claeß Conninck

Die et consulibus quibus supra

Derick ten Brockhuiße nha Stadtrechte gearresteert hebbende hett korn gewaß so ten huiße van Johan van Nuiß gevatet, ende denselvigen thobehorende andere huißrackten, daerijnne berustende nha inholt des geswoerenen dieners Johan Kojtenbrouwers gjicht, ende darup gefolgdede citatie umb t'erschijnen ende alsolcke bereckende .92. car: gulden als arrestant bij den vorß Johan van Nuiß ten achteren tho vuldoen unnd tho bethalen vermoge der citatiën alhier gereproduceert, unnd

dewile terminus citationis dorch contumatie der Schepenen huiden dienende ijs,
versocht arrestant vorß, datt Johan vann Nuiß, offte jemandt van sijnent weghen
vulmechtigh angeeschet moge worden, twelck geschiet sijnde, unnd niemandt
erschijnende, ijs vorg gearresteerde [ij] contumax verklaert, unnd deme arrestant in
vim contumacie, op die vorß gearresteerde guider, vergundt ein verwijn

44

Noetgerichte

.7.ma Novemb:

Herman Helmichs

Arendt van Hemert ijn stadt

Corneliß Berndtß Borgermeisteren

Derick ten Broickhuiße verkofft hett korn gewaß so ten huiße van Johan van Nuiß
gevatet, voertz andere guideren daerijnne berustende, denselven Johannen van Nuiß
unnd sijn huißfr thobehorende voer xcij car: gulden sampt kosten unnd schaeden der
mißbethalinge halven bereitz gedaen unnd geleeden, de futuris protestando koper
Geerdt ter Westrick, et resignavit ut juris

.9.ma 9bris

Herman Helmichs

Arendt van Hemert ijn stadt

Corneliß Berndtß Borgermeisteren

Geesken die huißfr van Bertholt Baterbas verkofft Geesens der huißfr van Johan
Koijtenbrouwer hael tho guider reckenschap koper Geerdt ter Westrick et resignavit
ut juris

Derick ten Broickhuiße vergundt datt eerste gebodt, op hett korn gewaß so ten huiße

van Johan van Nuiß gevatet, voertz andere guideren daerijnne berustende, denselven
Johannen van Nuiß unnd sijn huißfr thobehorende

Mrr. Geerdt Tappe verkofft Henrichs Wreeden haell voer vier jaeren achterstendige
pension tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Johan Conninck als vulmechtiger sijnes broders Claeßes Conninck verkofft Lubbert
Wijfferinges haell tho guider reckenschap koper ut supra et resignavit

Geerde Eijlers vergundt datt leste gebodt op Johan Loeßinck

Thomas Laurentz. verkofft alsodaene kijste sampt inninge derselven mett noch einen
kettell unnd podt bij hem berustende, Johannen van Nuiß unnd sijner huißfr
thobehorende voer vijftich dalers tho guider reckenschap, koper ut supra et
resignavit

Die saecke tusschen die erffg van zaligen Lambert Willemß tho Oethmerßen clegeren
ter einre, unnd Johannen van Deventer rentmr., beklachten ter andere zijden wordt
sub spe concordiae geverstet beß op eerstkumpstigen maendagh als huiden aver
achte daghe, in saecken der Geisterschen? Bueren im kerspele Tubbergen

Nic: Linden verkofft Wilhelms van Randen haell voer vijff daler, koper ut supra et
resignavit

45

Noetgerichte

1609. ahm 10den 9bris

Herman Helmichs

Cornelis Berndtß Borgermeisteren

Diederichen ten Broickhuiße vergundt datt leste gebodt op hett korn gewaß voirtz
andere guideren so ten huiße van Johans van Nuiß wesende ende erfijndtlich
gerortten Johannen van Nuiß unnd sijner huißfr thobehorende nha Stadtrechte

16 9bris

Herman Helmichs

Cor: Berndtß Borgermeisteren

Die saecke tusschen den vulmechtiger van Claeß Conninck unnd Henrichen Muller,
wordt consensu partium hinc inde, sub spe concordiae geverstet offt opgeschort beß
huiden achte daghe, wesende die 23 itziges Maendts 9bris, einen ideren sijnes
rechtes voerbeholtlich

Noetgerichte

Cor: Berndtß

Her: Helmichs Borgermeisteren

Also Hans van Covelentz ríchter, sijch beklaget, vermitz die getuigen so hie ijn sijner
saecke tegens Willem Luickenß tho produceren

-ceren voernhemmens nijcht ijnhemisch, ende haer wedderkumpst voer alßnoch
onsecker, [ende also] verhijdert wordt, sodaene getuichniße op eerstkumpstigen
Maendagh (:als daer tho verordente termin:) ijnthobrengen, begerende hem lenger
tijdt thott den ejnde vergunstiget offte gestadet moge worden, hebben die
Schepenen, op sijn versoek die saecke uthgestalt beß op den eersten Maendagh nha
den derden sondagh des advents, wesende die 14 dagh kumpstigen Maendts
Decembris, omb alßdan t'doen twelch hie eerstkumpstigen Maendagh doen solde

.23.a 9bris

Cor: Berndtß

Her: Helmichs Borgermeisteren

.M. Gerritten Tappen vergundt datt eerste gebodt op Henrichen Wreede

Christopher Hampbinck [verko] wegen sijnes vaders verkofft Tonnißes der weduwen van zaligen Roloff Helmichs haell voer 4 ½ car: gulden verdient loen, koper Geerdt ter Westrick et resignavit ut juris

Thomaß Laurentz vergundt datt eerste gebodt op alsodaene kijste sampt inninge derselven mett noch op einen podt unnd kettel unnd bij hem berustende unnd Johannen van Nuiß thobehorende

46

Also Gerardus Cottinck, als vulmechtigen Niclaeßes Conninck, # begert datt die saecke tusschen sijnen principalen itzgedacht ter einre, unnd Henrichen Muller ter andere zijden, beßhuiden aver achte daghe opgeschort mochte worden, want dan Henrich Muller secht, sijnen advocaten alßdan nicht konnen mechtigh [tho] sijn, vermitz hie nha Munster verreisen moeth, is dieselve saecke dorch den Schepenen geverstet beß huiden aver 14 daghe, mitz datt die saecke oick beß daer hen verblijven soll ijn den selven staet daerijnne sie aver achte daghe geweeßen
offte ein Er: Rhaedt des Stadts Goer van sijnent wegen

Eßken ten Holthuiße Buerrichter, verkofft Geerdt ter Westricks haell voer vijff mudde roggen, koper Johan Kojtenbrouwer et reßignavit

Merrick Woelderinck geijt voer haer pandt tegens die erffg van zaligen Johan vann Borne nha Stadtrechte opt huiß, seggende den erffg vorß nicht schuldich tho sijn, dan dertich daler, wegen Berndts Sijvordincks unnd Bolten tho Borne, als mett erffg [van] thott den nhagelaeten guideren van vorg Johan van Borne, bethalt tho hebben ahn Mr. Johan van Depnhem

Hierentegens secht ahnwaldt der erffg vorß, datt alsodaene bethalinge als Merricken

Wolderinck so sie secht gedaen den erffg nhoch haer Merricken gien bethalinge kan offte mach verstrecken, ahn gesehen datt sie Merricken den erffg van zaligen Johan van Borne schuldich unnde die tho bethalen geholden ijs, versoeckende noch als voer mundtlich versocht ijs, datt sie beklachtinne mett rechte thott sodaner bethalinge geconstringert, unnd duße penn: wie oick alle andere schulden, van zalige Johan van Borne, alhier ijn Schependom deponeert moghen werden, tott profijt vanden naest daerho berechtichden

Erschijndt Hindrick Keijlwer borger der Stadt Zwolle unnd spreckt ahn ijm rechte Mr. Johan Hampbinck borger der Stadt [Swolle] Oldenzaell, tott vuldoeninge eender handtschrifft in dato 21 Augusti Ao .98. inhoudende vijftich slechte daler ieder ad 30 stuver den st 15 placken mett alle hijnderstendige jaeren behoirliche pension, naer verloep des tijdts, welcke .50. daler voergemelt, beklaechde Johan Hampbinck voer ennige jaeren geleeden tot profijte des clegeren Keijlwers ahn handen Kijp

47

Kijp Egberts offte sijnen erven bijnnen Oetmerßum te bethalen hadde ahngenommen, welckes niettegenstaende bij hem niet nhaegekommen, unnd Keijlwer eindtlick selver, gedachten Kijp Egberten genoetsaecket te befredigen, noch spreckt cleger vorg den beklachden ahn voer 53 g 13 st bereckender schuldt blykende oick bij die eighen handt vanden beklachden Johan Hampbinck. Baven den eijsschet cleger Henrick Keijlever, vanden beklachden Hampbinck alsoedanige penningen als hij Hampbinck van Jonckher Adrian van Rheede heer tho Amerongen, spruitende van sijn Ed. L. amptluiden ende dienaren verteringe ten huiße des clegers gedaen, vanden gemelten Joncker Adrian tot proffijte des clegers heefft entfangen alles blykelick bij die copie auctentique sijnder gepassierden quitantie in dato op dijnxnage post Octava Pasche 1606, welcke als oick die handtschrifft der 50 daler mett die annotatie van reckeninge, respective mett der handt vanden beklachde geschreven, alhier in iudicio werden geexhibiert, boven welckes vorgeschr, is cleger eischende noch eeninge penningen so van gelient geldt

geldt, als van geleverde wacherenn staende alnoch ongeliquideert, cleger sich deßfals

refererende thott sijnn schultregister unnd tselve oick in iudicio tegenwordich exhiberende,

Omme welckes alles cleger Keijlwer ijn der guede ende frudntschap et ad omnem dicimendam vexam den beklachden Johan Hampbinck mennichmaell, so schrifftlick, als nu oick hijer persoenlick ad locum genoetsaecket te komen, heefft angesprocken, den tot noch thoe ijnder frundtschap, soe well van het eene als hett ander nicht heefft kunnen bekoemen, soe datt der cleger eintlick (:twelck hie niett hadde verhaepet:) dese sijn deuchdelicke schuldt ende achterwesendt, mett aßistentie, hulp ende bijstandt van mijn Er: heeren unnd deur middel van rechte te forderen ende te exigeren wordt verorsaecket, bijdt ende versoecket derhalven datt ein Er: Rhaedt amptzhalven, den rechten genoech den beklaechden Johan Hampbinck tot bethalinge van het geposeerde bij rechtzdwanc willen gelieuen tho holden ende daer tho te constringeren, unnd den cleger als een uthlandich persoen nijett lange om heer te leijden, dan

48

dan denselven naer Stadt ende Landrechte in favorem peregrinorum te laeten wedderfahren wat rechtens, cum humili protestatione expensarum, [in?]super implorans nobile judice officiam salvis

7ma 10 bris

Herman Helmichs ijn stadt

Plechelm Nijterts

Matthijs Mentinck Borgermeisteren

Mr. Gerrit Tappe begert datt leste gebodt op Henrich die Wreede

Herman Heickinck verkofft aller der jennigen so hie op dagh van huiden (:als voer bij der pendinge genompt:) penden heefft laethen, haelen, tho guider reckenschap, koper Geerdt ter Westrick et resignavit ut juris

Die ahnwesende Schepenenn hebbenn amptzhalven Gerhardtten Schulten mett seeckere mißiven bewisende, datt hie dorch sijnen advocaten Alardum Hellendorn (:mett anderen [gesch] noethwendigen geschefften occupeert sijnde:) verhijdert worden, op huiden (:als daer tho wesende die bestempete dagh:) sijn noettrufft ijn tho brengen, tegens den E. heeren Arnoldten van Lijmborgh, alnoch vergundt [den] den tijd van sulcx tho doene beß den eersten rechtdagh nha eerstkumpstigen Pontiani unnd datt peremptorie, offte bij versteckt van wijder ijnbrengent

Cornelis Berndtß

Corneliß Berndtß geit nha Stadtrechte voer sijn pandt tegens Herman Heijkinck opt huiß, seggende, datt hie, mett hem begert tho reecken, unnd datt genne, so bij slott der reeckeninge befunden mochte worden hem tho te kommen, tho bethalenn

.14. 10bris

Matthijs Mentinck

Herman Kock ijn stadt Nijterts

Borgermeisteren

Adrian Avestkampes begert achte dage tegens Alberten ten Free

Incipit Annus 1610

Faxit Altissimus ut feliciter finiat

Secunda Januarij

Arnoldo ab Hemert et

Her: Helmichs loco

Her: Cock consulibus

Johan Nalens ter onschuldت ahngesprocken sijnde van Insche Augeß wegen restitutie van ongewiße ahntall van hoppe secht, dewile dijtt proceß ten eijnde geslotten unnd

vulschreven, ende nhu meer daeraver gerichtlich decreet tho verwachtende staet, will uth reedenen folgende, suspect hebben die Stadt van Zwolle unnd in specie doctore Arnoldum à Limborch ter cause

49

ter cause datt deselве ijn verscheidenen proceßen tegens Johan Nalens geadvoceert heefft, medde oick datt de selve doctor Limborch voor dese magistraet rechthengigh ijs mett sijnen ohem Gerhardt Schulten, ende also well tho presumeren datt hie bij sijne sententie einen Erb: Rhaedt hefft willen gratificeren, ende deselве so viell möglich approberen, uth welcke bestendige reedenen hie Johan Nalens hem suspecteert

Insche Auges clegerinne secht ter contrari als baven verhaelt, unnd datt die doctor Lijmborch uth reedenen voer verhaelt all nhu ten ejnde offte in fine bij beclaechden nicht kan offte [mach] behoert suspecteert tho worden, in consideratie die beklachde den vorß doctore offte ennige steeden ende personen nicht heefft versocht tho suspecteren wie oick bij clegerinnen nicht gedaen, sustineert derwegen dat ein Er: Rhaedt dijtselve proceß alßnu geslotten, wedder umb ahn den vorß Lijmborch die dußer saecke vullenkommen kenteniße ijs hebbende, sall gelieuen averthosenden, omb

omb ferner diffinitivelicken daerijnne tho disposeren unnd doen alst nha Godt unnd recht behore sall, protesteert clegerinne mitz dußen van alle costen, als oick van deeßen onnodelicken, bij haer geleeden unnd henferner tho lijden

Die .18.ma Jan:

Her: Cock, Cor: Berndtß ijn stadt
Ar: van Hemert Borgermeisteren

Albert ten Free spreckt ahn Adriaen Avestkampes voer eijn unnd vijfftich gulden unnd vijff stuvers, tho guider reckenschap

Henrick Bloemen begert achte daghe tegens Simon [Ole] Oedinck

Herman Heickinck vergundt datt eerste gebodt op Mechtelt Oelen, Herman
Bijllerbecke, Bertholt ter Westrick, Jan Meijer, Thomaß Laurentz, Aele Costers Jorrien
Berner, Hanß Henrickß Henrick Wreede, Engelbert Pijnninck Willem van Randen,
Aeltghen Brouwers Heilken de Wreede, Berndten Duvelßhoff, Adrian Avestkamps,
Egbert Sijmerinck Jan Helmichs und Henrick Muller

Lubbert Caelvinck sprekt ahn Peter Techeler [voer] omb bethalinge van seeß daler
tstück van 30 st herkommende van verkofften, unnd wall geleverden roggen

50

Simon Oijnck sprekt ahn Heilken vander Hutten omb bethalinge van 39 carols
gulden tstucke thott 20 st current gereckent, herkommende van verkoffte unnd
geleverde wahren

Also clegersche vorß nicht gecompareert ijs sie contumax verklaert

Meus Peterß, unnd Johan Staetz contumaces tegens Johan van Deventer ijn saecken
van verweigeringe kundtschap der waerheit tho geeven

30 Jan: 1610

Herman Helmichs

Cor: Berndtß Borgermeisteren

Erschijnt Christophorus Hampßinck uth den nhaeme unnd van wegen Claeß
Conninges qualificerende sijn persoen als secker vulmacht voer den gerichte van
Delden gedepescheert, hir voer den Borgermeisteren gerichtlichen verthoent,
versoeckende nha voergaende executie van pandt opbeidinge, ahnechningh und
verkopinge, werckliche unnd reale executie van pandthalinge, op Lubbert Wijfferinck

voer die summe van twee hundert unnd etliche keijsers gulden, als borge principael
nicht alleine voer gemelte summe, sunder oick daerup erfolchte reale execution

kracht eigener wylkoer, blykende bij den protocol, gestadter execution, unnd
doergaenden verwijn, in cas averst die heeren Borgermeisteren iegen haer eigen
affgegeven decreet, unnd contumaciael verwijn, unnd daerup tho gelatene execution
sich worden weigerich maecken: (:als men nicht verhaped:) den requiranten verdere
unnd wijdere executie van pandthalinge tho gestaden, principalick op geliede
verschottene, ende ijn gereeden gelde uthgelachte penninghen, so wil die requirent
vorß, uthdrucklichen de denegata iustitia hebben geprotosteert, sich des tho
versoecken und t'verhaelen andegenne de die justitie ijn so ein rechtverdige saecke
van doergaende verwijn gestadter execution spruitende uth gelient unnd verlacht
geldt doen remoreren, darvan iterum atque iterum protesterende

Lubbert Wijfferinck geassisteert mett den .h. licentiat Methelen reproduceert den
originelen eijsch unnd ahnspraecke Nicolai Conninges als principal deser saecke, den
10 Octobris eerstlich den heeren Borgermeisteren ijngedient

51

mitt noch die reeckeninge, so Conninck, selvest daerbij geadungeert, ende offt wall
doemaels Coninck, dorch comparitie Henrich Wilbertß originalen beklachten
gecompareert, unnd voer sodanige pretense ahnspraecke unnd reeckeninge
Wijfferinck tho borge gestelt (:nota voer hett gewisse:) well tho verstaende, watt
geweesen solde worden, omb den wijllen genoch t'doen, nhaemaels nochtans
partijen den 7den Novembbris oere ten beijden zijdes reckeninge ijngebracht sollen
hebben, unnd Henrick Wilbertß (:als blijckt bij de getuchniße van Pijl:) verhijndert
worden den 7den tho compareren, so ist well niet ohne?, datt die heeren
Borgermeisteren dorch faut van non comparitie, haeren diener belastet, pande tho
forderen, avermitz nochtans den .9.den Novemb: Henrich Wilbertß, gerichtlicken
wedder voer ein Er: Rhaedt erschennen unnd gepresenteert, sijne wedderparthije die
gerichtes kosten van den dagh tho erleggen, mett exhibtie secker
wedderreeckeninge, unnd thot den eijnde, denselvigen dagh licentiat Methelen

gevulmechtiget sijne saecke ther frundtschap offte mett rechte uththofoeren
Also dan sulcx bes noch tho baven thoversicht, beßhertho entstaen, nochtans

apenbaer rechtens, dat beforens ein saecke dorch ordell unnd sententie decidert,
unnd [van] gedecideert wesende, als niet, daerenbavens noch moet geliquideert sijn,
beforens men reele executie mach gestaden, immers oick in ipsa executione
compensatio liquida oder affreeckeninge so wall nha Landtrechte als [kijnderen] Keij;
rechten plaetz hebbe, bijdt unnd begert Lubbert Wijfferinck offte Methelen vorß ijn
die plaetz van Henrick Wijlbertß als originele beklachter, dat sijne wedderreeckeninge
so hie denn .9.den Novembris heefft gepresenteert, moghe ahngenommen worden,
unnd daer aver ende watt meerder bij den prothocol a dato des 10den Octobris
erkant mach worden watt rechtens, ende datt mett tho doent eins edder twijer
rechtzgeleerde

Ex adverso wedderhaelt Christophorus Hampbinck de gedaene beloffteniße van
Henrick Muller anders Wilbertß mett welcke hie gerichteliken ahngelavet bijnnen
dree weecken tijdes aut interim cum Nicolao

52

Conninck in liquidatie te willen treeden unnd watt alßdan sijck blijcken worde, datt
hie Henrick den gemelten Coninck schuldich solde sijn bijnnen achte dagen daernhae
tselve sub poena realis executionis ahn Coninck tho bethalen, sijch verbijndende,
ende Lubbert Wijfferinck voer dattselvige sijch gelickfals soe wall voer die summa, als
oick voer den bestempten tijdt tanque principalis sub eadem poena ijnlatende, ende
voer Borgermeisteren unnd Rhaedt sijch daer voer verwilkorende blykende bij den
extract des protocols sub litera A. alhier geexhibeert, op welcken dree weeckesten
dagh (:dewile Henrick Muller tegens sijne gerichtlicke, und mett eigen handttastinge
ahngelavede beloffde in mora, malitiose ende contumaciter uthgebleven, soe heefft
Coninck op den bestempten tijdt hier comparerende tho weetten in festo omni
anniarum? contumacial verwijn op ennen Henrich Muller, unnd Lubbert Wijfferinck als
principael borge vanden heeren Borgermeistere behoirlick versocht, unnd
rechtmetigh [verkrij] verkregen unnd den

unnd den folgents, nha Stadts und landrechtens, executie ordentlick begert unnd op den borge vorß tanque principael conformelick vanden heeren Borgermeisteren verkregen, in solcken regard datt die reeden inonature? purgationis van contumacie wesende den betaempten tijd omb die ijn tho brengen versloten, tho laete unnd tho spade te weetten nha geholdene, ende mett execution gecompteerte verwijn vanden gecondemneerden unnd gecontumacierden Wijfffeirnck, impertinenter, ende onprofijtelick werden ahngetogen

concluderende also tott cassatie {?} contumacialis purgationis, sustinerende quod sero sapiant phrijges

belangende de contre blaw reeckeninge, secht de requirant nicht mijn offte meer, als vorg purgatie ter laeter tijdt, voer den dagh gebracht worde, unnd derwegen nicht tho accepteren, ende offt wall alsodaene reeckeninge ter behoerlicker tijdt wehre ijnt werck gestalt als luide nehen, so en ijs hie nochtans van solcke vertuit? offte

53

krafft nicht, datt sie die gestadete executie risende uth doergaende verwijn tegens der heeren Borgermeisteren eigen affgegevene decreet kan doen remoreren Twee oirsaecche halven, die eine als vorß, de ander dewile dat debitum daerijnne gecomprehendeert, nicht liquidum ijs, noch nha rechte nicht kan geholden worden, ende also contributio istuis debiti per Reum conventum invito actore vel adversario, nicht kan geschien, maxime cum debitum illud ijn die laethspadige reckeninge gecomprehendeert, non sit in confesso nec ab incontinenti ita probate ut nulla cognitione indigeat prolixiori, et sic non liquidum, sicut jura ipsa; requireren, unnd datt derwegen de compensation edder liquidation ijn dußen incidenten tegens doergaende verwijn unnd erholdene executie, gien plaezt mach wijnnen offte genieten, sunder vielmeer cum iudiciaria adhuc disceptatione sit opus, nemptlich offte sodaene reckeninge thott bequaemer tijdt sij ijngebracht offte nicht, ende offte de schult daerijnne liquid offte onduchtich, in reconventione

ten effecte derogeert worden, unnd datt deßthomeer dewile die daerijnne gespecificeerde schuldt, men diversa ratione schuldich, so sie duchtich wehre solde

sijn, ende also diversum jus ijs requirerende, juxtam illud ubi differens est ratio, ibi differens jus est statuendum, dermaethen datt die gealleerde reedenen vann purgatie, compensatie, unnd vermeinte liquidatie, aduersus executionem, iam pro maxima parto concessam, et sic non amplius nitigrani, ondienstlick sijnnen geallegeert, versocht derhalven concludendo als voren werckliche executie van pandthalinge op Lubbert Wijfferinck als principael voer die summa wie baven gespecificeert, vermoge doergaende verwijn gestadeter execution unnd eigener wijkkoer, ende datt nha Stadts Landts, unnd nijer reformations rechte principalick op geliende ende verschottene penningen

Contra Lubbert Wijfferinck, unnd Methelen ijn nhaemen sijnes principalen dicit generalia juris et facti, secht

54

in specie, datt in absentem et [{?}] non contumacem gien ordell gefellet kan worden, ontkennet oick datt ein gerichtlick bescheidt edder decreet vann die heeren Borgermeisteren onder desse contentie van reeckeninge sij gesprocken, meeder noch wie baven verhaelt, heeft Henrick Wilbertß persoenlick den .9.den 9bris gerichtlich gecompareert, als hie den 4den deßelvigen wedder hier gekommen was omb sijch tho purgeren, omb datt hie nicht even gelick op den tweeden dagh, welcke was den dreeweeksten dagh, erschennen was, also dan einen iegelichen Stadt unnd Landrecht hoert tho wedderfahren, ende Wilbertß sijch bijnnen 14 daghen mett reele presentatie van erstadinge des dageskosten gepurgeert, oick gien sententie sine evidenti nullitatie gesprocken kan worden beforens beijde partijen ten beijden zijden gehelick gehoert, oick Wilbertß de gehele schuld so anlegger pretendeert als principalick op het punct van .80. g voerde welcke beklachte ein handtschrifft ahn clegeren van Dominicus Roßelle gedaen, als oick die vier puncten

van kundtschappen unnd ahn procurator uthgelacht, omb datt sulcx cleger tho vielle gestelt, oick sunderlinge ahngenommen ahn Dominicum Roßelle tho schijven ende nicht gedaen, datt selvige averst in facto berouwet, et quae facti sunt beweeßen moethenn worden, kan hie oick voer dien niett acceptabel weeßen, kortlick averst in

cam? summaria concluderende versocht Methelen ijn nhaemen sijnes gunstigen
principalis, datt die receßu? ten protocolle geteckent, unnd alles weß ten beijsen
zijdenn zedert die schriffteliche ahnspraecke des clegers, hinc inde ijs ijngedient unnd
nu ijngedient wordt, gerichtlichen geregistreert mach worden, unnd daervan ein
register gemaectet wesende tott ontlastinge aller quader suspicie ahn ein edder twee
rechzgeleerdenn geschicket, omb ein definitive sententie daervan tho verwachtende,
doende eijsch van kosten schaeden unnd interesse, so bereitz gedaen, unnd fernes
geschien mogen
implorens

55

Ex adverso refereert sich kortlick Christophorus Hampbinck tott sijne vorige dictata,
den inhaererende lennet voer eerst aff quod sententia vel decretum contumaciale
non ut in absentem solum sed in vere contumacem vande heeren Borgermeisteren
op Henrick Muller unnd den folgents op Lubbert Wijfferinck als principael borge sit
pronunciat., welcke Henrick Mullers tegen egen gerichtliche gedaene beloffte op den
bestempften tijdt uthblijvende unnd daerup erholdene contumacie, ijs onnodich
alhier breeder tho verhalen, sunder blijket uth den protocol, daerho sijch
refererende, datt oick die gecontumacierde [unnd] op bethaempte tijdt (:wie hie
secht:) sijch voer den Borgermeisteren omb sijn purge tho doen laethen vijnden, kan
die requirent nicht geloeven, unnd soll bij den protocol nicht blijken, ende offte all
solckes weer geschien, datt hie sijn purgatie behorlickien hadde gedaen als luide
nehen, so ijs nochtans notoirs Stadt unnd Landtrechtens, datt men op gelient geldt
vorstreckede ende uthgelachte penningen mach penden, der gestalt datt die
requirant

requirant op alsodaene schuldt nha pandt opbeidinge, anechninge unnd verkopinge
werckliche executie van pandthalinge nicht behoere na rechte geweigert tho worden,
daervan expreßim protesterende, denfolgens gjifft voer anthwordt op die
handtschrifft van Dominicus van Roßel deselve obligatie in den Hagen well medde
genhommen tho hebben, dan dewile daerup giene bethalinge bekommen taliter
qualiter, so guidt unnd so quaet als hie sie entfangen, ahn Henrichs moder wedder

behandiget, blykende onder kontschap van Pijl unnd Matthijß Trompetter hier verthoent ten solcken ejnde, datt dijt, unnd de andere puncten als impertinent tott deeße saecke nicht dienende, ende also diversum jus et novam instantionis sijnnen requirerende, cum diversa ratione debeantur, unnd wan die moder Henrich Mullers ennige actie heefft tegens [{}] hem Coninck tho institueren mach, kan, unnd behoert sulcx t'doen voer sijnen behoirlichen

56

Rijchter tho Deventer, alwahr hie Coninck die moder thot allen rechten stevedich staet unnd blijfft, versocht derhalen concludendo als voorn, maeckende eijsch van kosten schaden ende interesse

Methelen refereert sijch thott sijn vorige, und tho hett extract van borchtall des 12den Octobris, daervan tho reckenen beß thotten tweeden Novembris sall men befijnden datt die dree weecken geexpireert geweest, item datt twee dage daernhae Henrick Wilbertß bijnnen Oldenzaell geweest, omb sijch tho purgeren nha Landtrechte, denselven dagh oick op Methelen vulmacht passeren laethenn blykende uth hett protocoll, ende omb datt do gien ordinaris recht dagh en was, heefft hie folglich denn negenden Novemb: wesende die achtste dagh nha die pretense contumacie reeden und bewijß ijngebracht van purgatie ende alsoe propter ferias ende andere geschefften, so den heeren Borgermeisteren voergefallen, gien juridica zedert der tijdt geholden, moeth oick sijn principael

ijn hett selve recht verblijvenn daer hie doen ijne was, unnd will mitz deesen ijn Gades nhaemen (:wie baven begert:) mett registratie van alles watt gepasseert ijs, geconcludeert hebben, implorans

57

58

Anno 1610

Duße nhabeschr sijnnen borgere ende borgerschen geworden, ende sollen van haer
geboert vrijheit voer ein Er: Rhaedt bewijs bijbrengen ende verthoenen voer
eerstkumpstigen pijnxteren

15. Januarij

Johan Cloeth, Geertken sijn huißfr mett haer kijnderen staender ehe metten anderen
getellet, sijnnen borger ende borgersche geworden, ende heeft Johan vorß sijnen
borgerlickien ehedt gedaen, sollenn geeven seeß goltgulden tho bethalen die erste
helffte voer eerstkumpstigen Cathed: Petri und de ander vor denselven Petri Ao 1611
baven die rhoede straete unnd leeren emmer

Bet. – iii gg

Anthonio de Swarte vergundt ein jaer lanck ijn borger gemoethe tho sijtten und
borgerlicke neeringe tho doen, heeft mett handttastinge getrouwicheit ahngelaevet,
sall geeven twee goltgulden tstucke thot .25. st current gereckent, ende weckelich
vijff stuvers ijn behoeff der schamele borgeren tho vulste der service van hett
krijgßvolck, op dagh van huiden eerst ahngaende

Egbert Tonniß van Groningen Margareta sijn huißfr sijnen borger ende borgersche
geworden, ende heeft Egbert sijnen borgerlichen ehedt gedaen, sollen geeven
soeven g g

goltgulden die eine rechte helffte voer eerstkumpsigen Petri, unnd die ander, voer
denselven Petri Ao 1611 boven die rhoede straeten unnd leeren emmer

Anno 1610 am .15.den Januarij

Sijnnen duße nabeschr borgere unde borgerschen geworden, ende hebben die mans
haeren borgerlickien ehedt gedaen, sollen van haer echte geboert, und frigheit
bewijß bijbrengen voer naestkommenden pijnxteren offte op versoek, und sollen
geeven als hirnabeschr folgett, tho betalen die eine rechte helffte, ijn behoeff der

Schepenen voer eerstkumpstigen Cathed: Petri, unnd die ander thott prouffite der Stadt vor Petri 1611 baven die roede straeten und leeren emmers

Vacat.

Hic {?} {?}

Johan Cloeth unnd Geertken sijn huißfr – vi goltg heeft bet. – iii gg
+Jorrien Meijster – v. gg bet. – iii gg
+Jorrien Henrick van Bottzwijl? – iiij gg bet. – ii gg
+Henrick van Rethbergh Geertken sijn huißfr – viff gg hirup bet. ii gg
+Jacohen Jungelinck die borgerschap [g] uth seckeren oirsaeken und reedenen der Schepenen daerho moverende geschoncken, behalven die rhoede straete unnd leeren emmer
+Johan Wosthoff van Nijkercken – v. gg. Bet. iij

59

+Matthijs Slijcher unnd Geese sijn huißfr – vi golgt bet. – 3 gg
+Egbert Tonniß van Groningen Margareta sijn huißfr – vii gg bet. – iiij gg
Sehet die anderde zijet des naestvorg. Raedes trugge
+Hans Rijger – v gg Sloßer iij g
+Hans Schedeler – iiij gg – bet. – ij gg
+Hans van Mijnden – vi gg bet. - .3. g
+Jorrien Smijdt van Remlicher – v- gg bet. iij gg
+Everdt Lutticke Venth van Oldenborch unnd Eva sijn huißfr sampt hoer beijder kijnder – vij golgt bet. – iiij gg
+Hopman Andries – vi gg
+Geerdt Muller unnd Jennichen sijn huißfr – v. goltg satisf. duos
+Johan Hamer van Hertzgeraet – ij gg satisf. i {?}
+Michel Sijmpel Kuijper – iij gg
+Ferdi Steffens van Eijndersteede mett Henrick sijn huißfr und haeren kijnder – iiij gg
bet. – ij gg

29 Jan: 1610

Noch op vorg conditien borgers geworden, ende sollen geven als folget

+Jan Lubbertß van Oetmerß – vij gg bet. – iij gg

+Geerdt Enxinck van Gamminckloe – iij gg bet. ij gg

Deme Ehrw: Er: hoichgeleerden heeren Gerhardten van Methelen der beijden rechten licentiaten van einen Er: Rhaedt voer etlichen daghen uth sunderlingen oirsaeken die borgerschap, behalven die rhoede straete unnd leeren emmers voer sijn E: unnd deßelven huißfr [geschencket] voer etlichen dagen geschencket sijnde, heeft op dagh baveng sijnen borgerlickien ehedt gedaen in der bester forma gelick alle andere vorß

4a Feb:

Matthijs van Cochum unnd Katharina sijn huißfr, mett haer beijder kijnderen, op conditien ende ijn aller gestalt als baveng sijnen borger unnd borgerschen gewordenn ende heeft Matthijs gelick die anderen vorg alle sijnen borgerlickien ehedt gedaen, sollen baven die rhoede straeten unnd leeren emmers geven – xij golgt tho bethalen als baven, rest. – 18- st, unnd – 6 gg tho betalen voer Pet. 1611

60

Noch ijn gelicker gestalt als baven borgeren ende borgerschen geworden ende sollen geeven als hirnabeschr.

Huißfr? Herman van Bijleveldt – iij gg bet. ij gg

+Luicken ten Woestenhave – ij g. bet. – 1 gg

+Mr. Johan Danners unnd Martin sijn huißfr sollen geeven – xij goltg bet. .6. g

+Bertholt Baterbas heeft die Stadt verthijet? mett einen Bersaen, dewelche gaeaestimeert op ein dubbelde ducaet, sall hierenbaven voer sijn borgerschap noch geeven ein dubbelde Philippe baven die rhoede straete unnd leeren emmer, bethalt

einen sijlveren Con: Dal., gelacht voer – Lij st

+Item Diederich vander Lijeth – vijff goltg, bet. – iij gg

61

.15.den Jan: 1610

Dußen nabeschr van getrouwicheit angelavet hebbende, vergundt eijn jaerlanck ijn
borger gemoete to sijtten und borgerlicke neeringe tho doen

Anthonio de Swarte vergundt ijn borger gemoethe tho sijtten unnd borgerlicke
neeringe tho doen als hirvorg ahm .3. blaede

Thomaß Gaßij Becker soll geeven ijn behoeff der Magistraet einen goltg eins, unnd
maendtlich einen Car: gulden ijnn behoeff der schamelen borgeren, so ijn haeren
huißeren van hett krijgeßvolck altho hoge beswaert sijnnen, welcke car: g dorch den
Schepenen ahn die jennige daer haer E: guidtduncken soll uthgedeelt soll werden

Jorrien Parioler Kramer gelickfals vergundt ein jaerlanck ijn borger gemoethe tho
sijtten unnd borgerlicke neeringe t'doen ende soll geeven einen goltg tho behoeff
der Schepenen eins, unnd maendtlich einen Car: gulden dewelche dorch den
Schepenen [ijn] ahn schamelen borgeren verdeelt sal werden

Hans van Elßpijt Backer vergundt ijn borger gemoete tho sijtten beß eerstkumpstigen
Petri heefft bethalt – 35 -st, ende soll maendtlich tho behoeff der schamelen
borgeren geeven einen car: g so dorch den Schepenen uthgedeelt soll werden

Baecken Gerritß van Franicker tot ein opseggent vergundt ijn borger gemoete tho
sijtten unnd borgerlicke neeringe tho doen mitz datt sie werckelich, schamelen
borgeren wercklich thott haeres krijgeßvolckes serviß tho vulste kommen soll mett –
x. st

62

63

Copie

Ahm .4.den Octobris .609.

Zacharias ter Haer substituit ijn nhaemen Hermans van Hoevel principal rijchter,
Cornelis Berntß Matthijs Mentinck Borgermeisteren und medde als cornoten

Geerdt Tithoff kranck van lichaem, edoch mechtich sijns verstandes hefft sijn
testament unnd utherste wille (:soe hij ahn krefftigsten conde ader mochte:)
gemaect ijn vuegen ende manieren wie volget,
lerstlick bevelt hie Godt almechtich sijn zielle ijn sijn grundloese barmherticheit, und
sijn lijchaem der hilligen eerden, verclaert demnach dat aldewile hij ijn coter tijdt
herwartz mett Elßken ter Lijnden ijn ehestandt getreeden, unnd [Godt] dan Godt der
heer hem geene lijves erven bij dieselve verleent, ende omme dan alle twijdracht
unnd confusie soe dorch vermißchonge ende communie sijnder, unnd sijnder
huißfrouwen gueder onder die erffgenaemen mochte entstaen, tho vermijden: als ijst
dat g. testator sijner .l. huißfr uuith sijnen samenden guideren gjift, die somme van
drije hundert goltgulden tot .28. st tstucke, dewelcke deur sijne erffgenaemen unnd
mombarenn bijnnen jaer unnd dach nae sijnen doetlichen affganck sullen verrichtet
worden, begerende datt sijne executoren die samende naelatenschap ten meesten
voerdell sijner kijnder willen verkopen, unnd dit vorg legaet bijnnen vorg tijdt
verrichten, volgents soll sijn .l. huißfrouwe vrij und vranck wedder to rugge nhemmen
allent soe she an hem gebracht heeft so bewechlich als onbewechlich nichtz ijnt
kleijne offte groethe uuithgesondert

-sundert, ende neffens den soll sijn huißfrouwe van 4 webbe doeckx soe ijn voirrade
sijn die twee hebben, und van die vier verckens het beste, unnd volgents vijff mudde
roggen, unnd vijff mudde boeckweijten, unnd daerenbaven een bedde mett sijn
toebehoer, welckx alles dan deur sijne kijnderen als erffg mett thoedoent der

Borgermeisteren Cornelius Berentz unnd Matthiaß Mentinck, soe hie mitz desen als mombaren sijner kijnderen, unnd executoren sijs testaments ijs requererende unnd stellende, soll ontrichtet wordden, bekent demnhae dat die Roßemer Buijren hem schuldich sijnnen -88- daler, woervan die Burijen hem jaerlix pension gheven, hebbende nochtans daervan gheen brieff offt obligatie, waerna sijne erffg sick sullen hebben te richten, secht volgents, dat hij sijn oldeste sonne wegen sijn moder guedt bewesen heefft vier hundert goltg, unnd sijne beide kijnder bij .z. Anneken Smitz geprocreert onder hem beijden drije hundert goltg, welcx alles vanden gude voer moet affgaen unnd bethalt wordden, allent in meliori forma
Onderstonden geschreven duße verscheiden nhaemen unnd thonaemen, Zacharias ter Haer, Cornelis Berens Thijes Mentinck

64

Octava Octobris .1609.

Arendt van Hemert

Herman Cock Borgermeisteren

Aeltghen Thijmanß durch Johan Kojtenbrouwer haeren gekoernen unnd gerichtlichen thogelatenen mombar, Lambert unnd Berndt Kuijper gebrodere voer sijch, ende medde neffens Jorrien Kock oick present sijnde, als mombaer der anderen mijnderijarigen kijnderen van zaligen Henrick Kuijper unnd sijn gewesene huißfr, mett nhaemen Jutteken unnd Jennichen, unnd Geerd van Almeloe als man unnd mombar Stijnens sijner huißfr woervoer hie de rato caverende, als erffg van zaligen Lemmekens Boeckers, tijdt haeres levendes geweeßene huißfr van Berndt Boeckerinck gaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar van alsodaenen stucke landes liggende ijn den hogen Eßche mett der einre zijdet ahn Krops Breede, unnd mett der andere ahn zaligen Lambert Derickinges landt, voer vrijgh onbekummert, unnd onbesweert, mett sijnen olden unnd nijen thobehoer unnd gerechticheiden als verkoperen dattselve ahngeervet, unnd ahngestorven van Lemmeke Kuijpers obg, thoe behoeff Jan Janßen Jennichen sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen

verkopere, den koperen sulcx tho staen unnd twahren in optima forma

10 Octobris

Arendt van Hemert

Herman Helmichs ijn stadt

Hermans Kock Borgermeisteren

Is erschennen die E: unnd Ehrendoguntsame Juffrow Anna Marckloeffs eheliche
huißfrouwe van junckher Wilhelm van Haeften, geassisteert mett Gerhardt ter
Westrick, haeren ijn dußer saecke gekoernen mombar unnd heeft uth seeckeren
reedenen unnd oirsaeken haer (:als sie sachte:) daer tho moverende, krafft der
geinsererten clausulen des verdrages tußchen haer E: unnd den heeren Doctoren
Arnoldten van Lijmborgh als mombare der nhagelaetenen kijnderen, dorch zaligen
Peter Gerlachß unnd Juffrow Berthe van Lijmborch sijn eheliche huißfr achtergelaeten,
den 13den Aprilis Ao 1602 opgerichtet, unnd ahm .22.sten Julij deßelven jaers alhier
tho protocollo gestalt:) datt haer E: soll vrijstaen, die selffde begifftinge t'moegen
breecken, vermeerderen offte vermijnderen:) gerevociert, unnd revociert mitz deesen
alsodaene donation offte begifftinge derer twee hundert carols gulden als sie anden
kijnderen van vorß Peter unnd sijn huißfr nha inholt deßelven verdrages gedaen,
mitz mijnderende deselve donation mett anderhalff hundert der vorß guldens also
datt sijch die begifftinge nicht wijders offte hoger soll strecken offte meer soll weesen,
dan vijftich carols gulden dewelche Claes die sonne (:dewile sijn suster ijn den heeren
verstorven:) nha haerer (:tho verstaen der comparentinnen:) doetlichen affganck, uth
haeren guideren krafft des vorg verdrages

65

verdrages soll hebben tho forderen, unnd tho genieten, woermedde hie Claeß van
haer E. nhalatenden guideren ganßlich affgesoent, unnd die donation vorg vuldaen
sall sijn unnd blijven, in der bester forma

Ahm 11 Octobris

Arendt van Hemert

Herman Kock Borgermeisteren

Alsoe unnd nhae dem zalige Frederick Swartzwelder, unnd Katharine sijn weduwe, itzige huißfr van Willem Hampbinck, zaligen Bertholden Trumpetter, unnd sijner huißfr Jennichen, hierbeforens voer etlichen jaeren erfflich verkofft, secker stücke landes offte veltgrundes, ijn der Leembeler Marcke liggende, datwelcke Thomas Laurentz itziger eheman van gedachter Jennichen, unnd sie Jennichen, nhu lestlich wedder verkofft ahn Henrick Berffeloe unnd Stijne sijn huißfr ijn der vorß Marcke wonnende, dewile dan duße leste koperen sijch befruchtende ennen ennige indracht offte besperinge vanden erffg der vorß Marcke daerijnne t'sollen geschien, als heefft demnhae vorg weduwe Katharina alnoch ter aversloeth, dorch Johan Kojtenbrouwer haeren ijn dußer saecke gekoernen mombar, ten versoecke vorß Thomaß unnd Jennichen sijner huißfr, gerichtlich mett handttastinge angelavett unnd ahnlavet mitz dußen, ehnne lest koperen vorß, voer allen hijnder unnd schaeden, so hem dußer halven, vander erffg thogefoget mochte werden (:wegens des ahndeels so sie, unnd haer zalige man, zaligen Bertholden unnd sijner huißfr verkofft:) ijnthostaen, unnd gedachte koperen Hijnderich

Hijnderich van Berffeloe Stijne sijn huißfr unnd erffg, so vielle haeren verkofften ahndeell deß landes vorß ahngaende, schadeloes tho holden, onder verbandt haerer alingen guideren, wijderen inholt der verkoep scedulen tusschenn haeren zaligen man unnd haer als verkopere ter einre, unnd zaligen Bertholt Trumpetter unnd Jennichen sijn huißfr als koperen ter andere zijden, daervan opgerichtett
In meliori forma

19 8bris

Hemert, Helmich loco Cocks

Jacob Haexbergen wordt geechnet an einen holten leppell Henrichen van Loßer thobehorende, nha Stadtrechte

.23.a Octobris

Herman Cock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Henrick Smeekens anders Muller voer sijch, unnd medde neffens Mr. Johan Franßen
anders Averbecke als mombare, des nhaegelaeten kijndes van zaligen Jennichen
Derickinck bij hem Henrichen getellet, gaen uth unnd doen vertichniße erfflich,
ewichlich, unnd onwedderloeßbar, ein stuckesken grundes, offte haves, van
alsoedaenen haeren have, so gerorttes zaligen Jennichens vader unnd moder tijdtt
haeres levendes metten anderen besetten, liggende ahn den voethwegr offte
straetijen achter de spijkeren van Tonniß Nijtertß, Berndt Podts, unnd zaligen Lambert
Stuthaves, tott haerer drijer huißer gehorich, ende

66

ende datt den hoff langes hen, (:beginnende van Tonniß Nijterts porte aff, beß ahn
des Stadts offte gemeene straete:) uth, als hem datt selve stukkeßken grundes bereitz
gewijset unnd affgepalet ijs, omb eijnen voerwegrh (:want sie einen voethpadt bereitz
van oldes daer doer hebbende:) daer hen tho hebben, genieten unnd holden, [thott
haeren hui] voer vrijgh, onbekummert unnd onbesweert, tho behoeff vorß Tonnißes
Nijterts, Bernhardt Podts, unnd Anneken Stuthaves, unnd haerer drijer erffg unnd
anerven, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende
derwegen verkopere voer hem, ende haeren erffg, denn koperen unnd denn haeren
sulcx tho staen unnd tho wahren in der bester forma

Ende ijs tho weetten datt tusschen partijen vorß mett nhaemen Anthoniß Nijtert,
Berndt Podt, voer sijch, unnd medde ijn deme nhaeme unnd van wegen Anneken
Stuthaves, (:woervoer hie de rato caverende:) accordeert ijs, des [gestalt] vorß
voerweges reparatie halven, der gestalt ende also, datt gedachte Anthonis Nijtert
offte sijn erffg, sunder bijdoent der anderen, ahn [den? van] zaligen Johan
Derickinckges hoff obg ein glijndt thuin, ten geringesten vijff voethen hoghe, gaende

van sijnn porte aff, langes hen, beß ahn vielgedachtes Johan Derickinges meßfalt, op
sijne kosten soll doen setten

Item datt Berndt

Item datt Berndt Podt unnd Anneke Stuthaves offte de haere die einde rechte helffte,
unnd Anthonis Nijtert die ander helffte des weges sollen doen straetenn

Unnd datt die eine porte vann henn allen bekostiget, offte op haerer aller driger
kosten getijmmert, und ahn den ejnde, nha des Stadts straete gehangen soll
werdenn

Dijtt allent wie voergaende soll also dorß vorß partijen (:als sie sachten:) unnd haeren
erffg tott allen tijden so vaecken sulcx nodich, ijn gelicker gestalt henferner
achterfolget werden, holdende offte warende nochtans ein iegelich, sijnen andeell ijn
mijddels so viel mogelich in guiden Ese?

Sunder bedroch

12 Novemb: 1609

Herman Helmichs, Arendt van Hemert
Loco Cornelij Berndtß Borgermeisteren

Derick ten Broickhuiße wordt geechnet ahn etliche kornen van roggen unnd haver
gewaß sampt andere inninge des huißes twelch Johan van Nuiß etliche tijdt bewont
unnd voer etlicher tijdt verlaeten, so vorg Johannen van Nuiß unnd sijner huißfr tho
kommen mogen, nha Stadtrecchte

Die 13 9bris consulibus quibus supra

Herman Muller voer sijch ende mede als vulmechtiger sijner moder Gerdruit Mullers,
krafft der geinserter sijner hebbender vulmacht (:voer ein wolachtb: Rhaedt Stadts
Deventer den 30sten Octob: lopendes jaers 1609 gepasseert:) clausulen, een offte
meer achter ahnwalten ijn sijn plaatze tho stellen, constitueert unnd substitueert den

E: Hoichgel. Heeren Gerhart

67

Gerhardten van Methelen der beijder rechten licentiaten, omb sijn [saecke] unnd sijn moders vorß [unnd sijn] saecken ijn sijn affwesende tegens Claeß Conninck, voertz allen anderen, unnd einen iegelichen tho verwalten, alle termins dagen ijn rechte tho respicieren, unnd alles anders ijn alle sijnen saecken alhier bijnnen Oldenzael unnd ijm lande van Twenthe tho handelen doen und laethen gelick ende aller gestalt hie selvest present sijnde, handelen, doen unnd laeten solde konnen offte mogen, ende van wegen sijner moder wijderen inholt sijner hebbender vulmacht, in der bester forma

Ahm 14a 9bris

Herman Helmichs, Arendt van Hemert
ijn stadt Cornelius Berndtus Borgermeisteren

Vijth ten Duvelßhave geassisteert mett Nicolao Linden haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelaetenen mombar gaet uth, unnd doett vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbaer, dorch itzg haeren mombar, haer huiß unnd alinge wehr, mett sijnen olden unnd nijen thobehoer und gerechticheit, als datt huiß liggende alhier bijnnen Oldenzaell ahm Marckede tusschen Berndt Podts ter einre, unnd Egbert Sijmerincks ter andere zijden huißeren, # voer vrij onbekummert, unnd onbesweert, uthgenommen gemeene borgerlicke lasten unnd stadtzdiensten, tho behoeff Christophors van Middachten Fennekens sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancket den koperen guider vullenkommener bethalinge, gelavende hem derwegen sulcx tho staen unnd tho wahren, in meliori forma
mett sijnen olden und nijen thobehoren unnd gerechticheit

23 9bris

Cor: Berndtß

Her: Helmichs Borgermeisteren

Johannen ten Merssche tho Delden vergundt die beslage op alsodane penninge offte geldt als Wilhelm van Randen, unnd Joannes vander Hutten unnd sijn huißfr deme bodden Johannen Leefferdinck schuldich nha Stadtrechte

Ahm .3. Decemb: 1609

Arendt van Hemert ijn stadt

Plech: Nijters, Thijes Mentinck Borgermeisteren

Henrick Wigboldts voer sijch, unnd medde sijch gefast maeckende voer Katharina sijn huißfr woervoer hie de rato caverende, Gerrit Berndts? van Delden, unnd Aeltghen sijn huißfr gaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich und onwedderloeßbar haer huiß unnd alinge wehr liggende ijn der kortten straeten tusschen Jan Janßen mett der einre, unnd Henrichs ten Hegehuise mett der andere zijden huiseren, mett sijnen olden und nijen thobehoren unnd gerechticheiden voer vrij onbekummert unnd onbesweert uthgenommen gemeene borgerlicke lasten unnd stadtsdiensten, tho behoeff Lubbert Paeschens, Annen sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen sulcx t'staen unnd tho wahren, in meliori forma

.7.ma 10bris

Herman Helmichs loco Niterts

Thijes Mentinck Borgermeisteren

Henrick Keijluer unnd Aeltghen sijn huißfr constitueren unnd maecken vulmechtigh .M. Joannes van Depnhem, omb haer saecken tam agendo quam defendendo tegens haeren broder .M. Johannes Hampbinck unnd de sijne tho verwalten, alle termins dagen ijn rechte tho respicieren, unnd ferner ijnn dußer saecke tho doen unnd laeten, ijn aller gestalt als sie selvest present sijnde, doen unnd laeten solden kunnen offte

mogen, cum potestate substituendi, gelavende van schadeloeßholdinge, in meliori forma

12ma Decemb:

Ar: van Hemert ijn stat Niterts
Thijes Mentinck Borgermeisteren

Derrick unnd Jan Willemß van Ravenstein gebrodere, zaligen Anthoniß Willemß unnd Fennekens Janßen eheliche sonhs bekennen gerichtlich wie dat sie, mett walvorbedachten moede und rijpen berhaede vrijghwilliglich uth der handt gegeven hebben, unnd geeven mitz dußen haeren nijchten Aeltghen Poecks, alsodaene twee unnd twijntich goltg und alles anders, weß henn beßherto wegen haerer zaligen moder Fenneken ahn den sterffhuiße van .z.

68

van zaligen Johan van Epe haere bestevader unnd bestemoder [noch resten] twelck Herman Poeck ijziger tijdt besittende noch ennichsijns resten, gengen unnd ghaen derhalven uth, unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar van alsodaenen haeren ahnparte des vorß huißes van zaligen Johan van Epe vorß, und sijne ahnhange, tho behoeff Aeltghen Poecks haeren nichten obg, unnd haere erfgh, also datt sie gebrodere baveng noch haer erffg, sijch geine gerechticheit meer daeranne vorbeholden, offte verwachtende sollen sijn, gelavende sulcx t'staen und tho wahren, in meliori forma

14 Decemb: Mentinck, Kock, loco Nitertz

Lubberten Hampbinck vergundt die beslage op alsodaene penninge, als Meus Peterß, Diederichen van Delden schuldich, nha Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Thomas Laurentz wordt geechnet ahn ein stuckesken van einer kijsten Johannen van
Nuiß thobehorende nha Stadtrecrte

16 Decemb:

Thijes Mentinck, Cornelis Berndtß ijn stadt Plechelms Nijters,
Borgermeisteren

Henrick Smedinck anders Muller, Fije sijn huißfr, bekennen gerichtlich, wie datt sie
heerkommende van guidtlich hierbeforens voergestreckeden offte gelienden gelde,
schuldich geworden, ende alnoch schuldich sijnnen, haeren swager unnd suster
respective Bertholden Baterbaß, unnd Geeßken sijner huißfr, die summe eijnhundert
dalers, ideren daler tho dertich stuvers current gereckent, dewelche sie sijch
versprecken, unnd vestlich bij guiden geloeven ahnlavenn tho bethalen unnd
kummerfrijgh ahn haeren offte haerer erffg handen bijnnen Oldenzaell tho leveren,
op nijen jaer als men schrijven werdt seeßhundert und twelfve, 14 dage daervoer
offte darnhae onverhaelt, mitz expreßen wijlkoer, daer sie ijn derer alßdan bethalinge
sumich worden befunden, datt gemelte

gemelte Baterbas, unnd sijn metbeschr ijn den fall, guide foge unnd macht sollen
hebben, haere so wall onbewechliche als bewechliche guider thott haerer bethalinge
tho ahnthonferdigen, unnd gerichtlich tho verkopen ijn aller gestalt als offte sie
daervoer mett allen doergaende rechte ijngewunnen unnd uthgesletten wehren,
sunder idermennichliches contradictie unnd besperinge, in meliori forma

Ahm 22sten Decemb:

Thijes Mentinck, Herman Cock ijn stadt
Plech: Nijters Borgermeisteren

Geerdt ter Westrick anders Hoffsteede bekendt gerichtlich entfangen tho hebben uth
handen Henrichs ter Flaeckeßbecke alsodaene soeventhien dalers, als hie ehme
Henrichen hierbeforens ombtrent vijff jaeren geleeden, nha inholdt Stadts Oldenzaels

protocol voergestrecket, bedankende ehme Henrichen der vorß .17. dalers, sampt aller opgelopener pension guider vullenkommener bethalinge, also datt die acten offte obligatien voer dato dußes hirvan, offte van vorgaende soeventhien daler gepassert, hirdorch krafftloes nul unnd van giener weerden sollen sijn unnd blijven, in der bester forma

Die et consulibus quibus supra

Diederich vander Lijeth unnd Gijßbert Kojtenbrouwer voer sijch unnd medde sijch gefast maeckende voer haer huißfr und andere metterffgenamen totten nhaegelaeten guideren van zaligen Ebbele Reijgers, geweesene huißfr van zaligen Johan Schulten woer voer sie de rato caveren gaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar van alsodaene halven maeth genompt die Thijemaeth als henn dieselve angeervet unnd angstorven van Ebbele Reijgers vorß liggende # mett den ejne ejnde ahnn die Braeck, unnd metten anderen ahn Con: Ma:tz maeth so Everdt Krop ijtziger tijdt ijn gebruick hebbende, mett dero einre zijet ande Fijttikes braecke und met dero andere ande Tijginck Merß, unde welcke geheele maeth den erffg van zaligen Johan Heerinck die ander helffte competerende offte thobehorende voer
ijnder Berchuise Marcke

69

voer vrijgh onbekummert unnd onbesweert, mett haeren olden unnd nijen thobehoerenn unnd gerechticheiden, [van welcke vorß halve maeth] tho behoeff .M. Henrichs Duvelkens, Annekens sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende hem derwegen sulcx tho staen unnd tho wahren, in der bester forma

Incipit Annus 1610

Ahm .8. Januarij Anno 1610

Arendt van Hemert

Herman Cock Borgermeisteren

Die Ehrwerdige Edel unnd Erentfeste heer Sweer van Twijckeloe canonick, dorch
Geerdt ter Westrick sijnen ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen
thogelaetenen mombar gaet uth unnd doet vertichniße erfflich ewichlich unnd
onwedderloeßbar alsodaene maeth liggende ijn die Westrick, welcke maeth sijn E: {?}
an zaligen Johan Derickingk verkofft, scheitende mett den einen eijnde ahn Engelbert
Pijninges, unnd metten anderen ahn Duerhaves, unnd die Porß Meeden, mett den
wegh, unnd all haeren anderen thobehoeren unnd gerechticheiden nha inholt der
opslages koepscedulen, der welcher verkoper itziger tijdt (:als hie sachte:) nicht
mechtich kan sijn, voer frigh onbekummert unnd onbesweert, tho behoeff Lambertß
des onmundigen kijndes van Henrich Muller anders Smedincks bij zalige Jennichen
Derickinck getellet # unnd bedancket obg Twijckeloe dorch baveng sijnen mombar,
gedachten Henrichen Muller als legitimo tutori gedachtes sijnes kijndes, voertz
Berndt Podt unnd Johannen Franßen als medde mombaren guider vullenkommener
bethalinge, gelavende hem derwegen sulcx t'staen und tho wahren, in optima forma

als erffg van zaligen Johan Derickinnck vorß

Die et consulibus quibus supra

Henrick Smedinck anders Muller, als vader, unnde Berndt Podt [als] unnd Johan
Franßen als mombaren Lambertß, des nhaegelatenen kijndes, van zaligen Jennichen
Derickinck, bij baveng Henrick Smeedinck getellet, gaen uth unnd doen vertichniße
vanden selvigen naestvorg verkofften maeth, ijn aller gestalt als Twijckell daervan
gedaen heefft, averst dijt tho behoeff Henrichs Wreeden Stijnens sijner huißfr unnd
erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende ut supra

.8.ua Januarij 1610

Arendt van Hemert

Herman Cock Borgermeisteren

Henrick Wreede Stijne sijn huißfr gaen uth unnd doen vertichniße, erfflich, ewichlich,
unnd onwedderloeßbaer van alsodaener maeth liggende ijn der Westrick [ahn zaligen
Johan Derickinges Maeth, scheitende] mett den einen ejnde ahn Engelbert
Pijninges, unnd mett den anderen ahnn Duerhaves, ende die Porßmeeden, mett #
haeren olden unnd nijen thobehoeren, unnd gerechticheiden, voer frijgh
onbekummert, und onbesweert, als verkopere dieselve van Henrick Muller als vader,
unnd Berndt Podt und Jan Franßen als mombaren Lambertß des nhagelatenen
kijndes, van zaligen Jennichens Derickinck, bij baveng Henrick Muller getellet,
hierbeforens gekofft, unnd heer Sweer van Twickeloe [itzgedachten mombaren], als
eerste verkoper, itzgedachten Lamberten ceßie, und transport, op dagh van huiden
daervan gedaen: tho behoeff Bernhardt Podts Geeßjen sijner huißfr unnd erffg, und
bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen sulcx
t'staen unnd t'waerenn, in der bester forma
#den wegh und all haere anderen

.18.ma Januarij 1610

Her: Cock, Cor: Berndtß loco

Ar: ab Hemert

Bernhardt Podt als volmachtiger Annekens van Soest weduwe van zaligen Jacob van
Meeckeren, bedancket Johannen Nalens alsodaner vijftich dalers, sampt interesse
daerup verlopenn, dewelche hie hierbeforens ahm .26. Martij jungst affgelopenen
jaers .1609. gerichtlich angelavet hadde op jungstvergangen .S. Joannis tho
midtsommer ahn vorg wedduwen, offte Bernhardts Podts vorß handen tho bethalen
(:wijderen inholt des gerichtlichen acts op den 26 Martijj vorß, daervan gepasseert:)
guider vullenkommener bethalinge, also datt die vorß act vanden .26. Martijj, dorch
dußen geacßiert, krafftloes nul und van giener weerden soll sijn und blijven, in meliori
forma

19 Januari 1610

Herman Cock, Arendt van Hemeren Borgermeisteren

Wolther Boevinck Sottijen sijn huißfr gaenn uth unnd doen vertichniße erfflich,
ewichlich, unnd onwedderloeßbar, van alsodanen haeren huiße und alinge wehr, mett
ein strepelken grundes daerneffens den huiße {?} {?} {?} als datt huiß liggende ijn der
kortten straete tusschen itzgedachten Geertkens mett der einre, unnd Eßken
Suchtuins mett der andere zijden huißeren, mett sijnen olden unnd nijen
thobehoeren unnd gerechticheiden, voer frijgh onbekummert und onbesweert,
uthgenommen gemeene borgerlicke lasten unnd stadtzdiensten, als verkopere datt
selve hirbeforens voer weinigh jaeren [dattse] van Johan Boevinck unnd Berten sijn
huißfr {?} haeren vader unnd moder, unnd itzgedachte Johan unnd sijn huißfr van die
erffg van zaligen Johan Volmerinck, und Fenne sijn huißfr gekofft, tho behoeff
Arendes van Cleve, Berten sijner huißfr unnd erffg, und bedancken hem guider
vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen sulcx tho staen unnd tho wahren,
in meliori forma

.29.ma Januarij

Herman Helmichs, Thijes Mentinck loco
Cor: Berndtß Borgermeisteren

Bertholt ter Westrick Jutte sijn huißfr gaen uth unnd doen vertichniße seeß dalers
unnd einen oirt, ideren daler tho dertich stuvers current gereckent, jaerlix ende alle
jaer op alle Lechtmiben achte dage daervoer offte daernhae onverhaelt, uth haer
huiß, unnd alinge weher liggende ijn der Dorninger straete bij datt Rhoede Hertz,
unnd haeren gaerden liggende bij der Meijbreede genompt die Olijgaerde
Voertz uth haer alinge andere so wall bewechliche als onbewechliche guideren
jegenwordigh unnd thokumpstich giene daervan uthbescheiden, woervan die eerste
bethalinge sall sijn op Lechtmiben vorß, ijm jaere seeßhundert unnd elffen, tho
behoeff der kijnderen van zaligen Henrick Nijters unnd Walburgh sijner huißfrouwen,
offte derselvigen mombaren, mett nhaemen Tonniß Nijtert, unnd Henrick Loelvinck,

offte holderen des breves [mett] so hirvan gemaeket mach werden, mett haeren
blykende wille, [mitz wijlk] tho mogen, (:unnd vermitz wijlkoer so verkopere
hiermedde doen:) unnd sollen moethen loßen, op alle voerß tijden, soe verne die eine
den anderen, den welchen sulcx eerst believen mochte die loeße eerst ein halleff jaer
tho voerne wijtlich gedaen kundigen, mijt eijn hundert derglichen dalers

dalers, so veerne alle achterstendige pensiones hijnder unnd schade, so weß der
mißbethalinge halven daerup verlopen, eerst all unnd wall bethalt sijnen, gelavende
verkopere den koperen sulcx wie vorgaende tho staen unnd tho wahren, in der bester
forma

Die et consulibus quibus supra

Herman ten Bussche, bedancket Bertholden ter Westrick, unnd Jutten sijner huißfr,
van alsodaene eijnn hundert dalers, als zalige Gijsbert Tancken (:Juttens vorß eerste
man:) unnd sie Jutte, op den 14 Nobemb: Ao .1598. van sijnen zaligen vader Willem
ten Bussche opgenhommen, unnd itzg Willem ehme Hermannen thott vuldoeninge
sijnes zaligen moders nhaegelaeten guideren avergewiset, sampt aller
opgelopenen pension guider vullenkommener bethalinge, quiterende sie hirmedde
ganßlich, also datt hie noch sijn erffg, noch oick niemandt van haerent wegen,
derenthalven ennige actie, ahnspraecke, offte gerechticheit, op vorß Bertholdt unnd
Jutten, offte die haere, edder haer guider tott ennigen tijden sollen hebben tho
pretenderen dan hijermede einen ewigen affstandt doen in meliori forma

.3. Februari 1610

Herman Helmichs

Cornelis Berndtß Borgermeisteren

Is erschennen Merricke die nhaegelaetene weduze van zaligen Johan ten Harnter,
verklaerde ende sachte, wie datt sie, haeres dochters Fenneken (:bij itzigen Johan
getelt:) mombaren nicht mechtich konde sijn, daermitt dannoch, des nicht tho
weiniger gemelte haer dochter, haere vaderlichen guideren quote, schijr offte morgen

bekhomen [mochte] unnd daerijnne nicht verkortet offte vernhadeelt [mochte]
werden mochte, als wolde sie dorch Gregoriß van Delden (:dewelche haer
geassisteert:) haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelaetenen
mombar gerortte haerer dochter Fenneken voer haer vaderlicke guider beweesen

71

beweesen hebben, unnd bewiset haer mitz deeßen twijntich goltgulden ideren
gulden tott acht unnd twijntich stuvers current gereckent, item ein bedde mett sijn
thobehoer, unnd einen aeren podt [van] einen emmer nathes holdende, uth deme
sterffhuiße, haeres zaligen vaders tho maenen, unnd tho entfangen als sie thott
haerenn mundigen jaeren gekhommen, soll sijn, unnd belavet die moder, vorg haer
dochter, beß daer hen, datt sie ter ehren bestadet, offte tott haeren mundigen jaeren
gekhommen soll sijn, ijn kost dranck, kleijdinge, und anderer lijves noettrufft, wie
einer guider moder tho staet tho onderholden, woermedde sie Fenne so vielle haere
vaderlichen nhaegelaetenen guider ahngaende, affgesoent soll sijn, nha Stadtrechte
in meliori forma

Ahm .7.den Februarij 1610

Thijes Mentinck ijn stadt
Corneliß Berndtß
Herman Helmichs Borgermeisteren

Katharina die nhaegelaetene weduze van zaligen Albert Albertß, gesundt van
lijchame, unnd mechtich haeres verstandes, dorch Joannen ter Linden haeren ijn
dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelatenen momber, gjfft bij maniere
van testamente, codicil offte utherste wijlle, soe sie des tho rechte ahm bundichsten
offte bestendichsten doen kan offte mach, Truicken deme dochterken, van Wilhelm
Hampbinck haeren sonne, vijfftich goltgulden ideren gulden tott acht unnd twijntich
stuvers current gereckent, die selven nhae haerer doedt uth den saem guideren, van
gedachten haeren zaligen manne unnd den haeren, tho maenen unnd [tho] voer uth
tho entfangen, uth oirsaeken baveng Albert haer zalige man, sulcx ijn sijnen doedt

bedde van haer begert hadde, ter cause datt gedachte Truicken sijn pijlle, unnd nha
sijn zalige moder, genoempt wehre, sunder bedroch, arch, unnd lijst, in meliori forma

Ahm 10 Feb: 1610

Herman Helmichs, Cor: Berndtß Borgermeisteren

Also Reijner Huißkens hirbeforens ijn der saecke tegens Henricum Haene sijnen
swager, ijn handen der Schepenen gedeponeert, die summe viertich carols gulden,
sijnnen hem dieselve op dagh van huiden in presentie gedachtes Haenen, ijn sijnen
handen wedder ahngetalt, unnd avergelevert

12ma Febr:

Herman Helmichs

Thijes Mentinck ijn stadt

Cor: Berndtß

Corneliß Berndtß vergundt die beslage op alsodaene penninge, als Henrick Pijnninck
und sijn huißfr, Johannen Krabben? schuldich nha Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Gerdruit Nijdebuir genompt Schrijversche pretenderende an Henrichen van
Steinforde ten achteren te weesen, heerkommende van magenaeß unnd gelient
geldt, die summe elff car: gulden, heefft opt Raedthuiß gebracht ein paer swarter
wam..? buxen, die sie van hem (:als sie sachte:) daervoer, voer etlicher tijdt, tho
onderpande ehr hie van hijr verreiset, entfangen unnd dewile sie besorgende datt
dieselve buxen van wormen offte sunst anders verdorven sollen werden, unnd gien
hape van sijner wedderkumpst, als begerde sie dat die bavengemelte buxen
opgeslagen und gerichtlich verkofft mochten werden, ten welchen eijnde sie
dieselven ijngesatt op

op elffen carols gulden tstucke tho 20 stuvers current gereckent, ende dewile niemandt daerup verhoget, offte meer daervoer geboden, is sie selvest kopersche vanden selven buxen gebleevenn, unnd die buxen, voer die elffvenn carols gulden ahngenhommen, nha Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Is erschennen Truicke Kijstenmaeckers die nhaegelaetene weduwe van zaligen Henrich Kojitenbrouwer verklarende, wie datt sie uth seeckeren reeden unnd oirsaeken haer daer tho moverende, begerende wehre, datt hett testament, offte testaments dispositie, tusschen itzgedachten haeren zaligen man unnd haer, voer ein Er: Rhaedt, unnd Zacharia ter Haer substituerten rijchter, ahm 14 Martij jaers seeßthienhundert unnd neghene nha den nijen stijl opgerichtet, op ein papij geschreven, onderteickent, versegelt, unnd voer alßnoch bij ein Er: Rhaedt berustende tho protocollo gestalt mochte weerden, ende dewile wij haer versoek ijn reeden gefundeert erachtet, hebben wij haer sulcx nicht mogen affslaen, dan onsen secretario befollen

-tario befollen, dattselve alhier ijn onse protocol te schrijven, twelcke ludende was van worde tott worden als folgett

Ihm naemen der hilligen ondeilbarer dreefoldicheit Godts des Vaders, des Sohns, und des hilligen Geistes amen

Kundich unnd apenbaer sij allen unnd einen iederen, den dijtt instrument tho sehen, leeßen edder hoeren leeßen, voerkommen werdt, wie datt op huiden dato den vierthienden dagh des maendts Martij, jaers seeßhundert unnd neghen, nhae den nijen stijl, nhae der geboert onser heeren Salichmaeckers Jesu Christi, is voer onß Zacharia ter Haer verwalter des Landtgerichtes, Cornelius Berndtß, unnd Thijeß Mentinck, ijn stadt Herman Helmichs, Borgermeisteren Stadts Oldenzael, ijn der tijdt unnd coernoeten, erschennen die Erbare unnd fromme Henrick Kojitenbrouwer,

etwas swack, unnd Katharina sijn eheliche huißfr, gesundt, van lijchamen, bijde
mechtich haeres verstandes, als an hen tho ersehen, betrachtende die kortheit des
menschelicken geslechtes, datt nicht gewißers dan die doedt, unnd nicht ongewißers
dan die uhre des dodes, unnd datt sie ein tijdtlanck ijn den ehestande leeff unnd
leijdt, mett ein ander geleeden unnd gedragen, daermitt dan oick, nhae haren
doetlichen affganck {?} haerer tijdtlichen guideren, gien jerungh? twijst, edder zanck,
tusschen haeren frunden offte naesten bloetzverwanten, errisen, offte entstaen
mochte, in ansehungh deß, hebben baveng eheluide, Henrick Kojitenbrouwer unnd

73

unnd Katharina sijn huißfrouwe, die eine den anderen die mombarschap opgesacht,
unnd heeft demnhae gedachte Katharina, voer haeren mombar ijn dußer saecke
gekoeren, Nicolaum Linden, und gaff unnd gijfft, alsoe gedachte Henrick
Kojitenbrouwer, itzgedachter Katharinien, sijner huißfrouwen, unnd vorß Katharina
dorch haeren vorß mombar, gedachten hoeren lieven manne, die eine den anderen
reciprocé, bij maniere van testamente, codicil, offte utherste wille, so sie sulcx ahm
bundichsten, unnd krefftichsten doen konden edder mochten, doen kunnen edder
mogen, huiß, hoff, unnd alinge weher, landt, zandt, wijschen, offte meeden, koe, kalff,
kettel, podt, lijnnen, wullen, unnd andere rackte, unnd inninge des huises, geldt, unnd
geldes geweerde, voerts andere so wall onbewechliche als bewechliche guideren, so
sie metten anderen huidiges daghes besittende, woe ende woer deselven gelegen,
unnd einen nhaemen hebben moegen, giene daervan uthgesundert, als dieselven op
des eerst affstervenden sterffdagh befunden sollen weerden, allent erfflich, ewichlich,
tho beholden, der gestalt, datt die lestlevende van hem bijden, dieselven guider, soll
mogen keeren, wenden, laethen, und vergeeven, woer, unnd ahn weme, hem offte
haer lusten unnd gelieven soll, sunder contradictie, insage unnd besperinge van
idermennichlichen, tott welchen ejnde, die eine,

die eine, den anderen, oick reciprocé, deselven samende vorß guider, ijn behoeff des
lestlevenden van hem bijden, unnd sijnen erffg voer onß gerichtlick gecedeert,
getransporteert, unnd avergegeven heeft, cedeert, transporteert, unnd avergijfft
dieselven krafft dußes, ijn der bester forma, voerbeholtlich, unnd mitz deme nochtans

uthdrucklichen bescheide, datt die lestlevende van hem beijden vorß, des eerst
affstervendens naesten frunden, offte bloetzverwanten edder erffg wie die alßdan
sijn mochten, uth den vorß samenden guideren, eins geeven, unnd bijnnen jaers,
nha dato des eersten sterffdagh, kummerfrijes geldes verrichten sall, die summe
anderhalff hundert goltgulden, ideren gulden tott acht unnd twijntich stuvers current
gereckent, onder sijch gelicklick tho deelen, kennende sie daermedde voer erffg,
woermedde sie van dußen beijden testatoren guider tott ewigen dagen krafft dußes
testaments disposition, affgemodet unnd affgesoenet sollen sijn unnd blijven, ende
offte jemandts weere, die duße testaments ordninge, oder lesten # willen tho {?} oder
den nicht tho vullenfohren, noch tho vullenbrengen sijch onderstonde, edder sunst
ijn enniger? wege daerentegens deede, dieselve, sall sijn? hem thogemaekten, offte
vanden vorß summe competerenden ahnparts, entsetzt, unnd beroevet sijn, unnd sall
dieselve sijn quote, denen, die desen haeren lesten willen achterfolgen, beschermen
unnd handthaven, gedijen, unnd accresceren, seggende

willen nicht gesediget wehre, oder sunst dußen haeren lesten [willen]

74

seggende obg testatoren sulcx alles wie vorg, haerer beijden leste wijlle und
meijninge tho sijn, unnd dijtselve alsoo onwedderoeplich geholden te sollen
werden, oick krafft unnd macht tho sollen hebben voer allen geistlichen, unnd
wertlichen rechten, begerende datt duße haer utherste wijlle, mett des rijcters unnd
Stadts secreet ziegell, versegelt, unnd bij ein Er: Rhaedt Stadts Oldenzael, verwaerlich
und versloten, hengelacht, unnd nicht erapent moghe werden, eer unnd beforens,
die eerste affstervende van hem beijden, eine maendt mett doode affgegaen sij,
dewile dan sodaene testaments dispositie, und sulcx alles wie voergaende voer onß
rijchter, Borgermeisteren unnd Coernoten geschien, als hebben wij duße ten
versoecke als voern, mett onse amptzhalven gewontliche ziegelen, versegelt, neffens
den testatoren, mett onssen eigenen handen ondergeschrevennn, dijtselve tho
versloten, unnd ijn der Schepenen acten kaste verwaerlich doen henleggen, actum ut
supra

Was dußes principael versegelt, met mett twee verscheidene opgedrukte ziegelen ijn

groenen waße, ende ondergeschr.

ondergeschr. als folget, Henderick Kojtenbrouwer, Trijne Kijstenmaecker, Zacharias ter Haer verwalther des Gerichtes Oldenzal, Cornelis Bernß, Thijes Mentinck,
Noch standt onder dußes principael geschreven als folget

Die .12ma Februarij .1610.

Arendt van Hemert ijn stadt

Herman Helmichs

Cornelis Berndtß Borgermeisteren

Also Henrick Kojtenbrouwer eerst, offte voer Katharinen sijner huißfr ijnden heeren
almechtich gerustet, heefft itzg Katharina sijn nhaegelaetene weduwe, tott
vuldoninge dußes voergaenden testaments dispositie, offte legaets, voergemelte
anderhalff hundert golt gulden bethalt, unnd ahn handen der Ehrendoguntsamen
Derickßjens, unnd Ceciliens Kojtenbrouwers, gemeltes zaligen Henrichs susteren, de
huißfr van Gerhardt Helmichs, unnd Diederichs vander Lijth, respective, unnd Gijsberts
Kojtenbrouwers sijnes broders, als naeste erffg, van gedachten zaligen Henrich
Kojtenbrouwer, dorch Johan Kojtenbrouwer Stadtdienaeer doen ahntellen, unnd nha
der tellinge dorch Arendt van

75

van Hemert Borgermeister baveng einen ideren van hem, sijn quote offte ahnpart ijn
haeren handen doen averleveren, actum in presentie Hermans Kock unnd Diederichs
vander Lijth consulibus quibus supra, in fidem subscriserunt

Subscr. Cornelis Berns, Arendt van Hemert

Pro collat: et concord: copia

Nic: Linden secret: scr. et subscr.

76

Hiernha folgen uthgange morgengaven, obligationes ende constitutiones dußes jaers
1609

Ahm negeden Martij 1609

Arendt van Hemert ijn stadt
Corneliß Berndtß
Herman Helmichs Borgermeisteren

Anthonis Nijtert als vulmechtiger Swenneken Nijterts tho Deventer, Claes unnd
Henrick Podt gebrodere als erffg van zaligen Johan Nijterts, gaen uth und doen
vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar twee parten offte deelen van
ein stücke landes, (:woervan Alberten Clumper datt derde part thokommende:)
liggende voer ijn den [essche] hoge essche, genoempt die Steinbreede, mett der
einre zijdt ahn Tonniß Nijterts unnd mett der andere ander pravestien landerien,
beswaert jaerlix die vorß dree parten offte geheele Steinbreede deme vicarie .S.
Joannis Baptista altaris ijn der tijdt mett ein mudde roggen, sunst anders voer vrijgh,
onbekummert, unnd onbeswaert, mett sijnen olden unnd nijen thobehoren unnd
gerechticheiden, tho behoeff Tonnißes Nijterts vorß # unnd sijnen erffg, unnde
bedancken hem guider vullenkommener bethalinge gelavende der wegen hem sulcx
tho staen unnd tho wahren, in der bester forma

(:dewelche bij opslach unnd uthgaender keerßen hirvan koper geworden unnd
gebleevenn:)

Die et consulibus quibus supra

Henrick Podt gaet uth unnd doet vertichniße van einer obligatiën offte handschrifft
spreckende op Johan Vaerwerck Buerrichter ijn die Lutte, van die summe eijn hundert
eijn hundert dalers tstücke tho dertich stuvers current gereckent, wijderen inholt
derselvigen obligatiën, mett noch seeß unnd twijntich dergelicken daler unnd 14 st
achterstendigen pension tho guider reckenschap, tho behoeff Tonniß Nijterts unnd

sijnen erffg, stellende ende averleverende hem Tonniß Nijterts vorß, tott den fine, die vorß obligatie ahn sijnen handen, bedanckende hem derwegen guider vullenkommener bethalinge, gelavende hem sulcx tho staen unnd tho wahren, in meliori forma

Ahm selvigen dage Borgermeisteren baveng

Henrick Podt, constitueert unnd maecket vulmechtiger Claeß Podt sijnen broder, omb ceßie, transport, unnd uthganck te doene van alsodaene gaerden, liggende ijn der Thijginck stege, den welchen Tonnis Nijterts, als vulmechtiger, Swenneken Nijterts tho Deventer, unnd vorß Claes unnd Henrick Podt constituent vorß hierbeforens Johannen Tijken unnd Aeltghen sijner huißfr unnd erffg erfflich ewichlich unnd onwedderloeßbar verkofft, unnd derhalven ijn gestalt als vorß in behoeff derselven, in meliori forma

11 Martij

Plechelm Nijterts ijn stadt

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Henrick Wever van Endorp, Agnete sijn huißfr gaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeß-

77

-wedderloeßbar, vann alsodaenenn ahnpart offte ahndeele des huißes unnd alinge wehr liggende ijn der Dorninger straete tusschen Henrichs Wreeden unnd Claeßes Plumers huißer, als gerortter Agneten, dattselve ahnpart ahngeervet unnd ahngestorven van haeren .l. zaligen vader unnd moder Johan Franßen unnd Merricke sijn huißfr, thott behoeff, Johan Franßes Agneten broder, Fennens sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelaven derwegen sulcx tho staen unnd tho wahren, in meliori forma

.7.a Martij

Herman Helmichs

Plechelm Nijterts ijn stadt

Thijeß Mentincks Borgermeisteren

Erschennen Arendt van der Marck als vulmechtiger vander nhaegelaetenen kijnderen van zaligen Jorrien unnd Gerlich Meijnen, unnd bekent tot behoeff der vorg erffgenhaemen ontfangen tho hebben uuith handen Alberti Helmichs als medde executor des testaments van .z. Roloff Helmichs die somme van twijntich dalers, den daler tot .30. stuvers gerekent, wesende die vorg somme, die reste unnd leste penningen, vande koeppenninge soe .z. Roloff Helmichs denn vorg respective erffg van seckere heure ahngekoffte erffniße schuldich gewesen, bedanckte derhalven vorg vulmechtiger

vulmechtiger den vorg executoren der restierenden twijntich dalers, als oick van alles wes gemelte Roloff Helmichs mett die vorg erffgenhamen t'doene hefft gehadt gueder bethalinge gelavende alsulcke quitonge tot allen tijden tstaen, unnd tho waern onder verbinteniße

11a Martij

Arendt van Hemert ijn stadt

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Corneliß Berndtß vergundt die beslage op alsodaene guidt als bij Adolphen van der Marck berostende, Johannen van Deventer thobehorende nha Stadtrechte

Philips Kock ijnder selvigen gestalt, die beslage op dieselven guider, in der bester forma vergundt

26 Martij

Hermanno Helmichs loc

Plech: Niterts

Mat: Mentinck consulibus

Is erschennen Geerdt van Almeloe als man unnd mombar Stijnens sijner huißfr unnd
medde als vulmechtiger Lamberts unnd Berndes Kuijper gebroderen, unnd bedancket
der sententien tusschen hem unnd Aeltghen Thijmanß handen achte daghe
affgegeven offte uthgesprocken,

Johan van

78

Die et cons: eisdem

Johan van Steede, Aeltghen sijn huißfr, laven gerichtlich mett handttastinge ahn,
Agathen tenn Thije (:offte ijn gebreck haerer, haere erffg:) guidtlich all unnd wall,
kummerfrijes geldes, ahn haeren handen bijnnen Oldenzaell tho bethalen, unnd te
leveren, op eerstkumpstigen pijnxteren lopendes jaers 1609, achte daghe daervor
offte daernhae onverhaelt (:als sie gedachte Agathen schuldich bekennen:) alsodaene
eijn hundert unnd thijen goltgulden als sie gedachter Agathen thoe guider
reckeninge schuldich bekennen, mitz wijlkoer daer sie ijn dußer bethalinge sumich
worden befunden, datt gedachte Agatha, offte haer mettbeschr, ijnden fall, mett
deme rechte, daer sije itziger tijdt ijnne wesende, offte befunden werden soll mogen
procederen, unnd sie eheluden daervoer executeren, in meliori forma

Am selvigen dage, cons: ut supra

Johan Nalens lavet mett gerichtlicher gedaener handttastinge bij guiden geloeven
ahn, der weduwen vann zaligen Jacob van Meeckeren, offte Berhardten Podt, als
mombaren haerer kijnderen, guidtlich all unnd wall op eerst-

op eerstkumpsigen .S. Joannis tho Mijtsommer, tho bethalen, unnd ahn haeren handen kummerfrijh tho leveren, alsodaene vijfftich dalers hoeftsumme sampt intereße, daerup verlopen zedert der tijdt aff, datt hie die vijftich daler ondergehatt, als hem bij seckere sententie, hirbeforens bij ein Er: Rhaedt, ahm 16den Junij Ao - 1608 – affgegeven, sulcx operlacht, beholtlich nochtans die onkostenn woerijnne hie medde gecondemneert bij derselven, want hie Bernhardten Podt vorß, (:als hie voer Borgermeisteren obg bekandt:) op dagh vann huiden derwegen viertich goltg ahngetalt, unnd daerup bethalt, unnd itzgedachte Podt, hem der vorß onkosten halven gantzlich quiterende mitz dußen, in der bester forma

Ahm .27.sten Martij

Plechelm Nijterts

Herman Helmichs ijn stadt

Thijeß Mentinck Borgermeisteren

Sijnen erschennen Stijne die huißfr van Geerdt van Almeloe, Lambert, unnd Berndt Kuijper gebrodere, unnd hebben thott vuldoeninge der sententien den 18den Martij lopendes jaers 1609 tusschen hem unnd Aeltghen Thijmanß uthgesprocken, bij haeren lijfflicken ehede erholden, datt sie van

79

sie van giene meer andere guider enn weetten, ijn offte tho den erffhuißer van zaligen Lemmekens Boeckers unnd Johan Kuijpers gehoerich, dan als sie hirbeforens ijn den avergegevenn inventario ein ider voer sijch, hebben doen ahnteickenen unnd specificeren, sich verwijlkoerende, datt tott ennige tijdenn ennige andere offte meer guider ijn die sterffhuißen gehoerich, befunden mochten worden, die sie versweegen, datt dieselve sollen sijn unnd kommen thott proffijte Aeltghen Thijmanß offte haeren erffg unnd nicht den haeren, in meliori forma

Die .28. ua Martij

Plechelm Nijterts

Herman Helmichs ijn stadt

Thijeß Mentinck Borgermeisteren

Eeffße Weßels anders Mertenß kranck van lijchame averst mechlich haeres verstandes
gijfft bij maniere van testamente codicil offte utherste wille, so sie des nha rechte
ahm bundichsten offte krefftigsten doen kann offte mach, dorch Nicolaum Linden
haeren gekoernen mombar ijn dußer saecke, haerer nijchten Arnen Brouwers, voer
uth den saemenden guideren, (:so sie beßherto krafft seckers contracts tusschen
haeren zaligen broderen, unnd haer voer etlichen jaeren ijngegaen, unnd geholden,
etliche jaeren rowlick beseeten:) datt spijker mett der hueßsteede unnd have, so sie
itziger tijdt metten anderen

bewonnende unnd besittende, omb dienselven spijker, huißsteede und hoff tijdt
haeres levendes tuchtesche wijse tho genieten unnd tho gebruicken tijdt haeres
levendes, unnd nha haerer doedt, tho fallenn unnd erffven, ahn die jennige daer es
nha Godt unnd recht eigenen unnd behoeren soll, krafft des vorß contracts, vorß
Arnen haer andere quote vorbeholden

Demnha gaff unnd gijfft obg testatrix, dorch gesachten haeren mombar, bij maniere
^ als vorß, Johannen zaligen Johan Brouwers naturlichen sonneken, [eins], die
summe twijntich dalers, eins, unnd tho behoeff der reaptien der .h. kercken van .S.
Plechelm, thijen dalers, ideren daler tho .30. st current gereckent, oick ejns, voer uth
denn samenden guideren, tho verrichten dewelche # sie wijll, unnd haer [begerte]
utherste begere ijs, haer naeste erffg unnd bloedtzverwanten, uth krafft des
opgerichteden contracts, tusschen haeren zaligen broder .h. Weßell, heer Herman,
unnd heer Sebastian, unnd haer testatricen ahm .23. Maij, Anno .77. gecelebreet unnd
geholden, gelicklick onder sijch, deelen wijllen, mett aller liefflichkeit, sunder ennigh
zanck edder twijst, onder sijch tho erwecken, in meliori forma

[^]van testamente

#andere guideren

.2.a Aprilis

Plechelm Nijterts

Cornelis Berndtß [ijn]

ijn stadt Thijeß Mentincks

Plechelm Nijterts Borgermeisteren

Melchior van Eßen kranck vann lijchame, averst mechtich sijnes verstandes, alst ahn hem tho ersehen, gjijft bij maniere van testamente, codicil, offte utherste wille, so hie des nha rechte ahm bundichsten unnd krefftichsten doen kan offte mach, sijnen naesten bloedtzverwanten offte erffg, eijn unnd dertich ricx dalers, eijns, onder sijch gelicklick tho deelen, kennende sie daermede voer erffg, woermedde sie van sijnen alingen nhalaetenden guideren, tott ewigen daghenn ganßlich affgesoent sollen sijn unnde blijven, die andere averblijvende offte averenßige guider, als huiß hoff, landt, zandt, koe, kalff, rackte unnd inninge des huißes, voertz andere so wall bewechliche, als onbewechliche guider woe ende woer deselven gelegen, unnd einen nhaemen hebben mogen, giene daervan uthgesundert, gaff unnd gjijft hie bij maniere van testamente als vorß, Mechtelden sijner ehelichen huißfr, omb haeres trouwen dienstes, ahn hem beweesen, unnd ferner tho doene verhapet, [in der bester forma] erfflich, tho beholden t'keerenn wenden unnd laeten waer haer lusten unnd believen sall, in der bester forma

Die nona Aprilis

Thijes Mentinck

Herman Kock ijn stadt

Plechelm Nijterts Borgermeisteren

Merricke die nhaegelaetene weduze van zaligen Berndt Woelderinck dorch Nicolaum Linden haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd thogelaetenen mombar gaeth uth unnd doet vertichniße seeß dalers unnd einen oirt iederen daler tho .30. stuvers

current gerekent jaerlixer renthe op alle hoechtijdt paeschenn vierthien daghe
daervoer offte dar nha onverhaelt, tho bethalen, uth haer huiß, hoff, unnd alinge wehr
genompt dat Rhoede Hertt, voertz uth haeren alingen anderen, so wall bewechlichen
als onbewechlichen guideren, woe ende woer deselven gelegen, unnd einen
nhaemen hebben mogen, jegenwordich unnd thokumpstich giene daervan
uthbescheiden, woervan die eerste bethalinge sall sijn op tijdt vorß, ijm jaere
seeßhundert unnd thijene, tho behoeff Hadewegen der Meijersschen tho Eßpeloe,
unnd haeren erffg, unnd bedancket haer guider vullenkommener bethalinge,
(:gelavende derwegen sulcx tho staen unnd tho wahren naetbehoeren:) tho mogen
unnd (:vermitz wijlkoer:) dorch gedachte Merricken gedaen:) t'sollen moethen
loeßenn mett eijn hundert dalers, tstucke ten prijse als vorß, ijn tijdt der loeße bijnnen
Deventer ganckbaeren golden unnd

81

unnd sijlveren pajimente, so veerne die eine den anderen den welchen sulcx eerst
believen mochte, die loeße erst ein halff jaer thovorne wijtlich gedaen kundigen,
unnd alle achterstendige pension, hijnder unnd schade so weß daerup verlopen eerst
all unnd wall bethalt sijnnen, gelavende sulcx tho staen unnd tho wahren, in der
bester forma

Ahm .22.sten Aprilis

Thijes Mentinck in stadt
Arendts van Hemert
Herman Kock Borgermeisteren

Alijth die huißfr van Henrick Grubben geassisteert mett Prosper staven haeren ijn
dußer saecke gekoernen unnd gerichtlicken thogelaetenen mombar, medde sijch
gefаст maeckende voer bavengedachtenn haeren man Grubben # gaen uuith und
doen vertichniße, erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar, van alsodaenen huiße
ende alinge wehr, liggende bijnnen Oldenzaell ijn der Steinstraeten, op den hoecke
bij des Gasthuises kercke aver die straete, mett der einre, unnd ahn Geerdt Kocks

anders Provaesters huiß, mett der andere zijden, mett deme grunde daer achter, als verkopere datt selve huiß mett sijnen ahnhange hierbeforens

itziger tijdt buthen landes wesende

-forens voer etlichen jaeren vann gedachten Prosper Staven, als mombar der nhaegelaetenen kijnderen sijnes zaligen broders Johans Staven gekofft, beswaert jaerlix, mett twee Lovenschen, tho bethalen ahnn Egberten Holtkamp unnd Grieten sijn huißfr, offte haeren erffg, sunst anders voer vrijgh, onbekummert und onbesweert, uthgenhommen gemeene borgerlicke lasten unnd stadtzdiensten, mett sijnen olden unnd nijen thobehoer unnd gerechticheit, tho behoeff Joachims van Meijborch, Jennichens sijner huißfr unnd erffg, offte holderen des brieves, mett haeren willen so hir van gemaeket sall werden, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen sulcx tho staen unnd tho wahren # in der bester forma

dorch baveng haeren mombar, allent bij consent haeres vorß manß als sie sachte und bekande

Die .23.a Aprilis

Arendt van Hemert

Herman Helmichs ijn stadt

Herman Kocks Borgermeisteren

Egbert Holtkamp Griete sijn huißfr gaen uth unnd doen vertichniße erfflich ewichlich, unnd onwedderoeplich van alsodaene twee Lovenschen, jaerlixer {?} ijn haer huiß beß hertho

82

hertho ijncommenden renthen offte thijnsen, uth deme huiße, woervan Alijth Grubben, unnd Prosper Staven gjijsteriges dage ijn behoeff Joachims van Meijborch unnd Jennichen sijn huißfr gedaen uthganck gedaen, mett noch ein weinich grundes

van haeren puttengange liggende ahn gerorttes Joachims grunde, so bereitz
affgeteickent, tho behoeff Joachims van Meijborch vorß, Jennichens sijner huißfr unnd
erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen
sulcx t'staen unnd tho wahren, in meliori forma

Ahm .30. Aprilis

Arendt van Hemert

Herman Cock Borgermeisteren

Jan Wijlderaeth borger des Stadts Deventer unnd Elßken sijn huißfr constitueren und
maecken vulmechtigh ijnder aller beste forma so sie tho rechte ahm bundichsten
unnd krefftichsten doen kunnen edder moghen den E. und Wolgeleerden .M.
Joannen van Depnhem omme van haerent wegen, voer dußen Schependom unnd
Landtgerichte alhier, wie oick voer allen anderen Gerichten ijm lande van Twenthe tho
erschijnen, unnd alle haere saecken tam agendo quam defendendo tho respicieren
unnd tho verwalten, gelick ende aller gestalt als offte sie selvest present sijnde doen
offte laetenn solden kunnen offte moghen, oick so nodich einen edder mehr tho
mogen substitueren, gelavende tho achterfolgen allent weß gedachte constitutus und

unnd deßelven substituierten ijn dußen doen offte laeten werden, unnd willen
deselven derwegen altoes schadeloes holden, in meliori forma

.5.a Maij

Herman Helmichs ijn stadt

Hermans Cock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Op hett frundtlich versoeck unnd hefftich ahnholdent Berndten Podts is Johannen ten
Mijddendorpe (:bijnnen der Stadt Nijenhuiß einenn ongelucklichen nedderslach ahn
einen borger daerselvest begangen hebbende:) vrije Christeliche geleijde alhier
bijnnen der Stadt Oldenzaell unnd derselvigen wigboldt tott ein opseggent vergundt,

unnd thogestaen als hem oick gelickfals vanden heeren Landtdrosten (:als wij van Johans moder berichtet:) vergundt unnd thogestaen ijs

.7. Maij

Herman Kock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Henrick van Bellinckhave als diener unnd vulmechtiger Johan Engelkens tho Coesfeldt substituert Joannen van Depenhem omb gerorttes sijns principaels alle sijn rechtsaecken voer dußen unnd allen anderen Gerichten alhier ijm lande van Twenthe tho respicieren unnd verwalten, insunderheit die saecke tegens Anne Luckens mett haeren

83

mett haeren appendentien voer dußen Gerichte rechthengigh gemaeket, in der bester forma

11.ma Maij

Herman Kock

Cornelis Berdtß ijn stadt

Arendts van Hemert Borgermeisteren

Derick Elfferinck ten versoecke Jacobs Jungelinck voerbescheiden, [comparerende, secht] (:omb sodaene ehrorige worde so itzgedachte Derick, van Jacob vorß (:als hem beiegent:) gesprocken solde hebben:) nha Stadtrechte tho kennen offte tho versaecken:) comparerende secht, datt hie nicht geloeven kan, alsolcke iniuriouse worden (:als hem nha gegeven worden:) op hem Jacoben gesprocken tho hebben, want hie, vorß Jacoben nicht anders en holdt offte kendt dan eerlich unnd reedelich, sij averst seer droncken geweest, also datt hem ijnt mijnneste offte meeste, nicht ijndechtich offte bewust ennige iniuriouse worden op hem gesprocken tho hebben,

ende daer sulcx avermitz sijn drunckenschap vorß, geschien mocht sijn, twelch hem onbewust, begert hie ehme tselve verthegen unnd vergeven mochte worden, nha Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Gerrit Tonniß wordt geechnet ahn einen doijt Lubbert Wijfferinck, unnd ahn einen haeren knoep Arendten van Hemert thobehorende, nha Stadtrechte

Op den .11.en dagh van Meij

Arendt van Hemert

Plechelm Nijters ijn stadt

Hermans Kock Borgermeisteren

Anthonis Nijtert, als vulmechtiger vann Swenneken Nijters tho Deventer, Claes Podt Mette sijn huißfr voer sich selvest unnd Claes voerß als vulmechtiger sijnes broders Henrichs Pott, inholt Stadts Oldenzaels protocol, als erffg van zaligen Johann Nijters, ghaen uth, unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, ende onwedderloeßbar, alsodaenen haeren gaerdenn liggende ijn der Tijjinck Steeghe, mett der einre zijdet ahn die vijer gardenß, Gerritten Tappen, Jan ten Bussche, Johan Roezen, ende Aelken Bloemen thobehoerende, unnd mett der andere ahnn Johan Tijckens gaerden, voer frijgh onbekummert unnd onbesweert, # als hem dieselve ahngeervet unnd ahngestorven van obg zaligen Johan Nijters, thoe behoeff Johans Tijecken vorß, Aeltghen sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken obg verkopere den koperen guider vullenkommener bethalinge, gelavende sulcx te staen unnd t'waeren, in meliori forma
#met sijnen olden unnd nijen thobehoer unnd gerechticheiden

Herman Kock

Cornelis Berndtß ijn stadt

Arnoldus van Hemert Borgermeisteren

Herman ten Bussche voer sijch, medde sijch gefast maeckende voer Geeßken sijn huißfr, Johan ten Bussche, unnd Engele sijn huißfr, gaenn uth unnd doen vertichniße, erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar, van alsodaenen haeren huiße, haveken daerachter, unnd alinge wehr, als dattselve huiß liggende tusschen Wilhelm Vogelsanges mett der einre, unnd zaligenn Wilhelm Olthuißes aver die straete, ter andere zijden huißer en, voer frijgh onbekummert unnd onbesweert, mett sijnen olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheiden huidiges daghes hebbende, voer frijgh onbekummert, und onbesweert, uthgenhommen gemeene borgerlicke lasten, unnd Stadtdiensten, als hem datt selve ahngeervet unnd ahngestorven dorch haeren .l. zaligen vader Wilhelm tenn Bussche, tho behoeff Henrichs Rhoen Mullers, Henrickßjen sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken verkopere den koperen guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen sulcx tho staen unnd tho wahrend, in der bester forma

Die .13.a Maij

Herman Kock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Wilhelm van Randen constitueert unnd maecket vulmechtich Cuneram sijn eheliche huißfr sampt die Erentf. Erbaer unnd Wolerfarne Johan Kreemer, sijnen .l. schwager unnd Christophorum Fab: borgheren unnd procuratoren des Stadts Deventer, omb ijn deme nhaeme, unnd van wegen sijner, voer ein hoechachtbar Rhaedt offte Gerichte des vorß Stadts tho compareren, ende aldaer Joanni Nijmollen Christinen sijner huißfr unnd erffg, nhae voergaenden behoirlichen bewijß van vuldoninge erffliche, ewichliche, unnd onwedderoepliche cessie, transport, unnd uthganck tho doene van alsodaenen huiße unnd alinge wehr genompt die Engel, liggende bijnnen Deventer ahn den Brijncke tusschen .N. Averencks ter einre, unnd Jennichen Kannengeiters ter andere zijden huißer en, mett sijnen olden unnd nijen thobehoer unnd

gerechticheiden huidiges daghes hebbende, daerup tho verthijen, waerschup, unnd alles tho doen, weß der saecken gelegenheit, nha usantie unnd gebruick des gerichtes dar selvest eisschen unnd erforderen werdt, unnd weß die vulmechtigen dieses, alsoe handelen, doenn unnd voernhemmen werden, gelavet der constituens steede, vast unnd onverbrocken, unnd die vulmechtigen

85

vulmechtigen daervan aller dinghe schadeloes tho holden, onder verbandt daerho staende, in meliori forma

Die et consulibus quibus ante

Also Johan Nijmolle unnd Christina sijn eheliche hierbeforens wegen des ahngekofften huißes genompt die Engel liggende bijnnen Deventer, vermoge seckers schrifftlichen contracts tusschen hem, Wilhelm van Randen unnd Cuneran sijn huißfr opgerichtet, unnd geholden, op sijch genhommen etliche creditoren tho bethalen offte te contentieren, sijnnen demnhae op dagh van huiden persoenlich erschennen Wilhelm van Randen, unnd sijnn huißfr vorß, unnd hebben gerichtlich mett gedaener handttastinge ahngelaevet unnd ahnlaeven mitz dußen, infall ennige creditoren meer als ijn deme contractu begrepen, offte gespecificeert, tott ennigen tijden kommen, unnd sie enniger schulde halven meer molesteren, offte mett rechte ahnsprengen worden, sie als verkopere daervoer tho wijllen ijnstaaen unnd die kopere vorß daervan tho willen befrijen, unnd van deßen allen schadeloes tho holden, onder verbandt haerer alingen guideren

Insunderheit derer Cotten genompt die Maeth, unnd anderen guideren so sie van ehme Nijmollen unnd sijner huißfr hierbeforens gekofft, und gerichtliche ceßie, unnd transport op dagh van huiden daervan entfangen, in meliori forma

Naestvolgende act behoert voerthogaen

Ahm .13. Maij

Ahm .13. Maij Borgermeisteren als vorg

Johan Nijmolle borger des Stadts Deventer Christina sijn eheliche huißfr gaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar, van alsodaene cotte genompt die Maeth, mett all haere thobehorende landerien unnd gerechticheiden, liggende ijnder Berchhuißer Marcke, ahnt Nije Veldeken, mett der einre zijet ahn Arendt ten Dammes kamp, unnd mett der andere ahn des Capituls kamp, genompt die Braemkamp, so Nicolaus Linden itziger tijdt ijn besijt hebbende, scheitende met den einen ejnde ahnt Nije Veldeken unnd mett den anderen ahn den Vijsschedijkes kamp, mett noch einen gaerden bij der Woerdt tusschen des Gasthuißes, unnd eines Ehrw: Capituls gaerdens, item haeren ahnpart (:wesende het derde deel:) van der huißsteede ijn der Dorninger straete tusschen Jorrien Berners, unnd Henrich des Wreeden huißer, mett deme achterhuißken, daer Else ter Haelt itziger tijdt ijn wonnende, item noch haere twee ahnparten des Canonicaets huißes unnd haves van zaligen heeren Wolther Kerckerinck

86

Kerckerinck, alle thosamen mett mett haeren olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheiden unnd lasten daerup staende ende aller gestalt als gedachte Wolther Kerckerinck baveng Christinens vader, dieselen, tijdt sijnes levendes ijn besijt gehatt: tho behoeff Wilhelms van Randen, Kunerens sijner huißfr unnd erffg, und bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen sulcx tho staen unnd t'waeren, in meliori forma

Die .13.a Maij

Herman Cock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Geese die weduwe van zaligen Geerdt van Warendorp, dorch Johan Kojtenbrouwer haeren gekoernen unnd gerichtlichen tho gelaetenen mombar ijn dußer saecke, Henrick Geertßen voer sijch, unnd medde sijch gefast maeckende voer sijne broders,

Herman, Lubbert, unnd Geerdt Geertßen, unnd Johann Nalens als man unnd mombar
sijner huißfr Aeltghens, medde caverende voer haer zaligen suster Annens kijnderen
tho Embden, gaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich unnd

unnd onwedderloeßbar, van alsodaenen huiße unnd alinge wehr liggende ijn der
kortten straete nhae den gefanges torn tusschen Kuper Lamberts kamer ter einre,
unnd Tonniß Vesteringes hoff mett der andere zijden, beswaert jaerlix op alle Martini
Episcopi mett vierthien stuvers ahn Geerdt van Welvelde tho Borne, loeßbar mett
thijen goltg, sunst anders voer vrij onbekummert unnd onbesweert uthgenommen
gemeine borgerlicke lasten unnd Stadts diensten, als denn verkoperen datt vorß huiß
ahngeervet unnd ahngestoven van zaligen Geerdt Schrijver van Lijnge unnd Geertken
sijn huißfr, tho behoeff Johan Bovinges Beertken, sijner huißfr unnd erffg, unnd
bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegenn die
koperen sodaenes kopes tho staenn unnd tho wahrend in der bester forma

87

17 Maij

Her. Helmichs

Thijes Mentinck in stadt

Cor: Berndtß Borgermeisteren

Thijes Meijers wordt geeichnet ahn einen doijt Gerhardtten ter Westrick thobehorende
nha Stadtrecchte

Gerhardus Willemß als vulmechtiger Everhardts Baecks wordt bij gebreck van mobilen
guider geechnet ahn ein stucke uth einer poste des huises van zaligen Johan Bruinß,
unnd Heilken sijn huißfr liggende? tegens datt Raedthuiß, nha Stadtrecchte in der
bester forma

20 Maij

Helmich, Cock, loco Berndtß Borgermeisteren

Geerdt Coster uth den Hamme doett aff alsodaene beslach als Wolter Henrickß ter Gronouwen hierbeforens gedaen, op alsodane twijntich car: gulden, als Joachim van Meijborch ehme Coster schuldich, stellende tho borge Egbert Nijters dewelche, als principael gelaevet heefft unnd ahnlavet mitz dußen de iudicio sisti et iudicatam solvi in meliori forma: cum potest: indemni

22 Maij

Her: Helmichs

Plech: Nijters ijn stadt

Cor: Berndtß

Geerdt ter Bruggen doett aff alsodaene beslach als Johan Kojtenbrouwer tho Oethmerß gedaen, op den browkettell, staende bij die weduze van zaligen Henrich Kojtenbrouwer, den kijnderen van zaligen Arendt Podt thobehorende Stellende sijch borge als principael de iudicio sisti et iudicatam solvi nha Stadtrechte in meliori forma

Ahm daghe unnd Borgermeisteren als baven

Johan Steinfords voer sijch, medde sijch gefast maeckende voer Derickßjen sijn huißfr gaet uth unnd doet vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbaer van ein stücke landes liggende op den Soddenberger Esch, tusschen zaligen Johan Brouwers landerie ter einre, unnd des hilligen Geistes Gasthuißes ter andere zijden voer vrijgh, onbekummert, unnd onbesweert, mett sijn olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheiden, thoe behoeff Aeltghens der weduwen van baveng Brouwers unnd haeren erffg

88

erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen

sulcx tho staen und t'waeren in der bester forma

27 Maij

Herman Helmichs

Herman Kock ijn stadt

Cor: Berndtß Borgermeisteren

Herman Gerritß van Deventer vergundt die beslage op alsodaene ahnpart der huißrackten, landerien unnd andere so bewechliche als onbewechliche guider woe deselve einen nhaemen hebben mogen giene daervan uthbescheiden, als Johan Steinfords pretenderende hem tho thokommen, offte voer sijnn ahnpart ijn deelinge gefallen tho sijn vander nhaegelaeten guideren van zaligen heer Weßel unnd heer Herman Mertenß, unnd haerer suster, unnd ijnt sterffhuiß gehorich, nhae Stadtrechte, in der bester forma

Die et consulibus quibus supra

Fritz Willenm vergundt die beslage op alsodaene Munsters laecken als bij Alberten van Depnhem berustende unnd

30 Maij

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Johan Steinfords doet aff alsodaene beslach, als Herman Gerritß van Deventer op sijn ahnpart der erffniße offte nhaegelaetene guider van zaligen heer Weßel Martenß cum suis, ahm .27.ten daghe itziges maendts Maij gedaen, mett handtastinge ahnlavende de iudicio sisti et iudicatam solvi, daervor tho

tho onderpande stellende sijn eghen thobehorige stucke landes liggende ijnden hogen essche, voertz andere bijnnen deser Stadt unnd derselvigen wigboldts

liggende, bewechliche unnd onbewechliche guider, in der bester forma

Ahm .1.en Junij

Thijes Mentinck ijn stadt

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Jacob van Weerden Henrickßjen sijn huißfr, Gerrit van Weerden Aeltghen sijn huißfr, unnd Joest van Gastel Geertken sijn huißfr, gaen uth unnd doen vertichniße, erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbaer ein stucke bowlandes liggende op den Bentheims gravenn tusschen Reijnts Huißkens ter einre, und des Capituls, offte der gemeinen vicarien van .S. Plechlems kercke alhier bijnnen Oldenzaell, ter anderen zijdenn landerien, voer frijgh, onbekummert, unnd onbeswaert, mett sijnen olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheiden als hen datt selve ahngeervet unnd ahngekommen van zaligen Lucas Quant #, thoe behoeff Reijners Huißkens, vorß Jennichens sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen sulcx tho staen unnd tho wahren, in der bester forma

der verkoperen huißfr vader

89

Die et consulibus quibus ante

Jacob van Weerden Henrickßjen sijn huißfr, unnd Joest van Gastel Geertken sijn huißfr gaen uth unnd doen vertichniße, erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar van alsodaenen haerenn ahnparte offte andel des gaerdens liggende voer der Bijsschopinck porte tusschen des heeren van Rheede mett der einre, unnd Katharinens Tappen mett der andere zijden gaerdens, voer frijgh, onbekummert unnde onbesweert, mett haeren olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheiden als hem dieselve haer ahnpart ahngeervet unnd ahngestorven van zaligen Lucaß Quant, thoe behoeff Gerrits van Weerden, Geertkens sijner huißfr, unnd erffg, unnd

bedancken verkopere den koperen guider vullenkommener bethalinge, gelavende
derwegen sulcx tho staen unnd tho wahren, in der bester forma

Ahm selvigen daghe, Borgermeisteren als vorg

Joest van Gastel unnd Geertken sijnn huißfr, bekennen uth handen Jacobs van
Weerden ontfangen tho hebben, alsodaene hundert dalers als gedachte Jacob etliche
jaeren van gemelte Geertken ondergehat, und bedancken gemelten Jacoben unnd
Henrickßjen sijner huißfr, der vorß hundert dalers, wie oick Geertkens vaderlichen
unnd moderlichen [ge] nhagelaetenen guider, unnd sunst alles wes sie metten
anderen beßherthoe tho doene gehadt, guider bethalinge unnd entrichtinge,
belavende hem alsolcke quitonge thot [staen] allen tijden tho staen unde wahren,
onder verbijntenße haerer guider, in meliori forma

Ahm .2.den Junij 1609

Herman Kock ijn stadt

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Johan Henrickinck kranck van lijchame averst mechtich sijnes verstandes, (:als ahn
hem tho ersehen:) gijfft sijner dochter Trijneken bij [zalige] sijn zalige huißfr Aelthgen
getellet, bij maniere van testamente, codicil offte utherste wille, so hie ahm
bundichsten offte krefftigsten doen kan offte mach, die summe thijen goltgulden
ideren gulden thott acht unnd twijntich stuvers current gereckent, eins, nha sijner
doedt uth sijnen alingen nhalaetenden guideren tho maenen unnd tho entfangen,
kennende sie daermedde voer erffg, woermedde sie ganßlich van sijnen guideren
affgemodet, unnd affgesoenet soll sijn, unnd blijven (:uth oirsaeken, datt hie haer ijnt
accorderen offte verdragen, wegen haerer zaligen moders nhaegelaetenen guideren
meer als haer rechtes wegen thokumpt, op ahnholdent haerer mombaren unnd
dageßfrunden tho gemaeket, offte tho geevenn belavet:) die andere averblijvende
guider als huiß, hoff, rackte unnd inninge des huise, voertz andere bewechliche unnd
onbewechliche guider, woe ende woer dieselve gelegen unnd einen nhaemen

hebben mogen, giene daervan uthbescheiden, (:behalven obg Trijnekens ahnpart sijner moderlichen guider, unnd die thijen goltgulden als vorß, dewelche ehme ijnt geheel voerbeholden, unnd hir dorch onverkortet soll sijn:) gaff unnd gjifft obg testator, Johan sijner

90

sijner itzigen huißfr, sijnen, unnd haeren kijnde erfflich, nha Stadtrechte onder sijch tho deelen, voerbeholdende sijch der macht, daer hie prestinae sanitati gerestitueert mochte worden, duße testaments dispositie tho vermehren offte tho vermijnderen offte ganßlich tho revoceren und casseren, daernha alst sijn guide rhaedt dragen werdt, in meliori forma

.2.a Junij

Herman Kock, loco Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Is erschennen Geerd Schrijver van Lijnge voer sijch, ende medde ijn den nhaeme unnd van wegen sijner suster Geeßken woervoer hie sijch gefast maeckende, unnd Johan Staets van wegen Johan Schrijvers, woervoer hie caverende, unnd bekanden, gerichtlich, ontfangen tho hebben, uth handen Mechteldts der weduwen van zaligen Melchior Schrijvers (:alhier genompt van Eßen:) baveng Geerde, Geeßkens, unnd Johan Schrijvers broder, alsodaene eijn unnd dertich rijcx dalers, als itzgedachte Melchior, haer broder, ehnne bij maniere van testamente gelegateert unnd gegeven, bedankende sijch der vorß eijn unnd dertich rijcx dalers, guider bethalinge, mitz renuncierende unnd verthijende, derwegen van obg zaligen Melchiors [nhal] nhagelaeten guideren woe dieselve einen nhaemen hebben moghen, ijnt geheell, tho behoeff Mechteltz der weduwen vorß, also datt sie weduwe dieselen guider soll mogen keeren, wenden, laethen

laethen, unnd vergeeven, woer haer lusten, unnd gelieven soll, sunder haer (:tho verstaene der vorß broders unnd sisters,) unnd idermennichliches contradictie, unnd

besperinge, ende also Johan Staetz ijn dußer saecke caverende voer Johan Schrijver affwesende, heefft Geerdt Schrijver present wesende, belavet, unnd belavet mitz dußen vorß Johan Staets, derwegen schadeloes tho holden, onder verbandt sijner persoen unnd guideren, in der bester forma

Ahm 11ten Junij

Arendt van Hemert ijn stadt
Corneliß Berntß unnd
Herman Helmichs Borgermeisteren

Geese die nhaegelaetene weduwe van zaligen Augustin Bulsinck, geassisteert mett Jorrien Vesterinck borger des Stadts Amstelredam, als haeren ijn dußer saecke gekoernen, unnd thogelaetenen mombar, gaet uuth unnd doet vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar van alsodaenen huiße unnd alinge weher (:twelche haer zalige man vorß unnd sie voer etlichen jaeren verkofft:) liggende ijn der Steinstraeten tusschen haer kleijne huißken mett der einre, unnd Alberti Helmichs huiß mett der andere zijden voer vrijgh, onbekummert, unnd onbesweert uthgenhommen gemeene borgerlicke lasten unnd

91

unnd Stadtzdiensten, mett sijnen olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheiden, tho behoeff Hermans van Wijerdenn unnd sijnen erffg, unnd bedancket hem guider bethalinge, gelavende derwegen dorch gesachten haeren mombar den koper sodaenes huißkopes tho staen unnd thoe wahren, in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Jorrien Vesterinck van Amstelredam, bekendt uth handen Alberts Heerinck, unnd Arnens sijner huißfr ontfangen tho hebben alsodaene summe vann penningen, als Herman van Wijerden, ehme, ahn vorß Alberten Heerinck wegen der koeppenninghen

des huises ijn der Steinstraeten nha inholt der huißkopes scedulen daervan opgerichtet voer etlichen jaeren avergewijset, unnd bedancket vorß Jorrien voergemelten Alberten Heerinck unnd sijner huißfr guider vullenkommener bethalinge, mitz quiterende, sie, unnd gedachten Herman van Wijerenden hiermede ganßlich, der gestalt, datt hie Jorrien, sijch, opt verkoffte huiß vorß, noch op de [ver]koperen offte verkoper, gien ahnspraecke, off acte, offte gerechticheidt voerbeholden, noch hie offte sijn erffg, ennichsijns [{?} offte haer erffg verwachtende sollen weesen, in der bester forma

Ahm selvigen daghe, Borgermeisteren

Herman van Wijerden, genompt Decker Herman, gaet uth und doet vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar van alsodaenen huiße unnd alinge wehr liggende ijn der Steinstraeten tusschen Alberti Helmichs huiß mett der einre, und zaligen Augustini Bulsinges kleijne huißken, mett der andere zijnen, mijt sijnen olden unnd nijen thobehoer unnd gerechticheiden voer frjgh, onbekummert, unnd onbeswaert, uthgenhommen gemeene borgerlicke lastenn unnd Stadtdiensten, (:in welcker gestalt Geese die nhaegelaetene weduwe vann zaligen Augustin Bulsinck present sijnde, durch Jorrien Vesterinck haeren ijn dußer saecke gekoernen mombar, bekendt, vorg verkoperen Hermannen van Wijerden, dijtselve huiß, voer etlichen jaeren mett haeren manne vorß oick? verkofft tho hebben, unnd derwegen vullenkommentlick bethalt unnd befrediget tho sijne:) tho behoeff Albert Heeringes, Annen sijner huißfr unnd erffg, unnd bedancket hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen sulcx t'staen unnd tho wahren, in meliori forma

92

12a Junij

Herman Cock ijn stadt

Corneliß Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Aeltghen, unnd Annen Schoelhove anders Mensinck gesusteren vergundt die beslage op alsodaene penninge als Gerrit Tappen, Aeltghen Brouwers schuldich ijs, unnd den arrestanten sampt haeren broder Luicken voer ein derdendeell (:nemptlich seßthien gulden unnd ein oirt:) uth ein summa van twee hundert Raelen, vanden testamente bij zaligen heeren Johan Mensinck der arrestanten geweesenen ohem gelegateert (:woervan die twee deelen bij haeren zaligen ohem Johan Mensinck thoe Vaelthe bereitz sijnenn ontfangen:) refererende sich arrestanten tott hett inholt des testaments, woervan copie bij vorß Aelthen Brouwers berustende, gevende voertz sie arrestanten vermitz sie voernhemmens van hijr nha Brabant wedder tho verreisen, gedachten haeren broder Luicken, vullenkomme macht unnd bevell omb sodaene 16 gulden unnd i oirt ijnthomaenen, ijnthoforderen, unnd tho entfangen met frundtschap edder mett rechte, ontfangen hebbende genochsame quitantie daervann tho gheven, unnd henferner hirijnne tho doen unnd laeten all hett genne sie constituentes selvest present sijnde doen unnd laeten solden kunnen offte mogen, cum potestate substituendi, in meliori forma

.12.a Junij

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Is erschennen Joannes Hampbinck iunior, unnd bekande gerichtlich ten versoecke Arendt van Hemert, wie datt hie gjijsteren donderdagh ten huiße sijnes vaders, op der opkameren gesehen datt Boede Gloemer, hem Hemert Borgermeister, mett anderen guidenn heerenn unnd frunde an der taeffelenn ijn einen wijnsechhe sijttende (:sijnes erachtens sunder daer tho gegevene oirsaecke:) eerst mett eine verguldene stope, daernhae mett einen rhoemer met wijne, unnd lestlich mett ein [fa] tijnnen saltvat mett salte, nha offte ahn sijn hoefft gesmetten, ende alsoe vorß Boede ter cause van solcke daedt gearresteert offte ahngeholden solde sijn worden, hebbe hie sijch voer Boeden op sijn versoek borge gestalt unnd ijngelaeten, wie hie oick alnoch doende mitz deesen voer des Stadt hogeste koer, nha Stadtrechte

16 Junij

Arendt van Hemert

Cornelis Berndtß Borgermeisteren

Also Bartholomeus .N. ruither onder die Compagnie van Don Guiliehm de Verdugo,
gelogeert sijnde, ten huiße Joannis Hampbinck senioris sijch gelusten laeten Elßken
die huißfr van Geerdt Tijthoff ijn itzg Tijthaves huiße mett ennige ehrorige worde,
ahnthosprenge, gefraget sijnde offte hie solcke worde gestendich wolde sijn, offte
bewisen solde konne, heefft daerup

93

daerup geanthwordt, sie hadde hem gien bijer tappen willen, derhalven hadde hie
sodaene worde uth tornigenn gemoete gesprocken, solcke worde, worden den
frouweß luiden, bij hem in Italien wall vaecken thogesprockenn, dan bleeven
derhalven (:die from unnd guedt wehren:) all even wall from unnd guedt, wie sie, (:tho
verstaen Elßken vorß:) oick wehre, unnd hie anders van haer nicht en wuste
Actum ten huiße Hampßinges vorß

Ahm 17den Junij

Herman Helmichs ijn stadt

Plechelm Nijterts

Thijes Mentinck Borgermeisteren

Lewin ter Schantzen Merricke uxor gaen uth unnd doen vertichniße, erfflich, ewichlich,
unnd onwedderloeßbaer van alsodaenen haeren huiße, unnd alinge wehr, mett die
gerechticheit des puttenganges daerachter, mett sijnen anderen olden unnd nijen
thobehoeren unnd gerechticheiden, voer vrijgh onbekummert unnd onbesweert,
uthgenhommen gemeene borgerlicke lasten unnd Stadtdienstenn als dattselve huiß
liggende, tusschen Tonniß Mullers ter einre, unnd Berndt. Smijdts van Delden ter
andere zijden huißer, als verkopere dattselve hierbeforens

hirbeforens voer etlichen jaeren vann Geese Pelsers ahngekofft, thoe behoeff Johan Brijncks, sijn huißfr, unnd erffg, offte holderen des brieves (:so hirvan gemaeket {?} wehren:) mett haeren blykende wijlle unnd bedancken verkopere, den koperen guider vullenommener bethalinge, gelavende hem, unnd haeren metbeschr sulcx tho staen unnd t'wahren, in der bester forma

.22.a. Junij

Plechelm Nijterts

Thijes Mentinck Borgermeisteren

Niclaeß Robertß vergundt die beslage op alsodaene huißsteede, landerie, gewaß op den lande, den nhagelaetenen kijnde offte kijnderen van zaligen Werner Baeck thobehorende nha Stadtrechte

Die .3.a Julij

Arendt van Hemert ijn stadt

Thijeß Mentincks

Plechelm Nijterts Borgermeisteren

Wilhelm van Randen voer sijch, medde sijch gefast maeckende voer Cunera sijn huißfr, bekendt gerichtlich, voer hem, unnd haer bijder erffg, schuldich tho sijne, Alberten Heerinck, heerkommende van gekofften, unnd sijch, unnd sijner huißfr

94

huißfr wall geleverden molthe, die summe twee hundert carols gulden ideren gulden tott twijntich stuvers current gereckent, dewelche hie sijch [verspreckt] voer hem, unnd sijn metbeschr verspreckt, unnd vastlich bij wahren trouwen geloeven ahnlavet guidtlich all unnd wall tho bethalen, unnd kummerfrijgh bijnnen Oldenzaell ahn gemeltes Alberts offte sijner erffg handen, tho leveren ijn tween terminen offte tijden, als nemptlich die eerste rechte helffte, op naestkumpstigen Martini Episcopi lopendes

jaers seeßhundert unnd neghen, unnd die leste helffte, op paeschen daernaest folgende, ij̄m jaere seeßhundert unnd thijne, ideren termin 14 daghe daervoer offte daernhae, onverhaelt sunder nochtans lenger vertoch, mitz expreßen wijlkoer unnd bescheide, infall hie offte sijn mettbeschr ijn der also bethalinge sumich worden befunden datt gedachte Albert Herinck unnd sijnn mettbeschr guide foege unnd macht hebben sollen sijnen browkettell (:den hie hem daervoer thot ein recht onderpandt stellende neffens sijn andere bewechliche unnd onbewechliche guider:) daetlich, sunder ennige voergaende rechtes proceduer ahnthonogrijpen, unnd thott sijner bethalinge tho, gerichtlich tho verkopen, unnd sijch daervan ijn alles bethalt tho maecken sunder idermennichliches contradictie unnd besperinge sunder bedroch arch unnd lijst, in meliori forma

Noch heefft vorß Albrert alhier ijn gerichte vor obg Willem uthgelacht vierthien stuvers

Die .3.a Julij

Omnibus prentibus?

Albert Hermanß van Emmelken ijs borger geworden, heefft sijnen borgerlichen ehedt gedaen, secht op versoek van sijner vrijheit genochsam tho willen doceren, soll baven die rhoede straete unnd leeren emmer geeven seeß goltg die eine helffte ijn behoeff der Stadt, und die ander ijn behoeff der Schepenenn voer eerstkumpstigen Cathed: Petri tho bethalen, nha Stadtrechte

4a Julij

Plechelm Nijterts

Cornelis Berndtß Borgermeisteren

Die Erentfeste hoichgeleerde heer Gerhardt van Metelen, der beiiden rechten licentiat, als geconstitueerte vulmechtiger, der wolgeboernen Graeffinnen unnd vrouwen Elizabetha geboren Graeffine zu Mansfeldt, krafft ijn sijner hebbender vulmacht, geinserter clausulen (:unnd hat auch ihre Graffl. Genaden genanten vulmechtigen oder iren substitueerten:) so sie ijn ire Stadt hernaher? setzen wurden,

waer zu ire Graffl. Gnaden hirmitt unnd ijn krafft ergangener vulmacht genugsamen gewalt gegeven haben wolten:) wijderen gesubstituirt, unnd substituirt mitz dußen den Er: unnd wolgeleertten .M. Joannen van Depenhem, gevende denselven gelicke macht, als sijn E. (:vermoge derselvigen vulmacht, op hem, unnd Bernhardt van Laer [sam] in sampt und bijsunder des dato 1606 ahm .9.den Julij voer den E. Henrich

95

Henrich Glassert substituerter rijchter ijn unnd ausserhalb Northorn, unnd Gadhart? van Beveren, unnd Rudolph van Twickeloe als lehenmannen gepasseert:) omb ijn deme nhaeme unnd van wegen sijner, ihr Gen: saecken tho verwalthen, unnd t'respicieren gelick ende aller gestalt, als hie present sijnde doen solde konnen offte moghe in meliori forma

6.a Julij

Matthijs Mentinck

Plechelm Nijtert Borgermeisteren

Johannes Bußenmaecker tho Delden seethafftich wordt geechnet ahn einen doijt .M. Johan Hampbinck thobehorende nha Stadtrechte

11.ma Julij

Mentinck, Nijtert, Borgermeisteren

Johannen Glaeßmaecker tho Oethmerß vergundt die beslage op alsodaene penninge als Jacob van Weerden Weßelen Ißmans tho Oethmerß offte sijnen erffg schuldich ijs, nha Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Diederichen Willemß, arrest. super {?} eisdem, [{?}] alß nemptlich op alsodaene

penninge als Jacob van Weerden, Wesselen Ißmans [offte] vorß, offte sijnen erffg
schuldich, nha Stadtrechte

12 Julij

Arendt van Hemert
Matthijs Mentinck in stadt
Hermans Cock Borgermeisteren

Is erschennen Otto Mullers voer sijch unnd medde sijch gefast maeckende voer
Merricke sijn huißfr, unnd bekande ontfangen tho hebben ijn tween verscheidenen
tijden, offte terminen, uth handen Vijth Wevers unnd Geesens sijner huißfr alsodaene
tachtentich goltgulden als {?} ehmen, weghen, haeres affgebrocken huißes tijmmer
(twelck gestaen bij Herman Kocks achterhuiß tegens der Schoenmaecker kuijmen:)
unnd Vijth vorß, unnd sijn huißfr ehmen affgekofft:) schuldich geworden,
bedankende sijch der vorß tachtentich goltg guider vullenkommener bethalinge,
quiterende sie hiermedde ijnt geheel unnd ganßlich ende der gestalt daer ennich
schrijvent offte bewijß van dußer vorg schuldt tott ennigen tijden befunden mochte
worden, sall hirdorch krafftloes nul unnd van giener weerden sijn unnd blijven
In meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Johannen ten Middendorpe vergundt die beslage op alsodaene beeste staende bij
Otten

96

bij Otten Lubbertß, Jacoben Podt Borgermeisteren tho Northorne thoe behorende
nha Stadtrechte

20 Julij

Plechelm Nitert loco

Hemertz et Her: Cock consulibus

Der wollgeboerenen [frouwen] Elisabethen geboerene Gravinne vann Mansfeldt ten
versoecke Jois van depnhem als substituerte vulmechtiger des heeren licentiaten
Methelen, vergundt die beslage opt huiß, hoff, unnd alinge Wehr # Johannen
Wijnhoff tho behorende, datt huiß liggende tusschen Johan Egberts huiß unnd hoff
mett der einre, unnd die huißsteede und hoff vanden vicario beatae Mariae virginis
mett der andere zijdenn

Nha Stadtrechte

voertz landerie ijn, ende onder des Stadts Oldenzael jurisdictie liggende

21

Nitert loco Hemerts, et Her: Cock consulibus

Eßken ten Holthuiße Buerrichter tho Dorninge vergundt die beslage op die
nhaegelaetene guider van zaligen Berndt van Bijleveldt nhae Stadtrechte

Die et cons.

Die et cons: {?} precedentibus prenominatis

Die Gestrenge Edel unnd Erentfeste heer Otto van Egmond Rijdder, unnd droste
zlandes Zallandt, ten versoecke van sijn g. vulmechtiger .M. Jois van Depenhem,
wordt bij gebreck vann anderen mobilen guideren geechnet ahn ein stucke holts so
gehouwen uth einen poste des huißes van zaligen Johan Bruinß nha Stadtrechte

27 Julij

Herman Kock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Hermannen Bijllerbecke vergundt die beslage op alsodaene penninge als Johan

Wijnens den erffg van zaligen Geerdt Reijmulincks, des affgekofften huises halven
schuldich nha Stadtrechte

1a Augusti

Herman Cock

Arendt van Hemert Borgermeisteren

Heeren Sweeder van Twijckelloe vergundt die beslage op alsodaene golden kettens
als bij Meuß Peterß unnd Johan Staetz berustende, unnd deme Capitein Wulff van der
Veltz thobehorende nha Stadtrechte

97

4a. Augusti

Cor: Berndtß in stadt Hermans

Kock, und Arendt van Hemert Borgermeisteren

Everdt Krop borge voer Johan Hampßinck den jungen, voer der stadt hogeste koer,
ter cause datt hie Plechelm Nijters Borgermeister ijn den arm gesteecken

Die et consulibus quibus supra

Decker Merrien vergundt die beslage op alsodaene penningen offte geldt als Arendt
van Cleeve Woltheren Bovinck schuldich, nha Stadtrechte

.8.ua Augusti

Herman Cock

Thijes Mentinck Borgermeisteren

Insche Auges constitueret, unnd maecket vulmechtich, .M. Henricum Haene, omb ijn

deme nhaeme unnd van wegen haerer, haer angefangene rechzsaecke tegens Jan Nalens alhier voer dußen gerichte ten ejnde uth tho foeren, offte ter bijllicheit mett hem tho accorderen, unnd voertz ijn dußer saecke tho handelen, doen, unnd laethen, gelick sie selvest present sijnde handelen, doen unnd laethen solde moghen cum potestate substituendi unum vel plures, gelavende voer steede, vast unnd ahngeneeme

unnd ahngeneeme tho holden all hett genne so dorch gemelten haeren procuratoren unnd deßelven substitueerden ijn dußer saecke gehandelt unnd gedaen mach werden, cum indemnisationem

In meliori forma

14a Aug:

Herman Helmichs

Herman Cock loco Berndtß

Johan Vrilinck tho Roßum vergundt die beslage op alsodaenen gaerden mett deme gewaße daerup staende alß dieselve liggende ijn der Tijginck stege, unnd itziger tijdt dorch Gerrit van Weerden unnd sijn huißfr gebrucket wordt, hirbeforens Berndt Muller thobehorich, in der bester forma nha Stadtrechte

17.ma Aug:

Herman Helmichs

Cor: Berndtß Borgermeisteren

Plechelm Nijters, unnd Herman Kock als provisoren des hilligen Geistes Gasthuiß alhier bijnnen Oldenzael ghaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar, van alsodanen huiße, unnd alinge wehr, mett sijnen olden unnd nijnen thobehoer unnd gerechticheit, liggende ijn deme smaelen straatijen

straetijen, mett der einre zijdt ahn Johans van Deventers ganck, offte wegh thoe
sijnen huiß gehoerich, und mett dero andere ahn Werner Lansinges, anders Gochs
huiß, als zalige Knol Henrich, anders Henrich van Lonnicker (:dewelche ijn deme
Gasthuiße eine provenersche etliche tijdt haeres levendes geweeßen, und derhalven
dattselve huiß [ijn] ahnt Gasthuiß gegeven:) etliche jaerenn beseetten offte gebruicket
heefft, beswaert jaerlix, op alle Jacobi Apostoli dagh, mett twijntich placken thijnß ijn
vorß Johans van Deventers huiß tho bethalen, sunst anders voer vrij, onbekummert,
unnd onbesweert, uthgenommen gemeene borgerlicke lasten unnd Stadtdiensten,
tho behoeff Johans van Deventer vorß, Jennichens sijner huißfr unnd erffg, offte
holderen deß brieves (:so hirvan gemaeket mach werden:) mett haeren willen, unnd
bedancken obg provisores als verkopere, den koperen guider vullenkommener
bethalinge, gelavende hem derwegen sulcx tho staen und tho waren in der bester
forma

17 Aug:

Plechelm Nijtersts ijn stadt
Herman Helmichs
Cornelis Berndtß Borgermeisteren

Thijes Mentinck Borgermeister voer sijch unnd medde als legitimus tutor sijner
kijnderen, bij sijn zalige huißfr Aeltghen ten Bavel erwecket, woervoer hie sijch gefast
maeckende, ghaet uth unnd doet vertichniße erfflich, ewichlich, und
onwedderloeßbaer, van alsodaenen gaerden liggende tusschen der Stein und
Dorninger portens tusschen Geerdt [Hel] Helmichs, unnd Wilhelm Hampßinges des
olden gaerdens, mett sijnen olden unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheiden
voer frijgh onbekummert unnd onbeswaert, tho behoeff Jorriens ten Nijlande
Aeltghen sijner huißfr unnd erffg offte holderen deß brieves (:so hirvan gemaeket
mach werden:) mett haeren willen, unnd bedancket verkopere den koperen guider
vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen hem sulcx tho staen unnd tho
wahren, in meliori forma

31ma Augusti

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Derick ten Broickhuiſe van Deventer vergundt die beslage op alsodaene
ongedorßchet korn als ten huiſe vann Johan Lijbott gesatt, unnd vortz andere rackte
unnd inninge deßelven huiſes so Johannen van Nuiß unnd sijner huißfr thokommen
moghen nhae Stadtrechte

Die et consulibus quibus supra

Hermannen Heickinck vergundt die beslage op die alinge guider vann Johan van
Nuiß unnd sijner huißfr

Insonderheit op alsodaene webben doeckes offte garen als bij Woltheren Bovinck
weever berustende, nhae Stadtrechte, in der bester forma

1a Septembris

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Thomaß Laurentz vergundt die beslage op alsodaene kijste unnd inninge derselven,
voertz andere rackte offte guider woe dieselve einen nhaemen hebben, bij hem
Thomaß berustende, unnd Johannen van Nuiß unnd sijner huißfr thokommen mogen
nhae Stadtrechte

Die et cons: ut in dorso

Otten Lubbertß vergundt die beslage op alsodaene guider woe die selve einen
nhaemen hebben mogen, als bij Thomaß Laurentz berustende unnd Johannen van

Nuiß und sijner huißfr thokommen mogen nha Stadtrechte

4a Septembris

Cor: Berndtß

Herman Helmichs Borgermeisteren

Henrick Egbertinck van Borne is borger geworden, unnd heefft sijnen borgerlickien
ehedt gedaen, secht frijgh geboeren, und op versoeck sulcx genochsam tho willen
bewijsen, sall baven die rhoede straete unnd leeren emmer voer die borgerschap
geeven, vier goldt gulden halff tho behoeff der Stadt, unnd halff ijn behoeff der
Schepenen, voer eerstkumpstigen Petri, ende ijnfall de absenten Borgermeisteren
mett nhaemen Nitert, unnd Mentinck mett die 4 goltg nicht tho freeden mochten
sijn, heefft Herman Kock belaevet noch einen gg daer bij tho wijllen doen,

Bet. ii g g 2a feb: 10

.9.ma Septemb:

Herman Helmichs ijn stadt Nijters

Matthijs Mentinck Borgermeisteren

Trijne Loeßinck die huißfr van Jan Janßen geaßisteert mett Johan Kojtenbrouwer

100

-brouwer, haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen thogelaeten
mombar gaet uth unnd doet vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar
van alsodaenen gaerden liggende ijn der Tijgincksteege tusschen Herman Bloemens
mett der einre, unnd Gerrits van Weerden mett der andere zijdenn, gaerdens, voer
frijgh, onbekummert und onbesweert, mett sijnen olden unnd nijen thobehoer unnd
gerechticheit, als verkoperschen deselве gaerde ahngeervet unnd ahngestorven van
haeren zaligen vader Johan Loeßinck, tho behoeff Freerick Freerickß, Aeltghens sijner
huißfr unnd erffg, unnd bedancket sijch guider vullenkommener bethalinge,

gelavende dorch obg haeren mombar den koperen sodaenes kopes tho staen unnd wahren, unnd vulmacht der ratificatie haeres baveng mans eerster gelegenheit averthosenden, in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Henrick Egbertinck van Borne, is dorch tußchensprecken guider luide ten beijden zijden hijrunder benompt, verdragen unnd gescheiden van Geertken Hermanß tho Hartmen, wegen des kindes mett nhamen Berndtken so hie bij haer

bij haer erwecket, der gestalt, datt hie Henrick sijch sall moghen hijlicken, keeren, wenden, ghaenn unnd staen, woe ende woer hem lusten unnd gelieven sall, sunder haer contradictie, insage unnd besperinge, des belavet itzgedache Henrick, gemelte sijn kijndt ahn stundt nha sijch thonemmen, t'sulve ijn {?} gaedes frucht, tucht ehren unnd dogeden ophotrecken, unnd ijn guider nhabuerlicker kost dranck und kleijdinge tho onderholden, wie einen guden Christlichen vader thostaet, beß ten tijdt dattet thott sijnen mundigen jaeren gekhommen sall sijn, daer heer gekhommen sijnde: sall hie, hem daerenbaven nhoch eins ahn gelde geeven die summe vijfftich goltg ideren gulden tott acht unnd twijntich stuvers current gereckent, welcke vijftich goltgulden ahn guide luide unnd op suffiente onderpande voir behoirliche jaerlike pension belacht offte uthgedaen sollen werden, ijn behoeff des kijndes vorß, als balde hett twelff jaeren oldt ijs, genietende datt kijndt daervan nha dato van dien die jaerlike pension, mitz uthdrucklichen bescheide, daer hett vorß

101

vorß kijndt ijn sijner mijnderjaericheit queeme tho sterven, datt ijn denn fall die [ener] eine rechte helffte, vann duße vorß vijftich [da] goltgulden op den vader, unnd die ander helffte op die moder erven unnd fallen sall ende sijnnen hir bij ahn unnd avergewesen daer dijt geschach ahn zijden Henrichs des vaders Tonnis Loeßinck (:dewelche sijch voer die vorß penninge borge gestalt, unnd Henrich hem derwegen belavet schadeloes tho holden:) unnd ahn zijden Geertkens, heer Gert van Randen Zacharias ter Haer, verwalther des Landtgerichtes Oldenzaell, unnd Geerdt Greevinck

tho Borne, tusschenspreckers, offte onderhandelers an beiiden zijden Cornelis Berndtß unnd Herman Kock Borgermeisterenn allent sunder bedroch ijn der bester forma

.13. 7bris

Peter Groensmijdt van Drolßhagen unnd Geeßken sijn huißfr sijnnen borger und borgersche geworden, ende heeft Peter sijnen borgerlickien ehedt gedaen, ahnlavende sijn, unnd sijner huißfr frigheit bewijß bij tho brengen voer eerstkumpstigen pijnxteren sollen geeven baven die rhoede straete und leeren emmer vijff goltg voer Petri eerstkumpstich, die eine helffte unnd die ander helffte voer Petri 1611

Bet. – iij gg

19.ma Septembris

Herman Helmichs loco Niterts
Matthijs Mentinck Borgermeisteren

Tonnis Loeßinck, van Borne, unnd Griete sijn huißfr, mett haerer twijer kijnderen, sijnen borgere ende borgersche geworden, ende soll Tonnis op wijder versoeck sijnen borgerlickien ehedt doen ende soll baven die rhoede straete unnd leeren emmer, geeven seeß goltgulden, die eine helffte tho behoeff der Stadt, unnd die ander ijn behoeff der Schepenen, als to weetten dree goltg voer eerstkumpstigen Cathed: Petri (:mitz bijbrengent van bewijs sijnes, unnd sijner huißfr frigheit:) unnd die ander helffte voer denselvigen Petri Ao 1611 Juravit: et satisf. -3-

.5. Feb: 10

Die qua supra

Bij denn gemeenen Schepenen, is Diederichen Hubertß, unnd Grieten sijner huißfrouwen, tijdt haerer beiijder leevendt, offte so lange haerer ein lijvert unnd leevet, tho bewonnen ijngedaen, datt mueren huißken so zalige Arendt Meijnen unnd

Gerbrich sijn huißfr, etliche tijdt haeres levendts beseeten, ende daeruth verstorven,
ende sollen daervoer {?} ijn alles die summe eijn unnd dertich goltg ideren gulden
thott acht unnd twijntich stuvers current gereckent, tho betalen ijn tween terminen
offte tijden als nemptlich

102

als nemptlich twijntich goltg bereitz offte gereede, unnd die rest. elffven achte daghe
voer Petri eerstkumpstich, ende nha affstervendt des lestlevendigen soll datt vorß
huißken frīgh unnd franck wedderumb fallen unnd kommen ahn die Stadt, wijders
nha oldt heer gebrachten gewoenheit unnd gebruick

Op den .19.den Septembris

Plechelm Nijtert ende Arendt
van Hemert loco Thijes Mentinck
Borgermeisteren

Albert Clumper, Anna uxor ghaen uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich, ende
onwedderloeßbar, alsodaene derde part edder haer andeell van ein stucke landes
liggende ijn deme hogen essche, genompt die Steinbreede, woervan die twee parten
offte ahndeel, Anthoniß Nijtert unnd sijnen erffg thobehorende, welcke geheele
stucke landes, deme vicario .S. altaris .S. Jois Baptistae ijn der Collegiaten kercken
alhier bijnnen Oldenzaell, ijs besweert mett ein mudde roggen jaerlix, twelck daerup
sall blijven staen tott laste des proprietarij edder eijgendormers, sunst anders voer
frīgh onbekummert unnd onbesweert

[Ingelicker] Noch ghaen vorß Albert Klumper und Anna

unnd Anna sijn huißfr uth unnd doen vertichniße erfflich, ewichlich unnd
onwedderloeßbar, den vijerden part oder andeell van een stucke bowlandes genompt
datt Gotten Stucke liggende op den Lutticken Essche met der einre zijdt ahn unnd
mett der ander ahn

Dijt vorß stucke landes voer frij und onbesweert

Beijde vorß andeele offte parcellen landes, mett haeren olden unnd nijen thobehoeren
unnd gerechticheiden

Tho behoeff Tonniß Nijters vorß unnd sijnen erffg, ende datt ijn erstadinge alsodaner
premutatie offte buitenschap so itzgedachte Tonniß Nijters mett ehme Albert
Clumper unnd sijner huißfr geholden, mett ein stucke bowlandes liggende ijn deme
hogen essche, mett der einre zijdt ahn zaligen Geerdt Loeßinges, [landt] und mett
der andere ahn Con: Ma:ts landt, twelcke Henrick ter Haßelt itziger tijdt ijn gebruck
ijs hebbende # bedankende sijch also obg Albert Clumper unnd sijn huißfr, vermitz
sodaener metten anderen geholdener butenschap der gemelten Tonniß Nijtert unnd
sijnen erffg, der baveng twijer parcellen, offte andeele, der obg beijder

twelche hie hem daervoer weddergegeven und transporteert heefft

103

beijder stucke landes, guider vullenkommener bethalinge, gelavende derwegen
gemelte Albert Clumper unnd Anna sijn huißfr voer sijch, vor eijn? unnd voer als
weme, ehme Nijtert unnd sijnen mettbeschr, sulcx tho staen unnd tho wahren, in der
bester forma

Eodem momento

Anthonis Nijtert voer sijch unnd medde van wegen sijner erffg, (:woer voer hie sijch
gefast maeckende:) gaet uth unnd doet vertichniße erfflich, ewichlich unnd
onwedderloeßbar, van alsodanen stucke bowlandes, liggende voer ijn deme hogen
essche, mett der einre zijdt ahn Con: Ma:ts landt datt welcke Henrick ter Haßelt
genompt van Loßer ijtziger tijdt ijn gebruck offte huijrh hebbende , unnd mett dero
andere, ahn zaligen Geerdt Loeßings landt, scheitende mett den eijnen eijnde ahn
den groenen wegh uth den dijck kommende unnd gaende nha Tonnißes ten Hammes
huiß, voer frigh onbekummert unnd onbesweert, mett sijnen olden unnd nijen
thobehoer unnd gerechticheit, [ende datt ijn erstadinge der premutatie offte
buitenschap so hie Nijtert] thoe behoeff Albert Clumpers, Annen sijner huißfr unnd
erffg, ende datt ijn erstadinge offte vuldoninge der premunatie

-tatie offte buitenschap so hie Clumper unnd sijn huißfr mett gedachten Nijtert geholden mett twee [stucke landes] {?} der twijer stucke landes mett nhaemen die Steinbreede unnd Gottenstucke dewelche hie hem hirvoer wedder gegeven unnd transporteert heeft, wijderen inholt des acts op dagh van huiden, darvan gepasseert hir voergaende, bedanckende sijch also vorß Tonnis Nijterts, vermitz sodaner metten anderen geholden vorg buitenschap guider bethalinge, offte vuldoninge, gelavende derwegen ehme Alberten Clumper, sijner huißfr unnd erffg sulcx tho staen unnd tho wahren, in der bester forma

25. 7bris

Thijes Mentinck

Plechelm Nijterts Borgermeisteren

Henrick Muller van Deventer doet aff alsodaene beslach als Claes Conninck doen laeten op sijne wijnen bij Peter Janßen berustende, stellende tho borghe Lubberten Wijfferinck, dewelche sijch mett handttastinge voer hem als principael ijngelaeten voer die summa van eijn hundert carols gulden unnd nicht meer sijch verobligerende, ahnlavende de iudicio sisti

104

sisti et iudicatam solvi, des belavet gerortte Henrich Muller, gemelten sijnen borge schadeloes tho holden, onder verbandt sijner guider, in der bester forma

Die et consulibus quibus supra

Gerrit van Weerden Aeltghen sijn huißfr gaen uth unnd doen vertichniße seeß dalers unnd einen oirt ideren daler tho dertich stuvers current gereckent, jaerlixer renthe op alle Jacobi Apostoli vierthein daghe daervoer offte daernhae onverhaelt kummerfrij tho bethalen, uth haer huiß unnd alinge wehr # voertz anderen so wall bewechlichen als onbewechlichen guideren gegenwordich und thokumpstich giene daervan

uthbescheiden, woervan die eerste bethalinge sall sijn op Jacobi Ao 1610, tho behoeff Gerhardten Helmichs, Diederichen sijner huißfr unnd erffg, ##, tho mogen, unnd (:vermitz der verkoperen wijlkoer den sie hiermedde doen:) toe moethen loeßen op alle vorß tijden mett eijn hundert der vorß dalers kummerfrijes geldes, so veerne die eine den anderen, den welchen sulcx eerst believen mochte, die loeße eerst eijn halff jaer tho vorne wijtlich gedaen kundigen, unnd alle achterstendige pension, hijnder und schade so wes daerup verlopen eerst all unnd wall bethalt sijnnen, gelavende sulcx t'staen unnd tho wahren in meliori forma

{?} {?} einre, unnd Henrichs van Loßer ter andere zijden huißeren
unnd bedancken hem guider vullenkommener bethalinge

.25. 7bris

Thijes Mentinck
Plechelm Nijterts Borgermeisteren

Aeltghen Hollinck, die weduwe van zaligen Johan Coster anders Brouwer dorch Johan Franßen haeren ijn dußer saecke gekoernen mombar, ter cause sie etliche dagen offte tijdt ijn onehr bij Derick Oelen te huiße ende have geseettten, unnd daernhae hem {?} mett den Schepenen veraccordert op dertich goltgulden dewelche sie voer haer {?} offte brocke belavet tho betalen ijn tween terminen offte tijden als nemptlich de twijntich goltg eerstes daghes ijn behoeff der hilligen kercken reparatie, und die rest. thijen goltg, ijn behoeff der huißtenden armen op versoeck
In meliori forma, ende sall Arendt van Hemert hirvan reeckeninge doen want hie den eersten termin entfangen heeft van wegen der kercken

.29. 7bris

Thijes Mentinck
Cornelis Berndtß ijn stadt
Plechelm Nijterts Borgermeisteren

Anna die nhaegelaetene weduwe van zaligen Johan van Covorden geassisteert mett
Geert ter Westrick haeren ijn dußer saecke gekoernen unnd gerichtlichen
thogelaetenen mombar ijn dußer saecke gaet uth

105

gaet uth unnd doet vertichniße erfflich, ewichlich, unnd onwedderloeßbar van
alsodaenen stücke bowlandes [liggende] genompt die Poppen [met] breede liggende
achter Reijnhers kamp mett der einre zijdet ahn Prosper Stavens, unnd mett dero
andere ahn Katharinens der weduwen van .z. Albert Albertß lant mett sijnen olden
unnd nijen thobehoeren unnd gerechticheiden, voer frijgh onbekummerrt unnd
onbesweert, thoe behoeff Reiners Huißkens, Jennijchens sijner huißfr unnd
erffgenhamen unnd bedancket hem guider vullenkommener bethalinge, gelavende
derwegen sulcx t'staen unnd tho wahren, in meliori forma

4 Octobris

Arendt van Hemert
Thijes Mentinck ijn stadt
Hermans Cock Borgermeisteren

Herman Elfferinck Beele sijn huißfr gaen uth unnd doen vertichniße van seeß daler
unnd einen oirt dalers den daler thot dertich stuvers current gereckent, jaerlixer
renthe op alle Michaelis Archangeli achte daghe daervoer

daervoer offte daernhae onverhaelt, woervan die eerste bethalinge sall sijn op
Michalelis vorß anno 1610 uth haer huiß unnd alinge weher liggende ijn der
Marketstraete tusschen Geerdt Hollincks, unnd zaligen Aeltghens ten
Luttickenhuißes huiserenn voertz uth haeren alingen anderenn so wall bewechlichen
als onbewechlichen guideren, jegenwordich und thokumpstich giene daervan
uthbescheiden, tho behoeff Geerdt Helmichs, Derickßien sijner huißfr unnd erffg unnd
bedancken hem guider vullenkommener bethalinge, tho moghen, und (:vermitz
wijkier den baveng verkopere krafft dußes doen:) sollen moethen doen op alle vorß

tijden, mett eijn hundert dalers ideren daler tho dertich stuvers current gerekent, so veerne alle achterstendige pension hijnder unnd schade so wes darup verlopen eerst alle unnd wall bethalt, unnd die eine den anderen den welcken sulcx eerst believen mochte die loeße eerst ein halleff jaer thovorne wijtlich gedaen kundigen, gelavende sulcx, in meliori forma

106

Octova Octobris

Arendt van Hemert

Herman Helmichs ijn stadt

Hermans Cock Borgermeisteren

Pedro Consales ruijther sorterende onder de Compagnie van Don Guilielmo de Verdugo, bedancket Wichmoedt Boeckers der nahegelaeten weduwen van Andreeß Sagina guider vullenkommener bethalinge van alsodaenen eijn hundert unnd seeß unnd dertich Philippen offte Con: dalers so hie Pedro, vorg Andreeß, unnd haer Wichmoedt voer unnd nha thott verscheidenen reijsen op haer versoeck guidtlich voergestreckt offte gelient, quiterende sie, unnd haer erffg hiermedde ganßlich, van all hett genne so sie, unnd haer zalige man vorß, mett hem beß up huidigen dagh tho doene gehat, unnd daer ennich schrifften offte bewijß, [hirvan befunden] voer dato dußes geschreven offte gegevenn, hirvan befunden mochten worden sollen hir dorch krafftloes nul unnd van giener weerden sijn unnd blijven in meliori forma

Die et consulibus quibus supra

Wichmoet Boeckers, die nhaegelaetene weduwe van zaligen Andrieß Sagina geassisteert mett Johan Kojtenbrouwer haeren ijnn dußer saecke gekoernen mombar, bekendt gerichtlich, opgenommen ende ijn baeren reeden gelde

reeden gelde ijn einer onverdeelden summen geldes wall entfangen tho hebbben van

Jan Janßen unnd Jennichen sijner huißfrouwen twee hundert dalers ideren daler tho
dertich stuvers current gerekent, woervan sie dorch gedachten haeren mombar
ehme Janßen unnd sijner huißfr ijn pandtschap doet unnd versett haer erve offte
guedt genompt datt Loehuiß, liggende ijn der Berchuißer Marcke ijn der Westrick,
umb datt selve guidt mett alle sijnen itzhebbenden tho behoeren unnd
gerechticheiden voer die pension der baveng twee hundert dalers nha dußes landes
gewoenheit tott haeren besten nutt unnd proufit tho genieten unnd tho gebruicken
offte gebruicken tho laeten, den tijdtlanck van dreen naest den anderen folgende
jaeren van dato dußes affthoreecken, mit uthdrucklichen bescheide datt gedachte
Wichmoet offte haer erffg, gerortten Jan Janßen, unnd sijner huißfr offte haeren erffg,
nha ombloep der vorß drijer jaeren alsodaene twee hundert dalers ijn guiden graven?
alsdan ganckbaren gelde, kummerfrijgh ende schadeloes bij guiden trouwen
geloeven, wedder affloeßen, unnd guidtlich, sunder ennighe contradictie bethalen
sollen unnd wijllen, ende als balde obg Jan offte sijn mettbeschr. haer penningen als
vorß

107

als vorß wedder bekommen hebben, sollen sie datt vorg guedt Loehuiß ijn behoeff
obg Wijchmoedt unnd haeren metbeschr ijn aller gestalt als sie es entfangen, wedder
verlaeten und avergeeven, ende daermitt baveng Jan, sijn huißfr unnd haer erffg, des
tho better verseckert mochten sijn, stellet obg Wijchmoedt (:dorch baveng haeren
mombar:) ennen hierenbaven oick tho onderpande haer huiß unnd alinge weher,
[liggend] welch sie huidiges daghes besijttende, liggende ijn der Bijsschopincks
straete, omb sijch ijn fall der mißbethalinge als baven, so wall an dijtt vorß huiß als
ahn hett guidt Loehuiß tho mogen verhaelen, unnd ijn alles daervann bethalt
maecken ahn beijde thogelicke, offte haerer ejne alleine voer beijde thott haeren
koer, nha Stadt unnd Landtrechte, in der bester forma

Daer avermitz gebreck van meer papijrs alhier, die andere acten so hir behoren tho
folgen, geschreven sijnnen worden, omb trent ijnt mijddel van dußen protocol,
woervan die copie des testaments van zaligen Geerd Tijthoff (:twelck eerst
geschreven geweest op ein papijr:) die eerste wesende

Notandum datt Capitein Stanzo ut gedaan als folget

Van Trijneke Kijstenmaeckers

Ein bedde mett i hoefft poell

ii hoefft kussen, ii kußentoghe

mett i deecken unnd i paer laeckens

16 tijnnen tellers

Noch ein bedde mett laeckens, deecken unnd poell van Ubbenkotte

Item twee laeckens, ii paer tijnschottel unnd – xii servietten van Hermeken

Schoelmeisters

Unnd ein pellen taeffellaecken vander Stadt

Noch Don Mertin gedaen

Van Lubbert Wijfferinck, ein paer laecken?

Ein hoefft kußen, unnd i kußentoghe

Item Geerdt ter Westrick, i bedde mett i paer laecken

Vander Stadt 12 servietten .6. tijnschottelen, .6. fijne tijnnen tellers unnd ein
taeffellaecken

Notandum